

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 2 de juny de 1994 ■ Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona ■ Director: Manuel Valls i Serra ■ Any XV - Núm. 767 ■ 175 ptes.

L'Àfrica s'enfonsa en la sang i en la desesperació

Ningú no atura l'holocaust negre!

Joan Pau II continua denunciant davant l'opinió pública internacional el genocidi de Rwanda. Un comentarista polític afirmava aquests dies: «Joan Pau II és l'únic cap d'Estat que plora per Rwanda i que crida perquè s'aturi el genocidi de la població tutsi.»

Des del 6 d'abril, quan esclatà la guerra civil que oposa la majoria hutu (90% de la població) a la minoria tutsi (9% dels 7,3 milions d'habitants), a Rwanda s'han provocat més de 500.000 morts. D'altra banda són 250.000 els qui ja s'han refugiat a Tanzània. Cada dia 4.000 rwandesos fugen del terror. Són una massa incontrolable d'homes i dones afamats, ferits, sense esperança.

Continua la matança, que no respecta ni infants, ni religiosos i religioses, ni membres de l'Església. Un bisbe negre ha estat enterrat viu. Missioners com el nostre pare blanc, Joaquim Vallmajó, hom sospita que han estat assassinats.

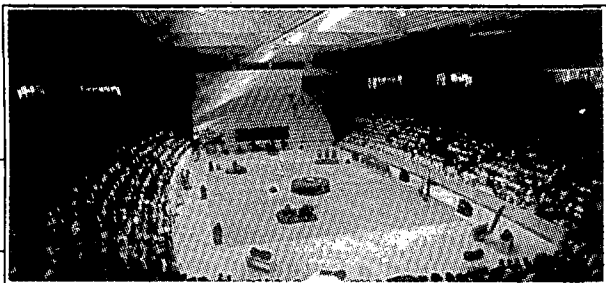
Les institucions internacionals no actuen amb l'eficàcia i la contundència que caldria. Hi ha una raó: Àfrica és un continent que es dona definitivament per perdut. No interessa a ningú. L'únic país africà que veritablement interessa als Estats Units avui és Àfrica del Sud: per mor de la prova general de la convivència entre blancs i negres i per mor de les grans reserves minerals acumulades.

A pàg. 9 publiquem un important document en què es denuncia la tragèdia apocalíptica de Rwanda.

El V Aplec de l'Esperit: un crit d'atenció

per a una societat autista

Una crònica de David Vidal a pàgines centrals

Festa del Corpus, diumenge 5 de juny

Missa i processó al pla de la Seu, a Barcelona: 18.30 h. Participem-hi!

**La veritat de les
relacions de Pau VI
amb Espanya**

Crònica d'unes jornades sobre el tema celebrades a Madrid, a pàgines 18-19

Concili al dia 21

45.000 persones participen en l'etapa preparatòria

«És el primer Concili que demana la participació del poble cristià»

El Dr. Salvador Pié, Secretari General adjunt és entrevistat per Glòria Carrizosa a pàg. 15

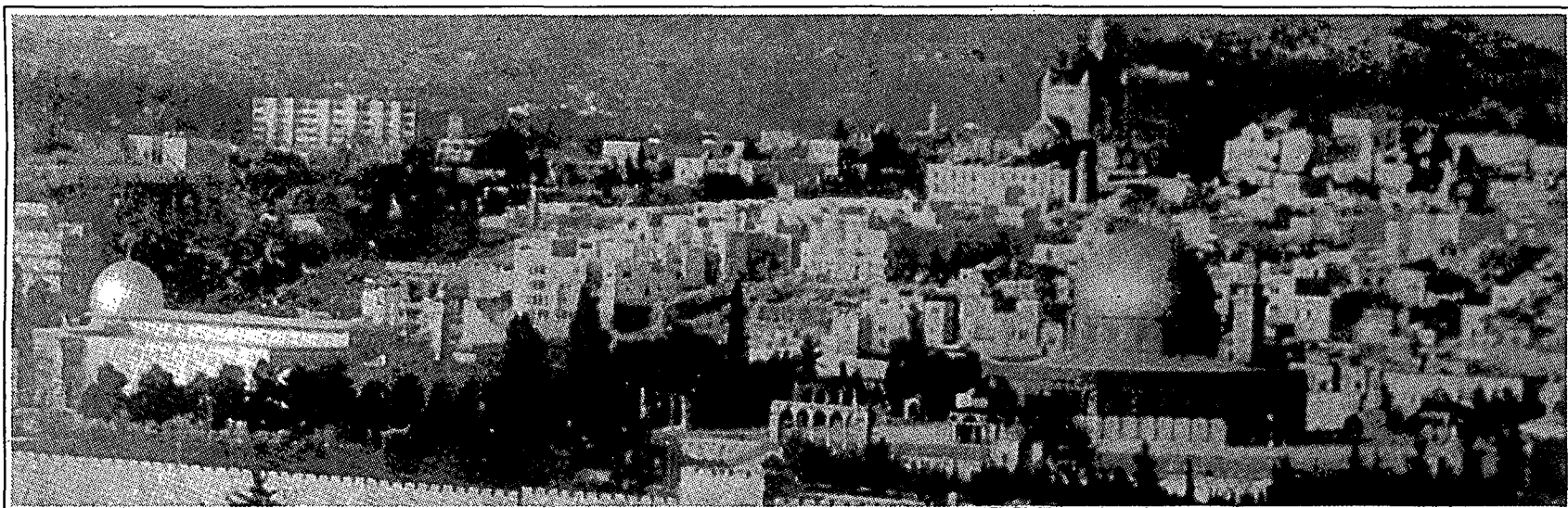

Els lectors amics de «Catalunya Cristiana» tenen la possibilitat de

VIATJAR EN CRISTIÀ - PELEGRINAR EN CATALÀ

acollint-se a les nostres propostes o confiant els seus projectes a la nostra organització.

Propostes més immediates

Pelegrinatges a Terra Santa

■ Del 10 al 18 de juliol

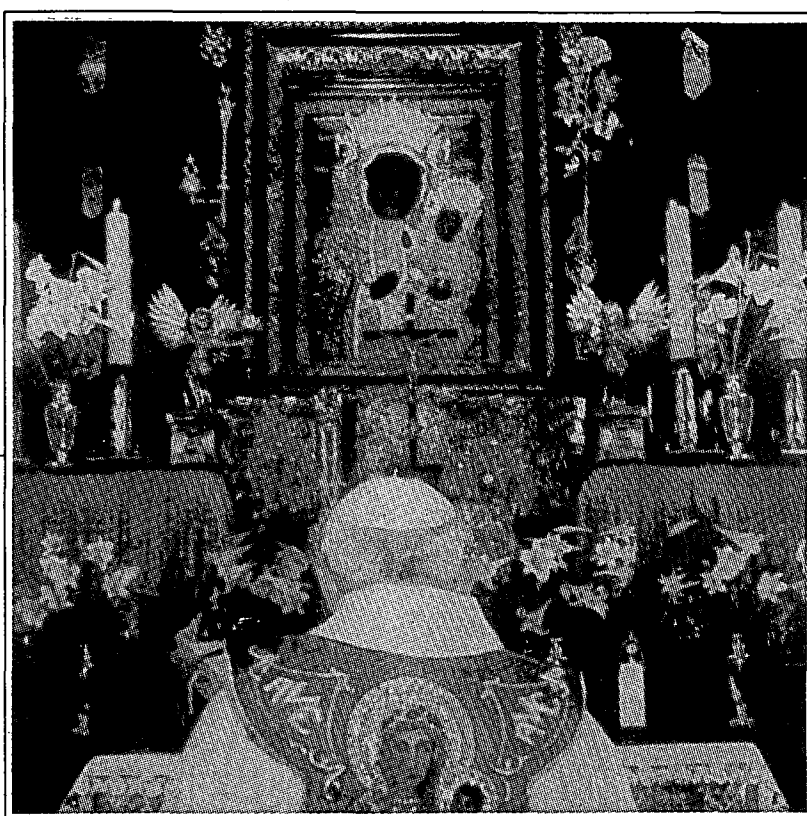
Pelegrinatges a Terra Santa

■ Del 5 al 14 d'agost

Pelegrinatge a Roma i per terres d'Itàlia

■ Del 2 al 14 d'agost

Pelegrinatge per terres de Polònia

■ Del 19 al 30 d'agost

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

Corpus: comunió amb el Crist total

Encara que no en dijous, tornem a celebrar la festa de Corpus, el dia que ens fa assaborir el do de la presència del Senyor entre nosaltres. No es tracta d'una presència moral i vagarosa, com quan es diu que els morts viuen gràcies al record que en servem. La de l'eucaristia és una presència real.

El Catecisme de l'Església catòlica ens recorda que la realitat de la presència de Jesucrist en el pa i el vi eucarístics no exclou les seves altres formes de presència: en la seva Paraula, en la pregària de l'Església, en els altres sacraments... Però «el mode de presència del Crist sota les espècies eucarístiques és únic. Eleva l'eucaristia per damunt de tots els sacraments i en fa com la perfecció de la vida espiritual».

La festa de Corpus és un dia per a l'adoració eucarística i és, al mateix temps, un dia indicat per a una revisió de les nostres actituds davant d'aquest sacrament. Sovint s'adverteix una certa manca de sensibilitat eucarística en els cristians: quan la participació en la missa deixa de tenir una prioritat segura en el seu projecte de cada diumenge... o quan es combrega precipitadament, sense gaire discerniment ni preparació... o quan som poc amatents a facilitar la comunió com a Viàtic als nostres germans que se'n van d'aquesta vida i s'encaminen a la Pàtria...

A l'esmentat nou Catecisme trobem una referència preciosa als diferents noms amb què s'expressa la riquesa inesgotable d'aquest sacrament. En diem l'Eucaristia, perquè és acció de gràcies a Déu. L'àpat

del Senyor, perquè es tracta del seu últim Sopar i anticipa el banquet de les noces d'Anyell. Assemblea eucarística, perquè se celebra en la reunió dels fidels, expressió visible de l'Església. Memorial, perquè ho és de la passió i de la resurrecció del Senyor. Sant Sacrifici, perquè actualitza l'únic sacrifici de Crist Salvador i inclou l'ofrena de l'Església. Divina litúrgia, perquè és l'expressió més densa de les celebracions de l'Església. Comunió, perquè ens fa participants del Cos i de la Sang de Crist. Santa Missa, perquè ens envia a la missió...

Escau, finalment, a la festa de Corpus, la comunió amb els germans pobres. Cal que els qui, a l'interior de la comunitat, compartim el pa eucarístic, siguem capaços després, al carrer, de compartir el pa de cada dia amb tothom. No fer-ho seria una contradicció i un escàndol. La col·lecta de Càritas que té lloc aquest dia, i Càritas en si mateixa, no són simplement una manera de recaptar recursos per als necessitats. Són un signe comunitari de la fidelitat de l'Església al seu Senyor, que li ha donat el manament nou. La comunió amb el Cap comporta una més efectiva comunió amb els seus membres, sobretot els més febles i adolorits.

TRIBUNA

Ja és ben sabut. El nostre món pateix canvis i més canvis. La nova organització del món veu desaparèixer els Estats-nació en els quals havíem fonamentat el nostre ordre mundial i l'equilibri de la política de grans blocs de països.

Les noves tecnologies canvien la nostra vida, però també les relacions entre els països. Les tecnologies de la informació i de les telecomunicacions han permès que les ciutats més grans i avançades creixin i es desenvolupin de manera extraordinària. Tenim aparcaments intel·ligents, trens d'alta velocitat, espectacles multi-media, sistemes de control del trànsit... No és segur que aquestes ciutats riques, altament desenvolupades, tecnològicament potents, contribueixin a reequilibrar el país al qual pertanyen ni molt menys el nostre món. Hi ha ciutadans amb tres comandaments a distància (video, TV, Compact) fax i videotex coexistint amb ciutadans que viuen sota mínims.

Els governs han posat la ciència i la tecnologia al davant de moltes coses. Ciència i tecnologia han estat reconeguts com a factors de competitivitat, són mercaderies amb preu, i aquesta mercantilització tampoc no sembla jugar gaire a favor del desenvolupament equilibrat del món. A més, en aquesta mercantilització el protagonisme principal ja no és dels grans centres de recerca sinó de les multinacionals. La recerca té sentit, i no hi fa res el que costi, si pot ajudar a obtenir nous productes que es venguin i donin guanys. Els Estats occidentals semblen a mercè de les multinacionals. Els darrers exemples a Espanya (Gillette, Santana o Volkswagen) mostren a bastament el fet. La capacitat de fer front a les seves deci-

L'apartheid tecnològic

■ Jaume Valls i Pasola

sions disminueix i probablement no hi ha possibilitat de fer camí enrera.

Podríem dir, a grans trets, que la davallada del paper dels governs pot i ha anat acompanyada d'un creixent protagonisme de les grans ciutats: avui en dia l'economia (i la tecnologia) semblen organitzades al voltant d'unes grans ciutats-regió arreu del món, potser una trentena, que són el centre neuràlgic dels fluxos i mercats mundials: Londres, Tòquio, Nova York, Mèxic, São Paulo, Milà,

Munic, Zuric, París, etc. Les grans ciutats estan fortament relacionades entre elles i les multinacionals hi són presents pel fet que s'hi concentren els nuclis del poder i perquè reben ofertes per localitzar-s'hi.

L'aliança, no escrita, entre grans ciutats-regions i multinacionals sembla afeblir la capacitat d'acció dels governs. En un informe de l'any 1991 sobre les ciutats globals es recordava que «les ciutats-regions mundials» de Nova York, Londres i Tòquio acullen la seu social del 80% de les empreses financeres i industrials més grans del món i que més de 2/3 de les transaccions financeres del planeta es fan en aquests tres punts.

I la situació no sembla que hagi de canviar. En efecte les tendències indiquen

que aquestes megazones urbanes tendiran a augmentar les seves relacions. Aquestes ciutats i les regions més o menys riques que els envolten, agrupen uns quants centenars de milions d'habitants. Les tendències apunten que l'ordre mundial del futur pot estar basat en xarxes formades per ciutats-regió i multinacionals que deixin de banda una gran part de la humanitat.

Ens diuen que viurem en el paradís multimedia, en la societat de la informació, de la intel·ligència artificial, de la domòtica, de la realitat virtual i de la interactivitat. No ser interactiu serà signe de no estar al dia. El mercat d'aquests productes serà extraordinari. Podrem comprar un compact amb milers d'adreces o d'articles sobre un tema per un preu ridícul. Hi haurà programes informàtics i aplicacions multimedia per a tot. Però estem parlant del mercat i dels equipaments d'unes determinades zones del món...

Riccardo Petrella, responsable del programa de prospectiva FAST de la Comunitat Europea, analista i pare del terme «techno-apartheid» ho ha resumit dient: Les conseqüències del fenomen a nivell mundial són de tal magnitud que calen amb urgència veus que demanin un desenvolupament científic i tecnològic al servei de tota la població mundial. Hem posat la ciència i la tecnologia al servei de la competitivitat. Si aquest enfocament pragmàtic i mercantilista dominant no és reconduïble, aquest «apartheid» tecnològic que s'està formant pesará fortament sobre el futur de les nostres societats.

Jaume Valls i Pasola, és professor a la Universitat Politècnica de Catalunya i membre del Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona

...avui dia, l'economia (i la tecnologia) semblen organitzades al voltant d'unes grans ciutats-regió arreu del món, potser una trentena, que són el centre neuràlgic dels fluxos i mercats mundials

Director: Manuel Valls i Serra
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauné
Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas, Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmàjor, Oriol Camps, Pere Campàs, Salvador Cardús, Miquel Àngel Codina, Rosa Colléll, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Giral, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Pau López, Enric Graupera, Jaume Mora, Antoni Munné, Francesc Nicolau, Núria Oriol, Albert Pera, Tomàs Puní, Joan Salvador, Pere Tena, David Vidal, Pere Vives, Miquel Estradé, Francesc d'A. Picas, Pere Saumell.
Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronai, TARRAGONA; Norbert Mirade, TORREDEMBARRA; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA

GELTRÚ; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.
Disseny: Josep Samper i Aledo.
Compaginació: Carlos Aguado.
Redacció, administració, publicitat i autoedició:
C/ Puiggarí 5-7, Telèfon: 490 59 88, Fax 490 20 35 - 08014 BARCELONA.
Impressora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,
Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.
Resta d'Europa: 19.604 Ptes. □ Amèrica: 24.804 Ptes. □ Àfrica: 24.804 Ptes.
□ Àsia: 35.724 Ptes. i Oceania: 35.724 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors i membres honoraris del patronat:
Mn. Joan E. Jarque i Jutjar i Mn. Francesc Malsosa i Riera
President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard MP Carles i Gordó
President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona
Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz
Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Calsals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilarrúbies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls
Secretari: Jaume Planas
Gerent: Jaume Roigé i Torreniguerós

Difusió controlada per
MEMBRE DE LA UCIP

◆ A la Sra. M. Àngels Feliu

Sr. Director:

Amb aquestes lletres, la comunitat de clarissos d'Olot ens adreça a la Sra. M. Àngels Feliu.

Totes i cada una de les germanes d'aquesta Comunitat hem pregat i hem seguit pas a pas, la dolorosa via que vostè i la seva família han hagut de passar, però que gràcies a Déu, ha acabat bé. És Déu qui els ha donat aquesta fortalesa tan extraordinària. Ho considerem un autèntic miracle, fruit de la pregària i de la fe.

Gràcies, Sra. M. Àngels, perquè vostè ha fet una aportació molt valuosa, a la nostra societat, tan mancada d'ideals, i de valors morals i religiosos! Justament aquest any dedicat a la família, a nivell mundial, vostè ha aportat un testimoni preciós de bona mare i bona esposa. Ha estat un testimoni ferm de fe, de perdó, de serenitat, de bondat. Tot això donarà fruit al seu temps.

Seguirem pregant, perquè el seu restabliment sigui complet. Que el Bon Déu coronï tots els seus nobles anhels. Que els fillots siguin sempre la seva joia.

Cada una de les germanes de la Comunitat, li fem una abraçada des del fons del nostre cor. Volem que torni a ser feliç, com abans i més, si hi cap. Miri sempre endavant. No vulgui recordar aquest temps de

captiveri. Només Déu ha estat la seva fortalesa i la seva força, i ho serà en el futur.

Vàrem tenir una immensa joia, en constatar que vostè és devota de la Mare de Déu. Ben cert que Ella és la bona Mare dels afligits, i la causa de la nostra alegria. Qui estima la Verge Maria, estima Déu, i qui estima Déu, estima la Verge Maria.

Sor MARIA-MASSANA
Olot

◆ Eutanàsia

Sr. Director:

En la «Tribuna» del núm. 759 de C.C. hi aparegué un article titulat «Eutanàsia» que, amb tots els respectes, no s'aguanta. ¿D'on venen els escarafalls, es pregunta, davant de les peticions voluntàries d'acabar amb la pròpia vida? Doncs miri, no solament vénen de les ensenyances de l'Església, sinó que els arguments i exemples de l'article en qüestió no convencen en absolut.

Es pretén equiparar l'eutanàsia amb «el tret de gràcia» que es dona als afusellats agonitzants, com també amb l'exemple dels herois de guerra i amb els màrtirs. Això és un absurd. Quant al cas del tret de

gràcia, aquest no té res a veure amb l'eutanàsia: és un altre problema, el de la pena de mort que amb el tret de gràcia s'acaba de consumir. Així com, amb la primera, es tracta d'un senyor que vol morir, amb l'afusellament es mata un individu contra la seva voluntat. Semblantment passa amb els herois i màrtirs, que no demanen la mort, encara que prefereixin qualsevol mal, la mort inclosa, abans que renegar dels ideals de Pàtria o Fe. I en fi, tampoc no es poden igualar la vida i la mort com a dons de Déu, car la primera sí que Déu la vol i la volgué des d'un principi, en tant que la mort entrà pel pecat no pas volgut per Nostre Senyor.

MAGÍ MIRET I BUTÍ
Barcelona

◆ Agraïment al bisbe Carrera

Sr. Director:

Aplaudivim les paraules del bisbe Joan Carrera a la conferència que va dictar al Col·legi de Periodistes de Catalunya. En elles es lamentava del fet que la TV catalana no retransmeti la Missa dominical i que

l'espai religiós *Signes dels temps* hagi estat relegat a hores de poquíssima audiència.

Jo, com a catòlic i català, em vaig sentir especialment decebut a la Setmana Santa passada en veure que, mentre la TVE va donar diversos programes religiosos i va trametre els oficis sagrats, la TV3 no en va donar cap.

Pensant que TV3 es manté en bona part per diners dels nostres impostos, crec que ignorar el fet religiós català, és, a més d'una manca de visió realista, una actitud poc catalana de menyspreu a tots nosaltres.

El Sr. bisbe Carrera es preguntava: «¿Hi ha prou pressió de la societat catalana perquè no passin coses com aquesta?» Caldria que els lectors de C.C. escrivissim sobre això al Molt Hble. Jordi Pujol (Palau de la Generalitat, Pl. St. Jaume, 08002 Barcelona) manifestant de manera respectuosa el nostre parer. Crec que el Sr. President agrairà les nostres cartes i les farà arribar al Departament que correspongui a fi que es possi remei a la situació.

IGNASI SEGARRA, Pvre.
Albesa (La Noguera)

N. de R.— Des de fa poques setmanes el programa *Signes dels Temps* s'emet pel canal 33: el divendres a les 17.15h. i el dissabte a les 13.05h.

RETALLS

Business Week (23-5-94)

Desactivem l'explosió demogràfica... amb el mercat lliure

Parson Thomas Malthus és viu i gaudeix de bona salut al si de l'ONU. Que hom oposi el creixement de la població a uns recursos alimenticis limitats i a la manca d'altres fonts vitals, pot semblar una sentència provinient del clàssic malthusià *Assaig sobre els principis de la població*, de l'any 1798, però de fet és una de les conclusions de l'última conferència de l'ONU, que prepara el terreny a la propera assemblea sobre població que se celebrarà el mes de setembre a El Caire.

Una de les postures més calorosament debatudes a la conferència, demanava quadruplicar —fins a més de 4.000 milions de dòlars— la quantitat que l'ONU esmerça en els programes de planificació familiar. Però un estudi de Lance Pritchett per al Banc Mundial (març 1994), titulat *Anàlisi sobre població i desenvolupament*, remarca que la gent dels països pobres tenen molts fills perquè volen famílies nombroses, no pas perquè desconeguin els mètodes de control.

Les famílies dels països del Tercer Món encara tenen de mitjana més de sis fills perquè saben que els fills podran posar-se a treballar des de molt joves. Els pares pobres només tenen menys fills si se'ls incentiva a comportar-se d'aquesta manera. Quan les nacions es desenvolupen, canvien les actituds: les famílies passen a preferir tenir més pocs fills i més ben educats, per tal que puguin prosperar en les modernes economies. El desenvolupament econòmic i l'educació de les do-

nes, no pas els programes de planificació, són els contraceptius més eficaços.

Millor que avui. Molts biòlegs, ecòlegs i altres que no estan d'acord amb el previst desastre de l'explosió demogràfica, es troben davant amb arguments molt radicals: Topen amb fets com que des del 1950, la població mundial s'ha duplicat amb escreix —fins als 5.500 milions— i que hom espera que la xifra es torni a doblar, fins als 11.000 milions, cap a l'any 2055. Tot això, crida l'atenció si es compara amb els més de 100 anys que havia costat que es duplicés la xifra de 1850, i els més de 150 des que es va doblar la de l'any 1700. També es troben amb el fet que la creixuda des del 1950 ha estat més forta als països més pobres del Tercer Món. La població africana s'ha incrementat des dels 200 milions fins als 700, mentre que l'àrea asiàtica (excloent-ne el Japó) ha pujat des dels 1.300 milions als 3.000 milions.

Creixen els dubtes, certament. Però jo no crec que tot plegat hagi de ser causa d'alarmes. La densitat a l'Àfrica és encara molt més reduïda que al Japó, a Holanda, a Taiwan o a molts altres països normals. Encara més, els neo-malthusians no sembla que vulguin entendre que la família mitjana del Tercer Món està en molt més bones condicions ara que no pas fa 40 anys. Els ingressos per càpita a moltes d'aquestes nacions han crescut fins a nivells força bons, tot i que els ingressos d'alguns països africans han minvat ja des dels anys 80, o abans i tot. La població del Tercer Món s'expandeix ràpidament perquè les criatures i els adults viuen molt més que no fa gaires dècades, i no perquè les famílies tinguin més fills. De fet, en tenen menys. ¿Com es pot lamentar el creixement de la població, si és degut al fet que ara la malnutrició i les malalties contagioses fan menys morts que abans?

Malgrat les fortes fams, la nutrició ha conegut un increment molt fort en la majoria dels països del Tercer Món. El menjar és més barat i abundant, per bé que el món dedica menys sol a la producció que no pas abans. El ràpid progrés tecnològic en l'agricultura i en l'explotació de les fonts d'energia, ha produït un increment molt gran dels aliments, petroli, gas i d'altres recursos disponibles.

La força de l'educació. Els pessimistes contraataquen dient que allò que fins ara ha passat ja no pot continuar, i que la producció d'aliments i de petroli no serà capaç de fer front a l'extraordinari creixement de la població que s'espera el pròxim segle. L'increment de la població pot comportar, certament, alguns problemes a llarg termini pel que fa als aliments i recursos naturals, però es tracta de problemes molt exagerats per aquests alarmistes. En el passat, les projeccions i els càlculs sobre reserves d'aliments i recursos naturals s'han revelat massa pessimistes. Per exemple, els descobriments tecnològics no preveïen que s'han reduït els costos dels aliments i dels recursos naturals, durant aquest segle, molt més ràpidament que el que ha crescut en el mateix temps la població mundial i els usos industrials, malgrat els mals auguris dels neo-malthusians.

Les previsions de població han experimentat també unes correccions importants, que han fet que les extrapolacions dels antics estudis hagin esdevingut massa simples. Les taxes de natalitat previstes, han davallat molt més ràpidament del que s'esperava a països com Colòmbia, Hong Kong, Mèxic o Taiwan, i en canvi d'altres països pobres han tingut un desenvolupament econòmic ràpid, que ha fet créixer els nivells d'educació i que ha aportat la participació de la dona en el món

del treball. La població de l'Àfrica i d'altres zones del Tercer Món creixerà encara més a poc a poc del que s'ha predit si s'hi adopten les polítiques de mercat, d'educació i d'exportació —com s'ha fet fins i tot amb els tigres asiàtics, i amb força èxit, o a Xile, o a d'altres països que han sortit de la pobresa—.

L'ONU pot contribuir, si ho vol, a reduir la població i la misèria al Tercer Món, donant a aquests països bons consells econòmics. Els avantatges del lliure mercat i de l'escolarització bàsica per a tothom tindran, si es vol, un efecte clar de reducció de les famílies nombroses, però són aquells els objectius que la conferència d'El Caire de la propera tardor s'ha de plantejar.

■ Gary S. Becker

AVUI (20-V-94)

El bisbe Carles i la JOC

El bisbe Ricard Maria Carles ha denunciat els nous contractes d'aprenentatge. No és cada dia que la fotografia d'un bisbe surt a les planes d'economia dels diaris. D'un costat sembla adient, perquè així els habituals d'aquelles pàgines poden confrontar el llenguatge més especialitzat d'altres articles amb la veu del representant d'una certa sensibilitat social. Però el perill és fer dialogar les paraules de l'arquebisbe de Barcelona només amb el llenguatge dels articles que envoltaven la notícia, adduint signes de recuperació econòmica o mínimes inflexions en les corbes d'aturats. Precisament allò que fa el bisbe en jutjar els nous contractes (i per extensió la reforma de l'estatut dels treballadors) és no parlar de la situació laboral i de l'economia des d'una racionalitat independent de la realitat social, sinó escoltant

també la veu dels que més sofreixen les conseqüències de la reforma aprovada pel Parlament espanyol.

L'arquebisbe no ha parlat per ell. Ha fet seves les paraules d'un moviment de joves que recull una llarga tradició eclesial, europea i internacional. La JOC —la Jovenut Obrera Cristiana, que a Catalunya té el nom de Joc/Jobac— és un dels moviments d'Església més veterà, estès i arrelat. La seva espiritualitat es basa en la lectura directa de la Paraula de Déu a la llum de l'experiència quotidiana dels joves obrers units en petites comunitats de deu o dotze persones. La reflexió cristiana arrelada en la vida de cada dia és allò que dona identitat als seus membres. És des d'aquesta reflexió —des d'aquesta teologia, dit planament— que enguany han llançat la campanya titulada: «El treball per als joves és un laberint. Volem sortides.» Vet aquí una associació que dona veu als joves mateixos que pateixen les noves lleis. Si no fos que el cinisme costa cada vegada més de destriar de l'aire que respirem, costa entendre que hi hagi qui faci tants escarafalls als que demanen el desiderat de cobrar un mínim de 60.000 pessetes al mes i tenir cobertura de la Seguretat Social en cas de malaltia o embaràs.

Amb la seva clara presa de posició, el bisbe Carles actualitza, en el context laboral i econòmic d'ara i aquí, una llarga tradició del magisteri que arrela en el Concili Vaticà II i entronca amb més de cent anys d'encíclics papals. Confirma, doncs, amb tot el pòsit d'aquesta memòria, la necessitat de lluitar contra els intents de sortir de la crisi econòmica per la porta de la insolidaritat social, de camps qui pugui, de la desprotecció dels més febles i de la indiferència davant dels joves aturats quan demanen sortides al laberint laboral.

■ Carles Torner

VATICÀ

Joan Pau II rep com a regal d'aniversari una icona de mans del primer ministre polonès, Waldemar Pawlak

Dues vegades internat el dia del seu aniversari

Joan Pau II explica el seu estat de salut des de la finestra de l'hospital

És probable que quan aparegui aquesta edició de CC, el Papa ja estigui al Vaticà. El proper 18 de maig va complir a l'Hospital Gemelli, 74 anys. És la segona vegada que Joan Pau II passa el seu aniversari a l'Hospital. La primera va ser l'any 1981, després de l'atemptat.

La diada del setantaquatre aniversari del Papa fou normal, dins les possibilitats en una persona ingressada en un hospital. Al matí i a la tarda va passejar pel passadís davant de la seva habitació i el programa de rehabilitació previst. També va rebre els seus col·laboradors més directes, com el cardenal Sodano i el substitut monsenyor Re. Les religioses poloneses que s'encarreguen d'atendre'l li feren una coca amb fruites i el Papa va brindar amb el cannellino, un vi blanc semi dolç de Frascati.

El Pontífex va rebre molts missatges de felicitació, entre ells el del cap de l'Estat italià, el president del govern, Berlusconi, i els presidents de la Cambra i el Senat.

Físicament Joan Pau II està millor, i amb motiu de la visita del primer ministre polonès, Pawlak, que va anar a veure'l, es feren fotografies amb els fills de Pawlak, en les quals es veu el bon aspecte del Papa.

Joan Pau II va rebre un gran amic, Lech Walesa, president de Polònia, vingut a Itàlia per assistir a la cerimònia de l'aniversari de Montecassino, la batalla en la qual moriren milers de soldats polonesos que lluitaven al costat dels aliats.

El diumenge de Pentecosta

El Papa no va poder resistir més i sortí a la finestra del policlinic Gemelli. Se'l veia en bona forma, amb bon humor, encara que una mica més prim.

Saludant els centenars de persones presents al pati de l'hospital, preguntà als fidels si el Papa «estava content o no», «jutgeu-ho vosaltres mateixos», i tot somrient, afegí: «He estat examinat, en aquest període, com mai en tota la meua vida; han examinat fins al fons del meu organisme, i ni tan sols sabia que existissin tals òrgans i tals possibilitats».

A l'àngelus, que estava gravat i que fou escoltat pels microfons de la plaça de Sant Pere, el Papa va dir que li hauria agradat estar ja al Vaticà: «tenia un gran desig de recitar-lo des de la finestra del Vaticà, com es fa cada diumenge, però encara cal esperar uns dies», comentà. Joan Pau II va dedicar el seu comentari a la festa de Pentecosta, i demanà per la pau a Bòsnia, Ruanda, i altres països en guerra. «A Jerusalem, cinquanta dies després de la resurrecció de Crist, va baixar l'Esperit Sant, convertint-se en l'ànima de l'Església naixent. L'Església, ¿podria existir sense l'Esperit Sant, donador de la vida, de tota vida?»

«Veniu Esperit Sant, invoquem nosaltres, per a tota l'Església, acreix la nostra fidelitat, consolida la nostra unitat, infon empena a la nostra evangelització. Veniu, veniu, Esperit Sant, nosaltres us supliquem per tot el món. Mostreu-vos Pare dels pobres, Consolador perfecte, especialment pels pobles martiritzats de Ruanda, Bòsnia, de totes les nacions en guerra. Toca els cors, il·lumina les ments, suscita desigs i propòsits de pau.»

El Papa va recordar que havia d'haver ordenat 39 sacerdots a la basílica de Sant Pere. En lloc seu ho féu el cardenal Ruini.

● C.C.

Inaugurat en els jardins del Vaticà

Un monestir de monges de clausura a la casa del Papa

Vuit clarisses de 6 nacionalitats entraren el proper 13 de maig al monestir *Mater Ecclesiae*, fet erigir pel papa Joan Pau II a l'interior dels murs del Vaticà. El desig del Papa s'acompleix així: una comunitat orant per sostenir l'obra del successor de Pere i de la cúria romana.

El projecte d'un monestir al Vaticà data del 1989. Erigit amb el nom de «*Mater Ecclesiae*», la comunitat «tindrà com a objectiu específic el ministeri de la pregària, l'adoració, la lloança i la reparació», per sostenir «la sol·licitud quotidiana del Sant Pare vers tota l'Església»; segons diuen els estatuts de fundació.

Aquest monestir s'ha instal·lat en els locals d'un petit edifici anomenat «Cassetta Giardini», construït precisament en els jardins del Vaticà, darrera la basílica de Sant Pere, pròxims a les oficines de Radio Vaticà. Totalment renovat i engrandit des de 1992, ofereix actualment en quatre pisos dotze cel·les per a les monges, a les quals s'ha afegit una capella i un cor en dos pisos. Les religioses també disposen de jardí.

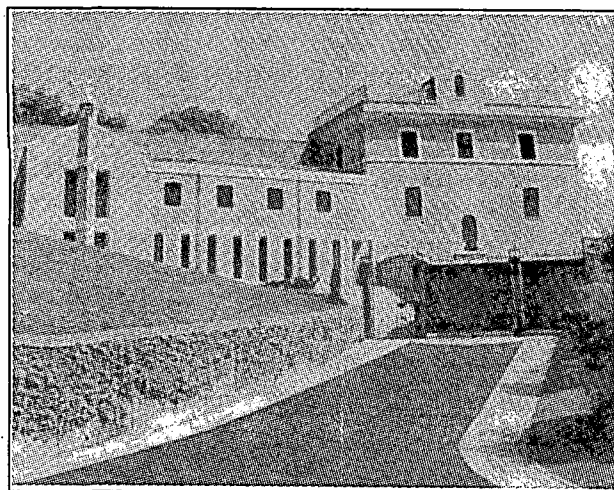
La data d'inauguració, el 13 de maig, fou escollida perquè marca l'aniversari de les aparicions de Fàtima i de l'atemptat del qual fou víctima Joan Pau II, l'any 1981.

La institució no ha estat confiada definitivament a un orde religiós: cada cinc anys, acollirà una comunitat femenina diferent, però sempre contemplativa, de clausura. El primer grup és format per una comunitat internacional de vuit clarisses provinents de sis països: Itàlia, Bòsnia, Canadà, Nicaragua, Rwanda i Filipines, «un

signe vivent de la universalitat de la Bona Nova cristiana».

Igualment, tampoc no és casual haver escollit les clarisses per «inaugurar» el monestir. Durant aquest any transcorre el VIII centenari del naixement de santa Clara, meravellosa figura femenina, que honora la rigorosa pobresa, l'amor a l'Església i al Papa i una intensa devoció a l'Eucaristia.

Les primeres vuit monges, que representen prop de vint mil religioses de la família franciscana de vida claustral, romandran en el monestir vaticà durant cinc anys. Després seran substituïdes per altres monges de diversos ordes femenins d'estricta clausura. Cada institut aportarà el propi esperit, el propi carisma, les pròpies tradicions, observarà les regles i les constitucions pròpies, en directa dependència del Papa. (A.)

El monestir «Mater Ecclesiae»

FILTRANT LA NOTÍCIA

Garaudy: comunista, cristià i ara musulmà

Roger Garaudy, membre del partit comunista francès i després cristià, ara en les seves velleses —81 anys— se'n ha fet musulmà. Alguns tenen per boig l'antic pensador i filòsof europeu. Altres l'acusen de frívol i superficial. I més encara perquè aquest procés de conversió l'ha fet de la mà de tres dones: una comunista, l'altra, catòlica, i ara una musulmana... Però anem a pams.

Darrerament Roger Garaudy ha escrit un nou llibre: *¿Tenim necessitat de Déu?* Ell mateix assistí a la presentació que, segons *Diario-16*, tingué lloc a Madrid el dia 13 de maig. En la seva intervenció, parlà de la trista situació del món. «Aquest món nostre, el vuitanta per cent dels recursos naturals i industrials estan controlats per un vint per cent dels habitants del planeta». Cità Kissinger, el qual digué al president Ford, que la reducció de la població en el món era una necessitat per la seguretat dels Estats Units. També esmentà el cas del Brasil, on 25 milions de dones pobres són esterilitzades cada any per associacions «humanitàries» nord-americanes.

Per Garaudy, tot això no és un problema polític, sinó qüestió de fe. S'ha imposat la cultura de la Coca-Cola; domina el «monoteisme del mercat». «Necessitem un Déu que doni sentit a la nostra vida», diu ell. I creu que Jesús de Natzaret presenta una revolució en la idea de Déu i en la idea de l'home, perquè amb Crist la transcendència de Déu apareix amb l'home pobre, dèbil i més impotent. Jesús supera tot programa polític

de govern, trenca amb la divisió d'esquerres i de dretes, i, sobretot, amb l'abisme entre el Nord i el Sud.

Roger Garaudy proposa canviar de mentalitat. En comptes d'exigir als països pobres que serveixin les nostres necessitats, demana una conversió de l'esperit i una reconversió de les nostres indústries, començant per la de l'armament i de la droga i del mercat d'allò que és inútil i creat per la publicitat.

«D'aquesta manera podríem començar a fer realitat el desig milenari de totes les savieses: fer de cada home un home, és a dir, un déu en flor», digué a Madrid el nou convers.

¿Somni impossible? Segons Gómez Caffanera, presentador del llibre, *¿Tenim necessitat de Déu?*, «Garaudy és un profeta solitari que lluita fa temps en l'escomesa fascinant per la convergència de totes les religions i cultures». No es tracta de deixar de ser cristià, sinó de ser-ho amb coherència, perquè el missatge de Jesús és per a tots. «Déu és Pare, o de tots, o de ningú», diu Garaudy.

Potser sí que en aquesta direcció, en què semblen adormits els profetes i capdavanters de les grans religions, en què només afloren ortodòxies (catòlica) i fonamentalismes (musulmana), el pensament de Roger Garaudy és una alenada d'aire fresc en una societat de tanta corrupció i de tants corruptes.

■ Francesc Gamissans

ESPANYA

Immensa multitud a la «Jornada per la Vida», presidida pel cardenal López Trujillo

Conferència de Joaquín Luis Ortega

**L'Església hauria
de tenir mitjans
de comunicació
propis**

PAMPLONA.— Joaquín Luis Ortega, director de la BAC (Biblioteca d'autors Cristians) i antic director de *Ecclesia*, va fer, a Pamplona, una conferència amb motiu de la Jornada Mundial de Mitjans de Comunicació Social sobre el tema «Televisió i família: cristeris per a saber mirar». En la seva exposició, Ortega assenyalà la contradicció entre la «companyia omnipresent dels mitjans de comunicació des que ens aixequem» (el 96 per cent dels espanyols passem, unes dues hores de mitjana al dia davant la televisió) i el poc temps que dediquem a «reflexionar sobre un aspecte tan important de la nostra vida». Es va mostrar, tanmateix, partidari que l'Església posseeixi mitjans de comunicació propis, encara que la seva titularitat no hauria de raure necessàriament en mans dels bisbes, sinó que podria estar en un grup de seglars o alguna institució confessional. (E.)

Més de sis-cents congressistes van poder seguir les diferents ponències, taules rodones, xerrades-col·loquis i comunicacions que van tenir lloc al saló d'Actes del Col·legi Oficial de Metges de València, amb motiu del «Congrés sobre la família» que se celebrà a València del 10 al 13 de maig.

VALÈNCIA.—El Sr. Arquebisbe de la diòcesi, D. Agustín García-Gasco pronuncià el discurs d'obertura del Congrés. Amb rellevància i profunditat es van debatre aquells temes per a crear un futur més digne per a la família.

El cardenal Alfonso López Trujillo, va clausurar el Congrés posant de manifest la necessitat de realitzar actes com aquest i promoure una més gran presència de les famílies a la societat. Malauradament va dir, avui el debat no es planteja sols a nivell intrafamiliar, sinó a nivell de les lleis promogudes per governs i institucions que han perdut el nord del que dignifica a la persona, respecta la vida humana i crea veritable futur per a la humanitat.

Jornada per la vida

Diversos milers de persones de totes les edats ompliren la catedral durant la celebració eucarística que va tenir lloc en la Jornada per la Vida. Els diferents actes foren organitzats per la Delegació Diocesana de Pastoral Familiar i la Comissió Diocesana per a la Defensa de la Vida, i eren el punt final al Congrés sobre la Família, celebrat uns dies abans. El cardenal Mons. Alfonso López Trujillo presidí la celebració, concelebrada pel Sr. Arquebis-

Participants a la sessió de cloenda

be, el bisbe emèrit de Sigüenza-Guadalajara, Mons. Pla, i un bon nombre de sacerdots.

A l'homilia, el Cardenal assenyalà l'oportunitat de celebrar aquesta Jornada quan, en el nostre temps «no sempre és estimada, acollida i respectada». Denuncià que, «perdut el sentit de Déu, es perd també el sentit del do de la vida, i la persona humana, única i irrepetible, és oblidada, menyspreada, i fins i tot temuda».

Denuncià que les institucions oficials que treballen al món contra la vida manegen un pressupost anual de sis mil milions

de dòlars (prop de nou-cents mil milions de pessetes) quantitat que abans d'acabar el segle serà de tretze mil milions. Aquestes xifres donen com a resultat, tal com va manifestar el mateix cardenal, més de 50 milions d'avortaments arreu del món, xifra que no admet comparació amb les morts de les darreres guerres mundials.

Després de la celebració, va començar l'acte festiu i testimonial a la plaça valenciana de la Mare de Déu, on hi hagué l'actuació de grups musicals, així com de diferents intervencions testimonials a favor de la vida.

La venerada imatge va presidir el rés del «Rosari de les famílies i dels joves».

Unes sis mil persones participaren en aquest acte de pregària, que va tenir moments molt emotius i acabà amb un castell de focs d'artifici.

Al final de la pregària, el Cardenal Trujillo va mostrar la seva satisfacció pels diversos actes organitzats.

La celebració d'aquesta Jornada, que ha de tenir continuïtat en anys successius, ha estat una iniciativa diocesana amb motiu de l'Any Internacional de la Família. (I.V.)

Interpreten els monjos benedictins de Silos

Més d'un milió de discs en cant gregorià

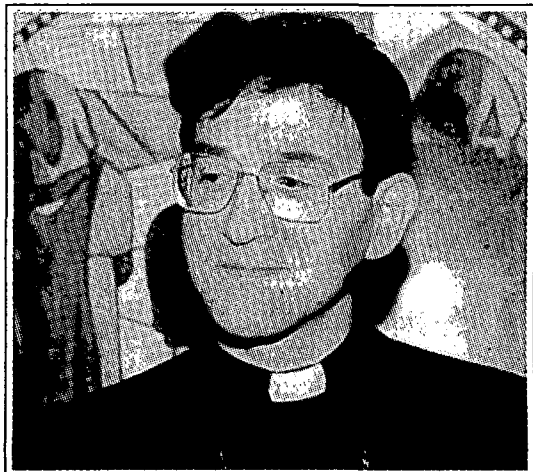
El serè atractiu del cant gregorià no passa de moda. Almenys això és el que es dedueix de l'extraordinari èxit discogràfic que continua tenint l'àlbum *Las mejores obras del gregoriano*, interpretat pels 36 monjos del Monestir benedictí de Santo Domingo de Silos, a la província castellana de Burgos, i editat per Emi-Classica.

SANTO DOMINGO DE SILOS.—L'àlbum que recull una selecció de 32 cants gregorians d'uns altres quatre enregistraments anteriors realitzats entre 1973 i 1982, fou llançat al mercat a finals de novembre de l'any passat. En divuit setmanes es van vendre 400.000 còpies a Espanya i més d'un milió d'exemplars arreu del món i l'àlbum continua en el primer lloc del «hit-parade» espanyol, compartint amb gent com Gloria Stefan, la banda sonora de la pel·lícula *El Piano*, i Frank Sinatra.

Els monjos benedictins han destacat l'interès apostòlic que té la difusió d'aquesta música sacra. En el cant gregorià la lletra marca la pauta i la música guarda sempre un escrupulós respecte per allò que s'està resant i cantant alhora. Per això aquesta música, pot obrir el camí al fet espiritual, religiós, i a la conversió del qui escolta.

La idea dels monjos era aquesta des del principi, fer arribar la paraula de Déu cantada a moltes cases.

Després de l'èxit, la vida continua igual al Monestir. En aquests moments el que més desitgen els religiosos és que les aigües continuïn el seu curs i que la vida de la comunitat no es vegi alterada per la inundació de la fama.

L'abat del Monestir de Silos

S'ha especulat sobre la destinació que els monjos pensen donar a aquests beneficis econòmics ingressats per la venda de compactes. Una bona part d'aquests ingressos servirà per restaurar el monestir. La resta dels beneficis es distribuirà en altres monestirs, especialment els de clausura, i també es destinarà una part per ajudar a aquells que treballen a terra de missió. (P.)

Associació Mossèn Jacint Verdaguer

Commemoració del 92è aniversari de la mort de Mn. Jacint Verdaguer - juny 1994

Diumenge 5, a les 12, ofrena floral al Cementiri de Montjuïc.

Divendres 10, a les 6 de la tarda. Missa a Vil·la Joana.

Diumenge 12, a dos quarts d'onze del matí. Missa a la parròquia antiga de Vallvidrera. A continuació a Vil·la Joana, recital de poesies i lliurament de premis del concurs de redaccions.

Sis mil «popes» es podran dedicar plenament a la missió evangelitzadora

Ajuda econòmica de l'Església catòlica al clergat ortodox rus

L'Església catòlica es farà càrrec, a través d'una associació dedicada a aquest tipus d'ajudes, del manteniment econòmic de sis mil sacerdots ortodoxos que hi ha a Rússia, en un gest sense precedents en la història de les relacions ecumèniques.

MOSCOU.— «Ajuda a l'Església necessitada», l'associació fundada pel pare van Straaten a favor de l'Església dels Països de l'Est durant el comunisme, ha decidit donar una ajuda econòmica de mil dòlars a l'any als sis mil sacerdots ortodoxos russos, com a manifestació concreta de reconciliació amb els cristians ortodoxos.

Werenfried van Straaten és un religiós premonastatense flamenc que l'any 1947 va organitzar un moviment de solidaritat a favor dels pròfugs alemanys que fugien de la zona d'ocupació soviètica, i especialment de sis milions de catòlics i dels seus sacerdots.

Ara pensa que ha arribat el moment de reconciliar-se amb l'Església ortodoxa russa. «Crec més que mai en la meua vocació, predicar l'amor i la reconciliació una vegada més, empenyent l'Església occidental perquè estimi de fet els germans ortodoxos que són els qui han patit el comunisme durant més temps, i constitueixen la part més amenaçada de la cristiandat», digué en una conferència de premsa a Roma.

«Més de la meitat de les seves esglésies han estat destruïdes, cremats els seus llibres sagrats, milers de

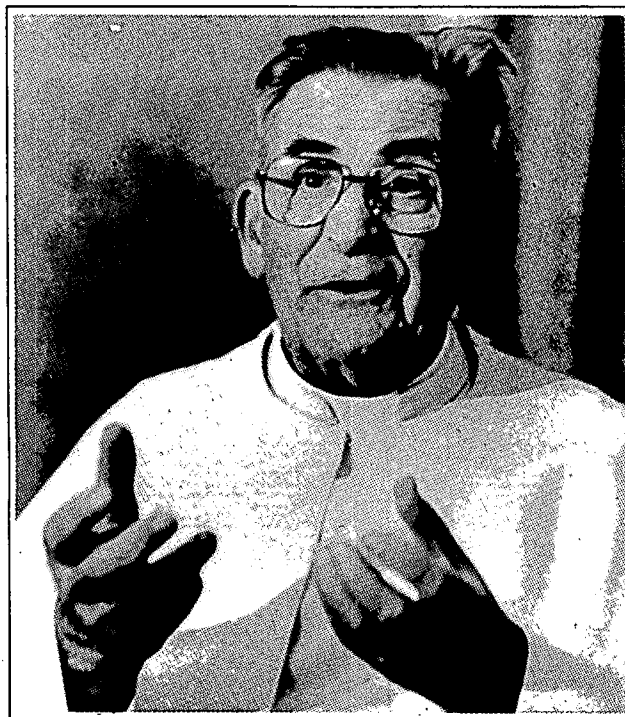
bisbes i sacerdots han mort com a màrtirs».

«L'Església catòlica té el deure de mobilitzar totes les seves forces espirituals i materials per ajudar l'Església germana a Rússia», va afirmar, afegint que per la seva part, els bisbes ortodoxos han de comprendre que l'Església catòlica «té el dret i el deure de prestar la seva assistència religiosa a les minories catòliques a l'ex-URSS, i nosaltres hem de comprendre que el temps del proselitisme ja ha passat».

Per alleujar una mica els grans sofriments del clergat ortodox, i alhora manifestar clarament la nostra disponibilitat a la reconciliació, es vol donar una ajuda als sis mil sacerdots ortodoxos: «molts guanyen només entre vint i trenta dòlars al mes, estan casats, i es veuen obligats a treballar com a sabaters, paletes, etc. per alimentar les seves famílies. A molts, a part de les cerimònies litúrgiques, els resta poquíssim temps per atendre les ànimes».

El pare van Straaten vol enviar, a través dels bisbes ortodoxos, una quantitat equivalent a mil dòlars a l'any per al seu sosteniment i l'apostolat, la mateixa quantitat que s'enviarà als seixanta sacerdots catòlics que hi ha a Rússia.

La decisió de sostenir econòmicament les dèbils finan-

P. Werenfried van Straaten, fundador de l'organització «Ajuda a l'Església Necessitada»

ces de l'Església ortodoxa russa, s'inscriu en l'ambició pla ecumènic que Joan Pau II ha preparat d'aquí a l'any 2000. El Pontífex desitja celebrar un «Concili» amb les altres Esglésies cristianes, a Jerusalem, per entrar en el nou mil·lenni donant testimoni de la unitat entre tots els seguidors de Crist i fent junts front al secularisme. (SIC)

SUÏSSA

Segon Festival de música i art sagrat

GINEBRA.— El Festival Agape de música i art sagrat, organitzat per segona vegada pels germans de la comunitat de Sant Joan, s'ha celebrat a Ginebra. Durant quatre dies, prestigiosos artistes s'han manifestat amb concerts de música instrumental i vocal i també amb espectacles de teatre, de poesia i de dansa. Una exposició de quadres, una con-

ferència i una taula rodona completaren el programa. Les organitzacions poden felicitar-se per l'èxit obtingut i de la presència de nombrosos públic.

Però, ¿per què un festival d'art sagrat a Ginebra? Els germans de Sant Joan estan convençuts que «en un món molt descristianitzat, l'art roman una via privilegiada per fer redescobrir a l'home l'espiritualitat de la seva existència». El nom donat al Festival no és pas fortuït. «Agape» significa en la revelació bíblica l'amor que l'home rep de Déu. Més que la promoció d'art en general, Aga-

pe té per objectiu afavorir al voltant del priorat Sant Joan un medi espiritual i humà, davant la veritat que una convivència i una comunió excepcional s'han teixit entre els participants i organitzadors durant aquests quatre dies plens d'emoció. Els artistes, llançats en un medi excepcional han pogut donar el millor de si mateixos i del seu art i fer compartir la seva recerca espiritual de la bellesa. (APIC)

MOÇAMBIC

Pròxima obertura d'una universitat catòlica

MAPUTO.— L'Església catòlica a Moçambic obrirà properament una universitat. Les diverses facultats no seran centralistes, sinó que se situaran en dos campus. Les facultats de ciències econòmiques i de medicina seran instal·lades a Beira. Napula, al nord del país, acollirà les facultats de dret i ciències de l'ensenyament.

La Universitat catòlica de Moçambic es beneficiarà del patronatge de la Universitat catòlica de Portugal que aportarà una assistència en personal ensenyant. Per la gestió administrativa, la Conferència episcopal col·labora amb les missioneres de la Consolació. (APIC)

JAPÓ

Lliurament del Premi Niwano al cardenal Arns

TÒQUIO.— El cardenal Paulo Evaristo Arns, arquebisbe de Sao Paulo, va rebre a Tòquio el Premi de la pau Niwano dotat amb 20

milions de iens (uns 7 milions de pessetes). Monsenyor Arns va dir que destinava aquest diner a la construcció d'un centre pels pobres de la seva diòcesi. El Premi de la pau Niwano honora el compromís del cardenal per la democratització del Brasil.

Monsenyor Arns ha treballat molt en la defensa dels drets de l'home, la protecció de l'entorn, el desenvolupament de l'Amèrica del sud, també el diàleg interreligiós, comenta la fundació. El Premi Niwano és instituit pel moviment budista laic Ryssho Kosai-Kei. Honora les personalitats que, pel diàleg interreligiós, s'han compromès a favor de la pau al món. Un altre bisbe brasiler, Don Helder Camara, va ser lloreat amb el premi l'any 1983. (M.P.)

ISRAEL

El patriarca llatí satisfet per l'autonomia de Jericó

JERUSALEM.— Mons. Michel Sabbah, patriarca llatí de Jerusalem va saludar com un pas important els acords sobre l'autonomia de Jericó, signats entre Israel i l'OAP. L'Església dona suport a totes les mesures que tenen com a conseqüència restablir els drets i la seguretat dels palestins. Mesures que tenen com a conseqüència normalment aportar també la seguretat tan desitjada per Israel, ha subratllat el patriarca, en una declaració publicada a la Ciutat santa.

L'èxit de l'acord serà real si porta veritablement a la plena llibertat dels palestins i els dóna la possibilitat de decidir la seva sort present i el seu futur. Aquest acord conduirà a un veritable

millorament de la vida quotidiana, explicà el patriarca. Els palestins seran alliberats de la confrontació directa amb els soldats israelians armats, de les mesures de seguretat i de la prohibició d'entrar a Jerusalem.

Israel coneixerà la pau i la seguretat només en la mesura que els palestins siguin tractats amb justícia. Els acords Gaza-Jericó han de portar a un canvi total de l'actitud israeliana a tots els territoris ocupats, subratllà Mons. Sabbah. El patriarca espera que els polítics palestins i israelians tindran el coratge de continuar en aquesta via fins a l'acompliment de la justícia, de la seguretat i de la llibertat completa de tots dos pobles. (KNA)

ITÀLIA

Els manuscrits del Mar Mort seran exposats per primera vegada a Europa

ROMA.— Per primera vegada des del seu descobriment l'any 1947, els famosos Manuscrits del Mar Mort seran presentats al públic europeu des del 30 de juny en una exposició que tindrà per marc la Biblioteca Vaticana. Aquesta exposició és el resultat concret de l'establiment de relacions diplomàtiques entre la Santa Seu i Israel per l'acord signat el passat desembre.

Els Manuscrits, descoberts per un pastor en una gruta de Qumran, al sud de la Mar Morta, contenen diversos textos de la Bíblia. Formen part de la biblioteca de la secta jueva dels Esseniens i daten del primer i del segon segle després de Jesucrist. (KNA)

Sínode africà

«La celebració del Sínode africà ha estat una oportunitat d'or perquè l'Església avanci vers noves formes d'entendre's a si mateixa, per damunt dels vells models occidentals», ha declarat el gran teòleg Jean-Marc Ela, camerunès, que apareix damunt d'aquestes línies.

Entrevista amb Mons. Bernard Agré, bisbe de Yamoussoukro (Costa d'Ivori)

Dia de la consagració episcopal de monsenyor Bernard Agré, a Costa d'Ivori.

El Sínode africà, una ocasió per sortir de rutines absolutes

FRIBURG.— Mons. Bernard Agré és un dels pioners de l'Església a Costa d'Ivori. Fundador de la diòcesi de Man el 1968, es féu càrrec de la direcció de la de Yamoussoukro recentment creada. Enfront d'una població majoritàriament animista, el bisbe, de 64 anys, és capdavanter en l'Evangelització. El Sínode dels bisbes sobre l'Àfrica que acabà el 8 de maig és per a ell un punt de partida. A partir d'una relectura del Vaticà II, és una ocasió única, que cal aprofitar, per donar un rostre més africà a l'Església.

Què es pot esperar de l'Àfrica? Molts s'ho pregunten actualment, remarca Mons. Agré, que rebutja aquest pessimisme. Com tampoc no pot creure que el Sínode ho canviarà tot com si fos una vareta màgica. L'actitud fonamental és posar en qüestió o, més ben dit, convertir-se per sortir de rutines rovellades. L'Església és una família, i necessita més testimonis que no pas mestres.

—La inculturació era el punt central del Sínode. És un dret i un deure de l'Església africana i no una concessió, han manifestat els Pares sinodals. ¿Fins on es pot anar en el camp dels sagraments, sobretot en el matrimoni?

—La inculturació consisteix a vestir la paraula de Déu amb els nostres propis vestits. Això no és un fenomen típic d'Àfrica. Europa ha inculturat el cristianisme del Pròxim Orient sortit de la tradició jueva. El cas del matrimoni és típic. Encara que no sigui conforme, conté coses bones. Tenim a l'Àfrica tres matrimonis sobreposats: costumista, civil i cristià. Cal buscar una certa unificació. L'Occident ha passat abans per un procés semblant, ja que a diversos països cristians de fa temps, el matrimoni religiós és vàlid també en el pla civil.

—¿Això implica modificacions del dret canònic?

—El dret canònic és la codificació de la vida. I de tant en tant s'ha de modificar. Correspon als teòlegs, als canonistes africans, als pastors, d'observar el sentit de la vida de la gent, veure què cerquen, què desitgen. No pas per donar-los satisfacció, sinó per veure què hi ha d'acord amb la llei de Déu i que faciliti les relacions humanes.

—La vostra diòcesi, de creació recent, compta amb gran nombre d'animistes. ¿És aquesta, per vostè, una qüestió primordial?

—La gràcia de Déu agafa la gent allà on

és. Alguns vénen al cristianisme essent monògams, d'altres, polígams. ¿Què hem de fer? ¿Batejar-los? ¿Donar-los el sagrament? Aquests són, doncs, problemes humans que no es poden deixar de banda. Al Sínode, hem volgut crear comissions permanents alsí de les conferències episcopals per tractar d'aquestes qüestions, en correlació amb Roma i amb les conferències regionals. També cal consultar els «homes notables» que encarnen la saviesa del poble. Aquests són la memòria de la comunitat i algunes vegades les seves opinions matisades ens donen solucions molt humanes.

—El futur de l'Església a l'Àfrica es fonamenta en petites comunitats de base dirigides per catequistes. La manca de preveres és encara força important. ¿No s'hauria de conferir el sacerdoci a aquests responsables de comunitats?

—No hem esperat pas el Sínode per això. Alguns responsables de comunitat que no eren casats ja han estat cridats al sacerdoci. ¿Ho hem de voler per a les persones casades? La vida ens ho dirà. En algunes regions, la direcció de les parròquies és confiada a laics casats, al Zaire, per exemple. Aquests guarden i distribueixen l'eucaristia, però no celebren la missa. S'ocupen dels enterraments, de la proclamació de l'Evangelio de l'homilia. A les vostres parròquies d'Europa, aquestes tasques encara són assumides únicament per preveres, de vegades per diaques. Amb la manca de preveres, s'haurà de confiar també més en els laics, homes i dones.

—Els preveres formats en seminaris de ciutat, ¿no se separen de la base i de la comunitat?

—La formació dels preveres s'ha plantejat diverses vegades durant el Sínode. Es tracta d'adaptar la fórmula a les circumstàncies. Es podria creure que els llargs estudis clàssics estan de més. Però que un

pastor agafi la Bíblia i es posi a evangelitzar com si res, no és pas un model. Es tracta d'inserir més els futurs preveres en la vida. Després de fer un any de teologia, els seminaristes són enviats a les parròquies com a ajudants tot un any. Quan tornen, hi veuen molt més clar. El poble cristià vol que els seus preveres siguin ben formats intel·lectualment, però també vol que el clergat sigui proper a la seva realitat.

—¿Inculturació també significa autonomia?

—Cal distingir tres menes d'autonomia per les nostres Esglésies. La independència cultural, per començar. Això afecta la catequesi, la litúrgia, les estructures d'evangelització. Allò que fa que Jesucrist sigui un de nosaltres. Que fa que la seva Paraula hagi estat «digerida» per les nostres cultures.

Hi ha la independència a nivell de personal per a l'ensenyament, l'organització, l'avaluació, la gestió. Durant un cert temps, aquest personal pot ser importat. Però cal que aquests en formin uns altres que els substitueixin.

La tercera independència és econòmica i financera. Una Església que no es pot valdre financera és una Església menor. Cal que els fidels siguin educats a participar, encara que siguin pobres. No rebutgem

pas l'ajut extern. Però no podem parar sempre la mà. I és que, sobre el terreny, amb una mica d'imaginació, de perseverança i de bona gestió, es poden fer moltes coses.

—¿El Sínode ha insistit molt en el tema de la justícia i de la pau?

—El missatge final és ple d'aquesta realitat. L'Església ha de ser alhora capdavantera i de servir atentament les veritables necessitats de les persones. Sobretot dels joves i de les dones. Hi ha també l'evangelització del medi polític i dels tècnics d'administració. Massa sovint el nostre apostolat no toca aquesta darrera categoria que té un lloc important en la vida quotidiana. No es tracta pas que l'Església dirigeixi la banca. Però l'Església vol que la banca sigui honesta. L'Església ha de ser promotora de la vida civil.

—La perspectiva de la Conferència del setembre, al Caire, sobre la població i el desenvolupament, ¿preocupa molt els bisbes?

—Cal fixar-se en el creixement de la població d'una manera raonada i no anàrquica. L'Àfrica no és homogènia. A Rwanda, per exemple, la densitat de població és molt alta, però queden grans espais per ocupar. És la confrontació amb la ciutat el que fa augurar un demà difícil. No estem contra la limitació i la regulació de naixements. Hem de tenir una paternitat i una maternitat responsables. Cal saber quins mitjans es fan servir. L'Àfrica tradicional tenia uns mitjans molt senzills, com ara l'alletament matern, que era molt eficaç per a espaiar els naixements. Després han vingut els contraceptius i la sida que s'hi barreja.

Actualment no es vol veure el costat ètic i el costat cultural. No es pot trencar amb els tabús culturals, cal tenir-los presents per proposar solucions. Ens sentim força inquietos de veure que on han predicat tant els presservatius, la sida no ha reculat. ¿Què vol dir això? ¿Que és aquest el mitjà millor?

I en canvi no es diu gairebé res sobre l'autodisciplina, l'educació, la informació objectiva, la fidelitat a la parella. Hi ha qui troba depassat parlar de virginitat. Jo crec que aquests són els valors que no es poden trepitjar impunement. És molt més fàcil inundar els nostres països amb preservatius.

—Vostè ha dit que el cristianisme ha quedat en molts africans com un vernís...

—El cristianisme té una acció lenta sobre els pobles. Sigui qui sigui, l'home porta les sequel·les del pecat original. A Europa, on el cristianisme té més d'un mil·lenni, s'han produït massacres a l'ex-Iugoslàvia, sense oblidar l'Holocaust. Europa no serveix per donar lliçons. Però nosaltres ens adonem que això va massa lluny i que, per tant, no hem assimilat el missatge cristià. Sempre som país de missió. Cal treballar i tornar a treballar. El cristianisme ha de ser sempre un repte per tots els qui es consideren cristians. Cadascú s'ha d'anar convertint. El Sínode és una ocasió única per interrogar-se, per evi-
denciar els reptes.

Missa d'inauguració del Sínode africà

INSTANTÀNIA

—Monsenyor Bernard. ¿Vostè és el bisbe, i va a plantar llegums i verdures?

—Sí, llegums i hortalisses. ¿Es que el bisbe no menja? Miri: feia molt pocs dies que era aquí com a bisbe. Una de les primeres coses que em va semblar que havia de fer, era plantar cogombres i tomàquets. Era la forma de començar una cosa que m'interessava molt: iniciar els meus diocesans en l'agricultura i poder-los acompanyar, després, en els treballs al camp. Com a bisbe —el «seu» bisbe— volia estar molt a prop d'ells i fer meus els seus problemes. La veritat és que vinc de pares camperols i no canviaria aquest llinatge per cap altre. Jo no sóc això que en diuen «un intel·lectual». Sóc —ho vull ser— un pastor dels meus diocesans.

A escala internacional s'ha difós un document sobre el que passa en aquest país

La tragèdia apocalíptica de Rwanda

La mort en atemptat dels presidents de Rwanda i de Burundi, el proppassat 6 d'abril, ha provocat una onada de violència encara difícil d'avaluar, sobretot a Rwanda. Al «país dels mil turons» ha esclatat la por, la rancúnia i la violència entre *hutus* i *tutsis*. La població europea, en la seva majoria missioners —140 dels quals eren espanyols—, ha hagut d'abandonar el país. Milers d'assassinats, entre ells almenys 18 sa-

cerdots nadius, és el trist epíleg d'una tragèdia que pot degenerar en una «matança apocalíptica» segons paraules dels propis missioners espanyols.

Tot seguit presentem el document testimoni del que va passar i del que continua passant a Rwanda, signat per un grup solidari i que han adreçat a personalitats i organismes internacionals.

Sortits de Rwanda, enmig dels sagnants esdeveniments sobrevinguts a la mort violenta del president Habyarimana i preocupats per la sort del poble rwandès, ens hem reunit en assemblea.

Exposem

Amb ell hem viscut al llarg d'anys amb l'objectiu d'aconseguir un desenvolupament integral de cada un dels seus habitants, amb especial cura envers els més dèbils i desprotegits. Juntament amb ell hem cercat camins per una millor i major participació en la distribució de les riqueses, tractant, així mateix, de fer descobrir al nostre món d'origen la presència i la importància de l'Àfrica, tantes vegades oblidada, abandonada i, fins i tot, maltractada.

Avui, unim la vostra veu per donar suport a les accions per la pau a Rwanda, la denúncia de tota la violència i la intensificació de l'ajuda humanitària.

Des de l'atac del Front Patriòtic Rwandès (F.P.R.), l'octubre del 1990, fins a la mort d'Habyarimana, el 6 d'abril de 1994, el poble rwandès pateix un clima de violència, inestabilitat i deteriorament social i ecològic, agreujant els regionalismes i rivalitats ètniques.

Els atacs del F.P.R. provoquen el desplaçament massiu de la població civil del nord, un milió de persones, ocasionant milers de víctimes com a conseqüència de la fam, les epidèmies i les condicions infrahumanes dels camps de desplaçats, malgrat les ajudes humanitàries. Aquesta situació no ha estat suficientment coneguda i denunciada per la comunitat internacional.

L'assassinat del president Habyarimana provoca una nova onada de violència sagnant i indiscriminada que ha assolat el país i sotmès el poble, les regions i les famílies en un dolor històric.

Aquesta espiral de violència, que avui no dubtem qualificar-la de genocidi, ens preocupa vivament, més encara en constatar:

—Que la comunitat internacional continuï aportant mitjans materials i humans per socórrer les víctimes d'aquesta situació.

—Major flexibilitat d'acollida dels refugiats rwandesos.

—La relació violenta de la guàrdia presidencial i de grups incontrolats.

—La passivitat dels poders amb capacitat d'aturar tanta mort.

Rwanda no pot suportar durant més temps aquest drama, per tant

Denunciem

• La situació de guerra i mort que viu el país (morts, refugiats, famolencs, desplaçats...).

• El tràfic d'armes. Rwanda, país amb un baix nivell adquisitiu, està replet d'armes.

• La ineficàcia operacional del mandat dels cascos blaus (MINUAR).

• L'abandó «a la seva sort» de Rwanda per la comunitat internacional.

• Les treves no respectades, intoxicació informativa, que camuflen interessos na-

cionals i internacionals.

• El deteriorament ecològic esdevingut al llarg d'aquests anys.

• El deteriorament del teixit social i humà com a conseqüència de l'estat de corrupció.

Demanem

• L'actuació urgent de tots els organismes capacitats, especialment l'ONU, per posar fi a aquesta qüestió de genocidi.

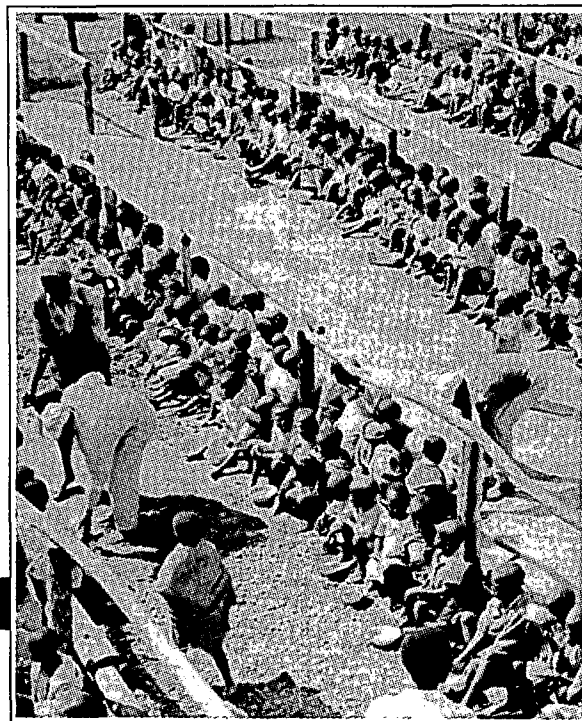
• Obertura de vies de negociacions per a la recerca d'una pau estable i el cessament de la guerra.

• L'embargament d'armes.

• Protecció de la població civil mitjançant la creació de zones de seguretat.

• Obertura de vies de comunicació perquè pugui arribar l'ajuda humanitària a l'interior del país.

• Que les parts bel·ligerants garanteixin la seguretat de l'acció unitària.

Camp de desplaçats tutsis a Tumba, a la regió rwandesa de Biumba. Milers de tutsis s'han vist obligats a agrupar-se en camps per a poder sobreviure en condicions molt precàries

Signem

Signem aquest document els membres que hem treballat a Rwanda i que pertanyem a:

—Germanes Missioneres de Jesús i Maria

—Medicus Mundi - Navarra

—Dominiques de l'Anunciata

—Germanes Mercedàries

—Missioners dels Sagrats Cors

—Germanes de Santa Anna

—Missioneres de Vic

—Antics Missioners a Rwanda

—Delegacions Diocesanes de Missions de Catalunya i les Illes

—Vita et Pax

—P.P. Mercedaris

—Missioneres de Jesús, Maria i Josep

—Religioses de Sant Josep

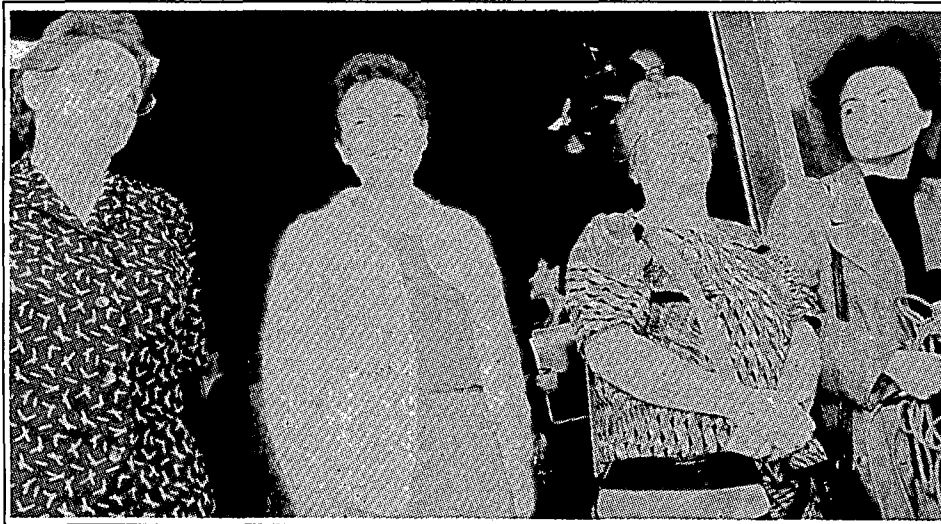
—Dominiques de Jarauta

—Germanes Auxiliadores

—Missioners de l'Àfrica (Pares Blancs)

—Medicus Mundi - Guipúscoa

—Medicus Mundi - Àlaba

Sobre aquestes línies, les tres missioneres de l'Institut «Vita et Pax» que van arribar a Espanya el 12 d'abril

Destinatari del document

- Casa Reial
- President del Govern
- Ministre d'Afers Exteriors
- Presidents de Comunitats Autònomes
- Delegat d'Espanya a l'ONU
- Comunitat Europea
- Secretari General de l'ONU
- Presidents de Govern de:
 - Rwanda, França, Bèlgica, Alemanya, Suïssa, Estats Units, Canadà, Rússia, Regne Unit, Zaire, Tanzània, Uganda, Itàlia, Burundi i Holanda
- Secretari d'Estat del Vaticà
- Unió de Països Africans (OUA)

UNA VEU
EXULTANT

UNA VEU EXULTANT

Cantoral amb 275 cançons que el poble cantarà amb entusiasme

Cançons per tot l'any

Aquest repertori feia falta. Aneu-lo aprenent. Alterneu-lo. Una taula amb els cantorals a l'entrada de l'església en aquella missa o l'altra...

Preus assequibles: Amb solfa (384 pàgs) 750 pts. Amb lletra sola: (224 pàgs) 375 pts. Totes les cançons estan en cassette. Les canten 10 corals diferents. Fan de bon escoltar. Venda a les llibreries religioses.

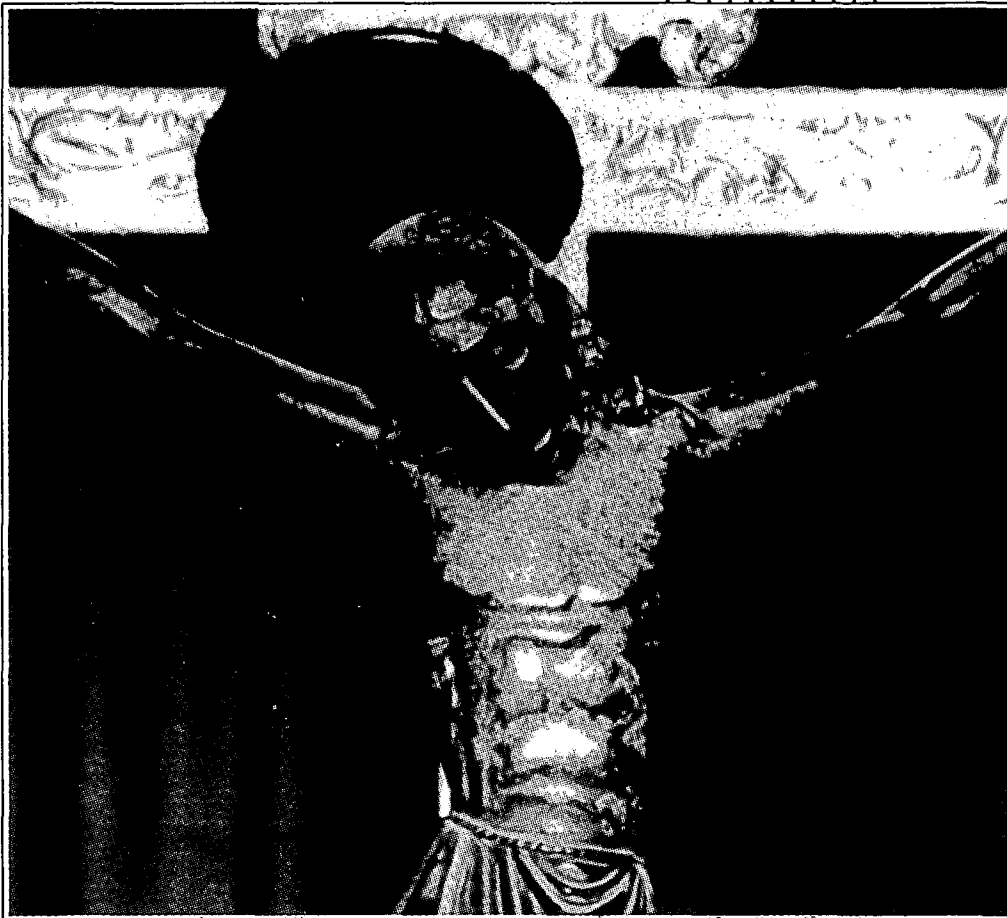
Històrica festa del Sant Crist d'Igualada

VIC

Com cada any, les festes amb motiu de la Pasqua es perllongaren en commemorar-se el prodigi de la «Suor de Sang» del Sant Crist de la ciutat que es va produir, a les deu del matí del 20 d'abril, Divendres Sant, del 1590. Enguany, però, la diada era especialment emotiva en escaure's el Cinquentenari de la benedicció —per part de l'aleshores abat coadjutor de Montserrat, Dom Aureli Maria Escarré— del facsimil de la imatge del Sant Crist, en haver-se cremat l'original a la Guerra Civil. A més a més, també, la circumstància que feia excepcional la solemnitat va ser el fet de viure-la sense el qui fou la seva ànima el pare espiritual de la capital de l'Anoia, Mn. Josep Còdol i Margarit.

Melangiosament planava en la memòria d'una més nodrida assistència del que era costum, tant a l'Ofici com a la tradicional processó, les heroiques virtuts d'un mossèn igualadí que, amb la Creu de Sant Jordi i les nombroses mostres de reconeixement, ja se l'havia homenatjat en vida. Tot i que ara s'aprofitava l'avinentsa de l'aniversari de la suor de sang i aigua de la imatge del Sant Crist d'Igualada per tornar a venerar l'exemplar cristià i català uns mesos després del seu traspàs, el sis de gener, l'Epifania.

L'opuscle editat i distribuït gratuïtament per la Fundació Sant Crist d'Igualada, de la qual Mn. Còdol o «Josep Blanquer» (sobrenom amb el qual signava la seva secció «Aire Fresc») en fou promotor principal, recull les poesies i els diferents articles periodístics a l'entorn de la manera que es va perdre la imatge i com se'n féu una altra. Aquest és l'exemple gràfic de l'inexplicable esdeveni-

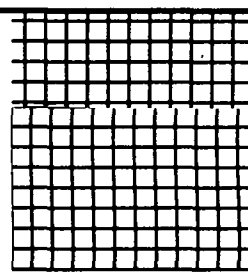

ment que fa més de quatre-cents anys va ajudar a guarir als igualadins d'una malaltia infecciosa terminal: la pesta.

No cal dir que la Festa del Sant Crist d'Igualada, d'aquest any esdevingué històrica pels aniversaris que hi coincidiren, però, sobretot, per la lloable acollida i ressò que tingué.

■ Josep Nadal

La nova imatge del Sant Crist

Noces d'or i d'argent de 6 capellans

LLEIDA

El matí del dissabte dia 7 de maig, 6 preveres de la diòcesi van ser objecte d'un homenatge. Són Mn. Antoni Ballarin Solana, de la Parròquia de Ntra. Sra. del Carme i el seu germà Mn. Ramiro Ballarin Solana, rector de la Parròquia de Ntra. Sra. de Montserrat, Mn. Valeri Beltrán Larroya, rector de la Parròquia de Sant Jaume, Mn. Josep Juvilla Rosell, rector de la Parròquia de Santa Maria de Gardeny, Mn. Josep Miarnau Veà, de la Parròquia de Sant Joan Baptista, tots a Lleida, que celebraven el 50è aniversari d'ordenació sacerdotal. Ambells també hi havia Mn. Ramón Prat Pons que celebrava el 25è aniversari de la seva ordenació.

Com altres anys els actes tingueren lloc al Col·legi Episcopal. Primer una Missa presidida per Mons. Ramón Malla, Bisbe de Lleida, concelebrant la quasi totalitat del presbiteri diocesà, sent concelebrants principals els 6 preveres que motivaven la festa. Assistien també familiars i amics dels homenatjats, i certament els seminaristes. La diada té un caràcter de celebració íntima del clergat però té un ampli ressò eclesial.

Després de la Missa, el P. Josep O'Callaghan s.j., professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, expert investigador en qüestions bíbliques, donà una conferència en la qual parlà de les seves descobertes en matèria bíblica, que han portat un cert enrenou pel que fa a la datació de l'Evangeli de Sant Marc. Es tracta d'un paper que trobà a la Cova número 7 en les excavacions de Qumran.

La diada molt cordial i fraterna acabà amb un dinar de germanor, sempre al mateix Col·legi Episcopal. Amb les paraules d'agraïment com és de bon fer i de bona educació va cloure's la festa. Emportant-se cap a casa seva cadascú dels capellans jubilats un preuat Crist de ceràmica, obra de les mans d'en Josep Ma. Gardeñes reconegut ceramista.

Altres anys en acabar aquesta crònica deïam: «fins l'any vinent si a Déu plau». Avui però mirem els propers anys amb enyorança, la trobada es farà però no hi haurà capellans que celebrin els 50 anys ni tampoc els 25, de vida sacerdotal. Per cert que fins d'aquí a 3 anys no tindrem cap capellà diocesà, que compleixi el 50è aniversari d'ordenació sacerdotal i hem d'esperar 7 anys fins a celebrar un altre 25è aniversari d'ordenació.

■ Jaume Montaña

Un disc amb motiu dels 400 anys del bisbat

SOLSONA

«Goigs de la Mare de Déu del Bisbat de Solsona» —aquest és el títol del disc enregistrat amb motiu dels 400 anys del bisbat de Solsona que serà presentat oficialment dimecres, dia 25 de maig, a 2/4 de 8 del vespre, a la sala d'actes dels Amics dels Goigs (c/ de la Palma, 8, entresol 2, Barcelona). L'acte de presentació serà presidit per Mons. Antoni Deig, bisbe de Solsona.

Els Goigs es van enregistrar en casset i en disc compacte i són interpretats per la Polifò-

nica de Puig-reig i acompanyats a l'orgue per Montserrat Torrent. Se'n poden adquirir al preu, respectivament, de 1.000 i 2.000, a la Cúria del Bisbat de Solsona, a la Llibreria Claret de Barcelona i en algun altre lloc especialitzat, també en algunes parròquies i en alguns santuaris de la diòcesi. Els Goigs de referència són harmonitzats per mossèn Joan Mallarà i enregistrats sota la direcció del Sr. Joan Casas. Són 15 en total, des dels goigs de Falgars als del Claustre de Solsona.

Tot i que la commemoració dels 400 anys de la diòcesi més jove de Catalunya acabés

l'any passat, queda molt clar que aquesta celebració ha vigoritzat la realitat del bisbat. En aquest sentit s'està treballant en la confecció del llibre «400 Anys del Bisbat de Solsona», un volum extraordinari que comprendrà els documents episcopals, les cròniques i celebracions de les diverses jornades, la crònica general, dia a dia, de l'esmentada celebració, la documentació gràfica dels principals esdeveniments i, també, el ressò que aquests van tenir en la premsa.

● G.I.E.C.

CASA GAY

Servei de lloguer per
a festes i banquets.
Cadires, taules,
cristalleria, vaixel·la, etc.

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31

Una residència jove que fa deu anys

NAVÀS.— La Residència d'Avis Navàs compleix enguany deu anys. Va néixer de la voluntat de tot un poble encoratjada per un grup parroquial i és portada per tres membres de l'Institut Secular «Pro Ecclesia». En l'actualitat acull gairebé una cinquantena d'avis i àvies. Amb motiu del desè aniversari, una comissió representativa de l'esmentada Residència, amb la col·laboració de pràcticament totes les entitats del poble, començant per l'Ajuntament i la Parròquia, i sobretot amb l'entusiasme juvenívole de l'Agrupament Escolta Ali-Bei, va endegar un programa d'actes.

Hi hagué de tot: plantada d'arbres, vetllada poètica, tertúlies, cantada de caramelles, audicions de sardanes, concerts, danses, balls, excursions, etc.

Déu vulgui, com diu el programa, que la Residència d'Avis Navàs, així com tots els centres semblants, no es faci «vella», sinó cada dia més «jove». «Més oberta, més digna, més consolidada. Amb un veritable escalf de Llar.»

● C.C.

Un miler de persones participen a l'acte de cloenda del 40è aniversari de la Mercè

TARRAGONA

MONTBLANC.— Recentment es va celebrar la gran trobada de cloenda dels actes commemoratius del 40è aniversari de la fundació del Col·legi Episcopal de la Mare de Déu de la Mercè, a la comarca de la Conca de Barberà. Com es recordarà, al llarg d'aquest curs s'han desenvolupat diverses activitats per rememorar l'efemèride.

Aquest aplec va reunir un miler d'antics i actuals alumnes del centre educatiu dependent de l'arquebisbat de Tarragona. Els grups d'animació de Montblanc van voler sumar-se a la festa, així com la coral Flor de Lis que interpretà els cants de la missa, presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, concelebrada amb el bisbe d'Urgell, Joan Martí, antic director del centre i una dotzena més de preveres, molts dels quals ex-professors del col·legi.

La sentida homilia, pronunciada pel bisbe Joan va ser una recordança, reviscuda per tots els assistents, d'aquells temps difícils de l'obra endegada pel qui aleshores era arquebisbe de

Més d'un miler d'antics i actuals alumnes van participar en aquest acte

Tarragona, el cardenal Benjamí de Arriba i Castro, l'any 1953, època curulla de sacrificis de tota mena. Mons. Joan Martí afirmà que «el Col·legi de la Mercè assolí al seu dia la més alta qualificació acadèmica, en bona part mercès a les famílies de Mont-

blanc, la Conca i d'altres indrets, que hi van dipositar la seva confiança». El bisbe d'Urgell continuà dient que, «a part de la vessant estrictament acadèmica, el Col·legi de la Mercè va transmetre uns valors ètics que es fan palesos fins avui, com ho de-

mostra el fet d'aquest retrobament».

En acabar la missa va tenir lloc la presentació del llibre *Història del convent i del col·legi episcopal Mare de Déu de la Mercè de Montblanc*, editat amb motiu de l'esmentada efemèride. La presentació va ser a càrrec de Josep Gomis, montblanquí i ex-professor del centre i actualment delegat a Madrid del Govern de la Generalitat de Catalunya. El volum recull la història de l'antic convent mercedari fins a convertir-se després en col·legi dels franciscans i del bisbat, tot donant un tomb per les diverses etapes educatives, comentades per ex-directors i una anàlisi feta

des de la perspectiva d'alguns antics alumnes.

Un dels objectius que la Comissió del 40è Aniversari es va proposar, aprofitant l'avenç, fou el de recaptar fons a benefici de les obres d'arranjament de la teulada de l'església del col·legi, projecte que compta ja amb una subvenció de 600.000 pessetes, donada per la Diputació de Tarragona. Amb tot, el dia de la festa que ens ocupa, les façanes de l'edifici antic i de l'església, així com el claustre i algunes altres dependències ja s'havien pintat de nou.

D'ençà el curs 1985/86, al Col·legi de la Mercè només s'hi imparteixen els tres darrers cursos de l'EGB. A més aquest col·legi està agrupat amb el Col·legi del Carme, de Montblanc, per impartir els cicles inicial i mitjà d'EGB. Amb la implantació de la ESO, el centre podria acollir l'ensenyament superior obligatori. L'arquebisbat també pretén d'ubicar-hi una casa de colònies, de les millors preparades, a les comarques meridionals.

La trobada va cloure amb un dinar de germanor, on es van servir 600 racions d'arròs i carn a la brasa, tot cuinat pel grup «Arrossaires i Apats de Camp», de Vic. Els organitzadors van posar a la venda samarretes i pins, com a record d'una celebració marcada pel companyerisme, estrenyent uns lligams d'amistat, que al llarg de 40 anys han germinat a la Mercè de Montblanc.

■ Joan Boronat

FETS I CRITERIS

Pau VI i Espanya

El dia 20 del propassat mes de maig es va celebrar a Madrid una Jornada d'Estudi sobre «Pau VI i Espanya» organitzada per l'Institut Pau VI, de Brescia, i per la Universitat Pontifícia, de Salamanca.

Hi vaig ser convidat per presentar el meu testimoniatge en la sessió d'obertura. He escollit alguns exemples de la meua intervenció que poden ser d'interès per als lectors.

Les audiències de treball amb Pau VI, acostumaven a durar entre quaranta i cinquanta minuts, i era cap al final quan el Papa parlava de coses més personals o quan se li podia fer algun comentari. Així, un dia em va preguntar sobre la situació a Espanya, i, amb un to adolorit, va dir aquesta frase: «Sé que a Espanya no se m'estima». Recordo que li vaig fer la distinció entre els ambients oficials i els ambients dels catòlics practicants.

En els precedents del pontificat de Pau VI va haver-hi el famós telegrama que, aleshores cardenal Montini, arquebisbe de Milà, havia adreçat sol·licitant demència per uns anarquistes que havien estat sentenciats a mort. Començant pel diari ABC, la reacció general de la premsa espanyola afavorí una campanya molt negativa contra ell.

Aquesta campanya va afectar fins i tot els mateixos ambients eclesíastics. Puc explicar un fet inèdit que il·lustra aquesta afirmació: Després de la mort de Joan XXIII, en el període de seu vacant, vaig visitar el nunci, Mons. Riberi, per informar-lo sobre la JOC. Inesperadament em va convidar a dinar i vaig acceptar. Durant l'àpat, Mons. Riberi em va fer a tots els presents aquesta pregunta: «¿Qui serà el futur papa?» I, començant per la seva dreta, tots vàrem haver de dir la nostra opinió. Va arribar el meu torn i li vaig dir: «Potser el cardenal Urbani,

patriarca de Venècia». Comentà el senyor nunci: «¿És que vostè el coneix?» «No, senyor nunci», li vaig fer, «però com que va ser el bisbe encarregat de l'Acció Catòlica Italiana i tal vegada els cardenals voldran un papa d'edat avançada per evitar un pontificat massa llarg...» Parlaren els altres i s'arribà a la persona situada a l'esquerra del senyor nunci sense que ningú no hagués pronunciat el nom del cardenal Montini. Mons. Riberi tancà els comentaris amb aquesta frase rotunda: «Serà Montini, no en dubtin».

Quan s'estava estudiant la renovació del Concordat espanyol, vaig aprofitar una audiència privada amb el papa per expressar-li la meua opinió. Recordo que li vaig dir que, donades les circumstàncies del règim franquista, i pensant en el futur de l'Església a Espanya, m'inclinava més a favor d'uns acords bilaterals que no de la renovació del Concordat. Pau VI em va contestar: «No tots pensen el mateix en aquesta casa». Era una referència a Mons. Benelli i a Mons. Casaroli.

En la clausura del Concili, Pau VI va centrar el seu discurs en la promoció de l'home: «L'Església del Concili s'ha ocupat de l'home tal com avui es presenta: de l'home viu [...], de l'home tràgic amb els seus propis drames [...], de l'home que viu i que plora [...], de l'home que pensa, que estima, que treballa i que sempre espera quelcom».

Pau VI era un creient amb el dinamisme de l'esperança a qui va tocar viure els temps difícils del postconcili, que va mostrar sempre el seu profund amor a l'Església i que era «un expert en humanitat».

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Recessos per a mestres

i sacerdots

TORTOSA

El Moviment de Professors cristians i la Delegació d'Ensenyament organitzaren trobades de reflexió i pregària a Tortosa, Vinaròs, Amposta i Móra d'Ebre.

El primer recés el dirigí el bisbe de Tortosa glossant la conversió en línia d'oració i compromís cristià.

També els sacerdots en les capçaleres de les tres zones pastorals visqueren el temps fort de Quaresma-Pasqua.

Fou personalment el bisbe Lluís que dirigí la meditació centrada en Joan 21. «Tireu la xarxa a la dreta...» i els cansats pescadors descobriren l'èxit i el mateix Crist. Avui, cal també que els sacerdots treballin ben units a Jesús. A més cità profusament el Cardenal Martíni: «els problemes que avui té l'Església són interns i externs. Segons l'arquebisbe de Milà els problemes que li són més propis serien els del camp transcendent: Déu, salvació, gràcia...»

Com sempre la sobretaula del dinar s'aprofità per donar informacions. En destacàvem el treball de la fase diocesana del Concili Provincial. Segons les dades del Vicari General es reuneixen 147 grups que totalitzen 1.640 persones.

■ J. Blanc i Bahima

Càritas ofereix informació i assessorament als pagesos del Pallars

Andorra portarà una majòlica de Meritxell a Natzaret

URGELL

TREMP.— Càritas Diocesana d'Urgell ha obert, a Tremp, una oficina que ofereix servei d'informació, assessorament i orientació als agricultors i ramaders del Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Alta Ribagorça.

L'oferta de Càritas Diocesana arrenca d'una sessió del Consell Diocesà de Pastoral (30-V-92) en la qual es va informar sobre la crisi del sector agrícola i ramader a la zona. La delegació d'Acció Caritativa i Social s'ha volgut solidaritzar amb el col·lectiu de la zona i fer-s'hi present mitjançant una obra social. Abans de concretar l'acció, el primer trimestre del 1993, Càritas Diocesana dugué a terme una enquesta entre 400 persones de les comarques estudiades sobre la conveniència d'establir un servei d'informació i assessorament. Atenent els resultats de l'estudi sociològic, la delegació d'Acció Caritativa i Social determinarà obrir el servei que anomena P.O.S. *Promoció i Orientació Social*. Els objectius es concreten a oferir «informa-

ció i orientació, recollir dades relacionades amb el sector i organitzar activitats». Els pagesos disposaran també d'una sala per a reunions i trobades.

Rosa Batalla, una administrativa, atén el servei, una entitat d'estalvi cedeix el local i Càritas Diocesana ha assumit les despeses de funcionament de l'oficina durant el primer any.

El sector ramader del Pallars i de l'Alta Ribagorça, a part de la crisi general, ha estat víctima de les crisis, de les dues cooperatives que comercialitzaven la llet de la zona. Els ramaders han perdut el capital aportat i el producte d'alguns mesos. Això s'ha de sumar a la crisi del sector càrnic, amb les conseqüents baixes de preus, i a l'emigració massiva dels joves. Tot plegat aboca a la marginació i a la desertització de la zona. Sorgeixen, però, iniciatives que indiquen una reconversió en el món ramader i la modernització i ampliació del sector turístic. El servei de Càritas Diocesana pot ser convenient i certament oportú.

■ Antoni Mirabet

ANDORRA LA VELLA.— Una majòlica de la Mare de Déu de Meritxell, patrona de les Valls d'Andorra, serà col·locada al claustre de la basílica de Natzaret entre les Verges Patrones de diferents països. La confecció de la majòlica ha estat encarregada per les parròquies d'Andorra a Sergi Mas, escultor i gravador resident a Aixovall.

L'esboç de l'obra, encapçalada per la titularitat de la Verge, reproduïx la imatge de Meritxell i un gravat del santuari marià.

Un sacerdot d'Andorra ha manifestat a C.C.: «Serà una presència significativa d'Andorra al centre religiós internacional». El país ingressarà en una galeria religiosa amb una projecció ben entranyable: el rosari d'unes imatges artístiques que desvetllen la pregària més universal.

■ A.M.

El rector de Malgrat de Mar no pot predicar en català a Lourdes

GIRONA

El rector de la parròquia de Malgrat de Mar, mossèn Pere Teixidor i Soler, es va veure obligat a callar quan predicava l'homília de la missa davant de més de tres-cents pelegrins gironins i d'altres diòcesis catalanes, quan un grup de pelegrins castellans van escriure-li, dient: «No hay derecho!», «¡En castellano, por favor!» i altres frases similars. Mossèn Teixidor va abandonar el micròfon i se'n va anar a seure, mentre un sacerdot castellà s'adreçava als pelegrins i un altre també castellà dels que concelebraven va marxar del presbiteri.

Alguns pelegrins gironins no van poder evitar que se'ls escapessin unes llàgrimes i a l'hora de donar-se la pau alguns dels castellans els van demanar perdó. Aquests portaven una pancarta que deia que pertanyien a una parròquia de la diòcesi d'Oviedo i una senyora ensenyava un paper en el qual se'ls deia que aquella missa era «pels espanyols». En acabar-se la cerimònia encara un home es va acostar al rector de Malgrat, bescantant-lo perquè havia donat la benvinguda als pelegrins en castellà.

La missa es va celebrar a tres quarts de set a la gruta de Lourdes i era l'acte de comiat que feien els pelegrins gironins,

després d'haver fet una ofrena floral a la Mare de Déu. Aquesta ofrena ja fa vint-i-cinc anys que es realitza i per això, enguany tenia un especial relleu, ja que se celebrava les noces de plata. Va ser iniciada pel llavors rector de Celrà, mossèn Pere Casellas, i l'agència de Viatges Canigó amb la intenció de portar especialment els joves i els més petits al santuari marià. Enguany els organitzadors van lliurar una dotzena de plaques artístiques commemoratives a persones que hi han anat cada vegada o bé que s'han distingit pel seu suport al pelegrinatge.

■ M. Caballé

VIATGE A TERRA SANTA

Promogut per:
Parròquia de Santa Maria de Montblanc
Del 24 d'agost al 2 de setembre
(Tel aviv - Natzaret - Tiberiades - Jerusalem - Betlem)

Per a programes més detallats i més informació:
Parròquia de Santa Maria de Montblanc - Tel. 977 - 66 01 10
Viatges Berga - Tarragona - G.C. 270 - Tel. 977 - 24 43 36

Jean Vanier, fundador de les Comunitats de l'Arca:

Els disminuïts psíquics donen testimoni del més essencial: estimar

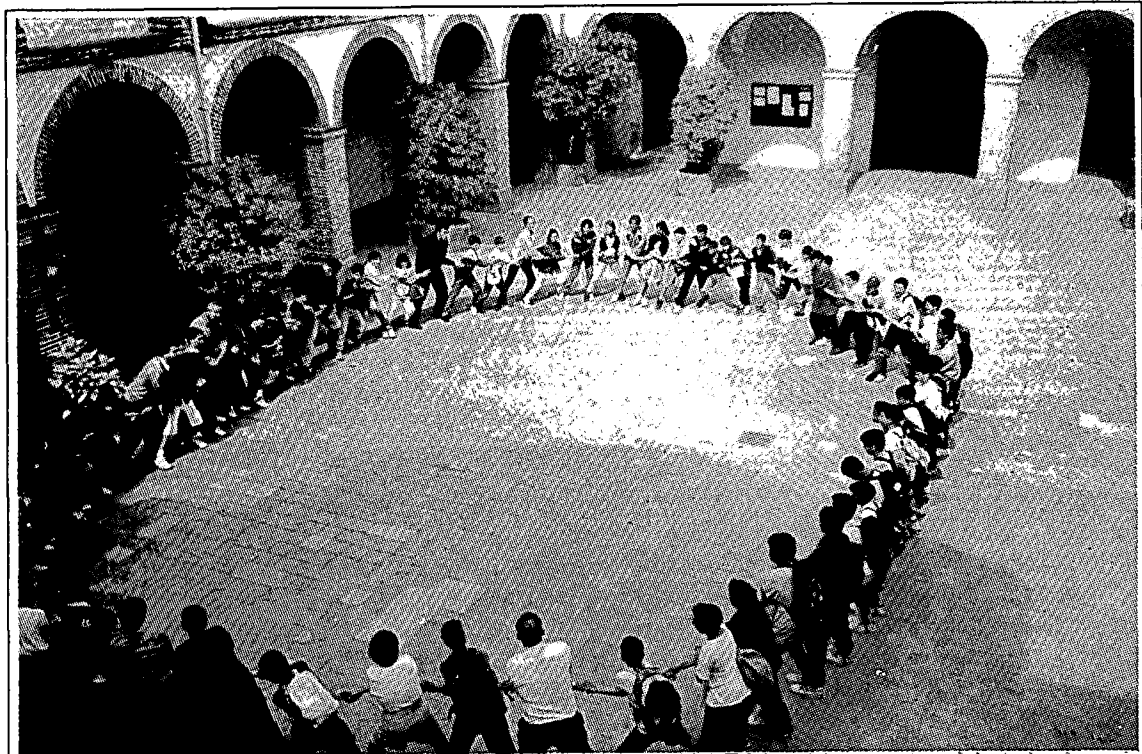
GIRONA.— El fundador de les Comunitats de l'Arca, Jean Vanier, ha donat una conferència a la casa de cultura.

Vanier va afirmar que els disminuïts psíquics que s'acullen a les cases de l'Arca «donen allò que és més essencial: estimar i això toca el nostre cor endurit». Segons ell, «és qüestió d'obrir el nostre cor als febles sense demanar-los res a canvi».

Jean Vanier va afirmar que l'Arca està formada per persones de diferents edats, solteres i casades, que viuen juntes, sense cap mena de vots, «simplement perquè Jesús ho vol». Va negar rotundament que fos cap mena de secta sinó que estan en

comunió amb el bisbe de cada lloc i tenen sacerdots que participen en les seves activitats. Jean Vanier va visitar també la comunitat El Rusc, situada en el terme de la parròquia de Tordera, passant una bona estona amb els residents. Segons ell, actualment hi ha un centenar de comunitats escampades per tot el món que es financien gràcies a les ajudes de les institucions, de donacions privades i del propi treball dels residents. Així a la Costa d'Ivori l'Arca té una granja de gallines; a la del Rusc, de conills; i a l'Índia fan espelmes que venen als Estats Units.

■ M. C.

Els escolans participaren en una dinàmica gimkana

CARTA DOMINICAL

Història de dues ciutats

Em va preocupar i doldre la notícia, donada com a positiva el propassat «pont de la Puríssima», que a Barcelona s'havien exhaurit tots els bitllets d'avió disponibles aquells dies per anar a qualsevol indret d'Europa o d'Amèrica. Això passava en ple ambient de comentaris sobre la crisi econòmica; comentaris d'anàlisi, per uns; una realitat dura i experimentable existencialment cada dia per milers de famílies de Barcelona. D'aquí ve el títol de l'article. Hi ha dues ciutats a la nostra ciutat. I jo no les voldria tan separades, ni en els nivells de vida, ni en la distància afectiva entre uns i altres. És clar que hi ha un ajut creixent, i que sempre és mutu, perquè el que dona sempre rep, però és que no n'hi ha prou per a les situacions de moltes famílies.

La pregunta, que Déu va fer al principi de la humanitat, ressona avui a les nostres oïdes: «¿On és el teu germà?» La resposta dels marginats és: «En la desesperació, en l'oblit i el menyspreu dels altres, en un pou sense sortida, en una negació de la dignitat que tota persona «és» i no tan sols «té»».

Que «els pobres són evangelitzats» és un dels senyals que adopta Jesús com a identificació de la seva missió. Per això l'Església considera també aquesta tasca com una part constitutiva de la missió que Jesús li ha encomanat.

Sou molts els qui us dediqueu amb un desinterès total a atendre els qui gairebé tothom defuig, en barris marginats, a les presons, en pisos per a malalts, als hospitals, en centres d'assistència de tota mena. I procureu que els vostres germans passin de la tristor, de la solitud, de l'abisme i de la tenebra, a una vida més normal, a la claror del coneixement de Déu.

Fa uns quants matins, visitava alguns pisos de malalts de sida. En un d'ells em van fer un obsequi: una creu petita de fusta, al dors de la qual els malalts havien posat les seves signatures, com un record per a mi. D'un d'ells, hi havia a més aquesta frase: «Ensenya'ns, Jesús, a viure la nostra creu amb la humilitat i la senzillesa amb què tu la vas viure.» Venia de molt lluny, de la no-creença, d'ambients durs, i en pocs mesos havia estat capaç de fer aquesta frase que suposa autèntica mística: voler participar de la creu de Jesús, però amb senzillesa i humilitat. En pocs mesos, els qui l'havien acollit com un germà havien fet d'aquell noi un home que entenia la creu de Crist.

El dia del Corpus Christi —Dia de l'amor fratern— no podem separar l'amor a Déu de l'amor als germans. Un amor atent a la seva totalitat: a les seves necessitats espirituals i materials.

L'any 1993, s'adreçaren a Càritas 5.500 famílies a demanar-hi ajut. Però el que és greu són les famílies necessitades, que creixen tant, que, els quatre primers mesos del 1994, Càritas ha donat ja la mateixa quantitat que en tot l'any passat.

Ser una sola Església, formar part d'un mateix cos animat pel mateix Esperit, va molt més enllà del fet de compartir una mateixa fe. L'Església de Barcelona no tindria una «comunió» autèntica, si els seus membres no compartissin moltes coses més. Gràcies, a tots els que ho feu, per fer-ho.

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

No val la pena!...

Les notícies del terrabastall rwandès feien escruixir. Era, com mai, adequat qualificar-ho de salvatjada. Però calia posar-se d'acord abans d'intervenir en aquesta lluita fratricida per tal que la ingerència no fos mal vista pels nadius, de l'ètnia que sigui... o per algun forà interessat en la venda indiscriminada d'armes, o qui sap si en alguna oculta riquesa...

L'orgia de morts continua. Són tants que infecten llacs i rius... Però no importa! Al capdavant són negres salvatges que es maten entre ells... ¿Negres? Són homes! Però entre els morts hi ha homes blancs que han deixat la seva terra per portar en nom de Crist la fe i l'esperança, en un món millor. Però ni aquestes baixes, ni aquests màrtirs, són prou per decidir una acció per imposar la pau.

Són negres! Si aquella terra guardés petroli, o or, o diamants... Ja en parlariem!...

■ Oriol Camps

«Vine amb mi», trobada d'escolans al Seminari Menor

BARCELONA

TIANA.—Hi ha parròquies de la nostra diòcesi de Barcelona que compten amb l'ajut inestimable de nois i joves que presten un gran servei a les celebracions litúrgiques. Són els «escolans». Serveixen l'altar. D'altres també participen activament com a «lectors» o «cantors» a l'eucaristia.

Des del Seminari Menor, i d'acord amb els encarregats de la Pastoral Vocacional als arxiprestats, feia temps que es desitjava portar a terme una trobada festiva amb aquest col·lectiu juvenil concret. Així que, amb el suport d'alguns mossens interessats en la proposta, es va convocar *ad experimentum* la trobada «zero». Aquesta es va celebrar amb l'assistència d'uns 80 participants i d'alguns mossens i pares.

Un dels objectius era donar a conèixer *in situ* aquesta institu-

ció del bisbat que vetlla per l'encaminament dels joves amb vocació sacerdotal. Per això, els escolans assistents, agrupats en diferents colles, visitaren les diverses dependències del Seminari tot jugant una Gran Gimkana. Aquesta, que havia estat acuradament preparada pels seminaristes de la Conreria, era plena de proves a realitzar, totes elles relacionades amb fets evangèlics de la vida de Jesucrist.

Els escolans s'esforçaren en tot moment per aconseguir, en finalitzar bé cada prova, unes peces d'un trencaclosques que, un cop recompost, formava un dibuix amb Jesús, «bon sembrador», i el lema de la trobada: «Vine amb mi».

L'acte central del dia fou la celebració de la missa, al claustre del Seminari Menor, presidida pel seu rector, Mn. Josep A. Arenas, i concelebrada pels formadors, Mn. Jordi M. Herrero i Mn. Sergi Gordo, i per altres

mossens. De la llum del ciri pasqual es van encendre en cadena unes petites llànties que foren ofertes com a record a tots, amb el compromís de ser sal i llum per als altres.

La jornada, però, encara no havia acabat. Després de dinar als camps d'esports, a la sala d'actes ens esperava la gresca del pallaso «en Tonet», interpretat per Mn. Antoni Deulofeu. Ja era a la tarda quan es va fer present el bisbe Joan-Enric Vives, encarregat de la Pastoral Vocacional, encoratjant tots els presents i pregant, com a comiat, a la Mare de Déu de Montalegre, patrona del Seminari.

El cant dels adéus posà el punt final a aquesta trobada memorable, la «zero», que ben segur donarà pas a futurs encontres. Així ho esperem.

■ Mossèn Sergi Gordo,

formador del Seminari Menor

Ha estat guardonat Francesc Castelló, jove màrtir

BARCELONA.—Recentment s'ha celebrat la trobada anual de la Fundació Regina Martyrum i el lliurament del guardó que aquesta dona al millor treball de col·laboració i recerca referent als processos martirials en curs.

El premi, atorgat enguany per primera vegada, anà a parar a Lleida i fou atorgat a la Comissió Promotora del procés de beatificació de Francesc Castelló i Aleu, el jove màrtir que morí afusellat el 29 de setembre de 1936 per l'única raó de proclamar-se catòlic. Francesc Castelló, amant del treball i del món, de

la vida i dels homes, immers en l'amor de Déu, morí quan només tenia 22 anys.

En el decurs de l'acte, es palesà el treball dut a terme per les germanes del màrtir, Teresina i Maria, i per la pròpia Comissió, en donar a conèixer Francesc Castelló i divulgar-ne la vida i el martiri.

Actualment el procés és a Roma i es troba en fase molt avançada de tramitació, i se n'espera una propera conclusió.

● C.C.

Dibuix de Carme Pinart

BARCELONA

S'ha arribat a la part final de la primera etapa del Congrés de Vida Religiosa de Catalunya, que es clourà de manera simbòlica durant les trobades de pregària del 12 de juny. En aquesta, cada comunitat s'ha implicat, creant un important moviment de participació. A partir del mes d'octubre d'enguany, s'iniciarà la segona etapa que demana una contribució més activa. Es treballaran temes com «identitat», «comunió» i «missió» i els seus objectius aniran en la línia de reflexionar sobre els elements essencials de la vida religiosa des de la pròpia realitat; pregar personalment i comunitàriament, sent receptors de la Paraula; afavorir el compartir i el coneixement mutu dels religiosos i les religioses; i, finalment, elaborar les conclusions i noves propostes.

S'han creat tres equips de feina que, a partir de les aportacions dels diversos qüestionaris i de la seva pròpia reflexió, contribuiran al procés d'aprofundiment de cadascuna de les trobades.

L'equip sobre identitat està compost per: Evangelista Vilanova, monjo de Montserrat; Jacint Duran, caputxi;

Una religiosa o un religiós poden manifestar de manera concreta que la vida del cristià «està amagada en Déu juntament amb el Crist». I també poden fer ben patent que, a l'interior d'aquesta experiència de Déu, se

Pere Codina, claretià; Cristina Kaufmann, carmelita descalça; Carles Marcet, jesuïta; Lluís Duch, monjo de Montserrat i Jaume Pujol, germà de les Escoles Cristianes.

De l'equip sobre comunió formen part: Llum Delàs, religiosa del Sagrat Cor; Josep Colomer, salesià; J.L. González Faus, jesuïta; Ramon M. Nogués, escolapi; Maria Rosa Piquer, del monestir de Vallbona de les Monges i Dolors Tribó, carmelita vedruna.

S'ha apuntat a l'equip Missió: Josep Rambla, jesuïta; Enric Castells, caputxi; Maria Pau Trayner, escolàpia; Narcisa Fiol, carmelita vedruna i Andreu Trilla, escolapi.

Desafiaments del nostre temps

Alguns religiosos i religioses han volgut respondre a la pregunta: «Des del vostre punt de vista i la vostra experiència, ¿de quina manera us sembla que la vida religiosa ha de respondre als desafiaments missioners del nostre temps? I d'aquesta manera introduir un material de reflexió a propòsit de la vivència de la missió».

Ramona Angrill, carmelita vedruna, missionera al Zaire diu: «El nostre seguiment de Jesucrist i la proclamació del Regne cal que tinguin molt en compte cada realitat, de manera que l'evangeli sigui transmès a partir de les llavors del Verb que l'Esperit a sembrat en cada cultura. Només a través de l'encarnació, a exemple de Jesús, abandonant antigues prepotències i seguretats i posant-nos al servei dels més pobres, tot cercant unes formes entenedores de transmissió, no imposant, sinó suscitant, viurem realment amb el poble el fet de la filiació divina i possibilitarem l'experiència de la fraternitat».

Per la seva banda, Pere Ferré, germà marista, religiós a Santa Coloma de Gramanet explica: «Penso que avui dia no es demana dels religiosos que tinguem moltes respostes fetes d'entrada, sinó que realitzem un camí d'escolta i aprenentatge, d'anar-nos situant per il·luminar amb la vida la nostra fe i amb l'evangeli, la vida diària. Considero

senten les paraules del ressuscitat: «Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres». Per tant, la missió de la vida religiosa té, doncs, una arrel mística, però la mística de la vida religiosa està girada vers el món.

important potenciar tot allò simbòlic i sorprenent, deixant de banda l'afany d'eficàcia. Veig una doble vessant: cara endins, afavorir la vida de comunitat senzilla i fraterna, que doni més pes a les relacions interpersonals i a la vivència de la fe que a les estructures. Cara enfora, ser un espai d'acollida, de col·laboració eclesial i de treball per a la promoció humana».

Mentre l'estiu permet un temps de valoració de la primera etapa i la possibilitat d'agafar noves forces de cara a la segona, Josep Rambla, jesuïta, ha escrit algunes reflexions que poden ajudar: ¿Què ha originat l'opció concreta d'una religiosa o religiós o d'una comunitat? ¿En què s'alimenta aquesta missió? ¿Quins valors destaca? ¿Com revelar en les missions l'estil de Jesús, que amb la seva vida és revelador del Pare? ¿Com manifestar els valors i prioritats de Jesús, sobretot la preferència pels més pobres i desvalguts?

¿I les religioses i els religiosos contemplatius? Atès que la vida cristiana consisteix a viure l'amor amb el qual estimem Déu i el proïsme, també la vida contemplativa ha d'unir aquests dos amors, amb una particular preferència pels més pobres. Potser aquestes religioses i aquests religiosos, que han de ser sempre sensibles de cor i de fets a les necessitats del nostre món, oferiran una manifestació patent i colpidora de com la plenitud de la vida humana, individual i social, es troba en Déu. En qualsevol cas, en la seva vida ha de donar-se una profunda experiència de Déu, però tal que anunciï un Déu que estima el món i que envia al món...

Religioses i religiosos, experts en les coses de l'Esperit, que impulsa totes les missions i serveis, han de ser atents descobridors dels llocs on aquest Esperit treballa en el món actual. Aquesta actitud, a més de prestar un bon servei a la societat, ¿no seria un bon testimoni d'humilitat i un bon factor d'unió oferts a les dones i homes d'avui?

■ Núria Oriol Palarea

Catalunya Cristiana

Pulgarí 5-7
08014 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 15 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem. I no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça.....

Població D.P..... Província..... Tel

☐ Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el farà mitjançant

☐ domiciliació bancària
(en aquest cas empleu l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

Data.....

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....

Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/líbreta

Entitat

Oficina

Compte

Data.....

Signatura del titular del compte/líbreta

Prop de 45.000 persones de les vuit diòcesis catalanes actualment estan estudiant els documents de treball i assenyalant les propostes orientatives que serviran per decidir els temes prioritaris dels quals es parlarà durant el Concili Provincial de la Tarraconense que s'inaugurarà

el 21 de gener de 1995. Mn. Salvador Pié, delegat d'Ensenyament de la diòcesi de Barcelona, president de la fundació Blanquerna i secretari adjunt del Concili, analitza l'etapa diocesana de reflexió que finalitzarà a finals de juliol i explica el calendari d'activitats pels propers mesos.

—Mn. Pié, quin és el balanç del moment actual?

—Fa pocs dies que hem tingut reunions importants per prendre el pols de tot el que s'està fent: els dies 9 i 10 de maig es van reunir els bisbes de la Tarraconense i el 13, els presidents de les comissions diocesanes. A les vuit diòcesis, sense fer gaire enrenou, hi ha molta més gent treballant de la qual en un primer moment s'esperava. El primer tema: «L'anunci de l'Evangeli a la nostra societat» és el que més agrada i el que més es treballa, segueixen el segon i el tercer, «La paraula de

«Evangelització i societat catalana» que es refereixen a l'eix cristològic, antropològic, dialogal i diaconal. Molta gent es pregunta: ¿què vol dir evangelitzar? Sempre ha estat una paraula mítica però sense continguts. En canvi, aquest text ens explica que evangelitzar vol dir tenir referència de Jesucrist, de la persona humana i de la cultura, del diàleg entre els creients i no creients, i servir el món.

—¿Han copsat alguna dificultat per part dels grups de treball?

—La primera part doctrinal pràcticament no ha rebut cap crítica perquè té un to molt positiu, optimista i dinamitzador, tot i ser breu, però en canvi hi ha hagut algun problema amb les propostes orientatives de la segona part. Un grup de gent no ha acabat d'entendre la seva finalitat. La qüestió no és posar un 3 a tots els

—¿Com definiria l'etapa actual de reflexió?

—Tal com vaig escriure en un article que va sortir al Full Diocesà, qualifico el moment actual de tres formes: per una banda els documents han ajudat molt en el camp de la formació, en segon lloc l'aspecte de la consulta i en tercer lloc, la força i la importància de la pregària. Cal subratllar que el Concili no és només una feina de documents sinó que és un esdeveniment de l'Esperit i de l'Església. Com a cloenda de l'etapa de reflexió, cada diòcesi ha convocat una jornada de pregària per demanar pels fruits del Concili.

—¿Quin programa s'ha previst pels propers mesos?

—El mes d'agost la secretaria tècnica de Tarragona recollirà totes les propostes i farà un resum. El mes de setembre, els bisbes decidiran com s'han de redactar els documents conciliaris i a finals de desembre es preveu que ja estiguin enllestits. El mes de setembre es farà la convocatòria oficial del Concili i cada diòcesi escollirà la gent que hi participarà. El 27 de novembre, el primer diumenge d'Advent hi haurà una jornada de pregària a Montserrat. Aquesta darrera setmana de novembre es convocarà a totes les diòcesis a pregar d'una forma especial pel Concili. El 21 de gener de 1995 s'inaugurarà el Concili a Tarragona, començaran les vuit sessions de reflexió que es faran a Sant Cugat i el Concili finalitzarà el 6 de juny, també a Tarragona.

—¿Podríem dir que estem a la recta final?

—Sí, però encara hi ha molta feina. Caldrà concretar totes les propostes que hagin sortit de la gent. També es podran afegir altres qüestions si els bisbes ho consideren adient. Com ja he dit, el quart tema, «la comunió eclesial i la coordinació interdiocesana de les nostres Esglésies» no ha estat gaire demanat, però els bisbes van creure que s'havia de posar perquè inclou la Conferència Episcopal de la Tarraconense. Diria que aquest no és pas el tema més popular, entre el poble cristià, en canvi potser és el que més interessa des d'un punt de vista periodístic.

—El diumenge 15 de maig va finalitzar el Primer Congrés de Catequesis de Catalunya i les Illes Balears. ¿Com es concreta l'aportació que ha fet aquest col·lectiu pel Concili?

—Ja vam dir que aquest tema no entraria en la consulta popular, sinó que les conclusions a què han arribat els catequistes durant dos anys de feina, s'incorporaran als documents conciliaris. D'aquesta manera, es recolliran les reflexions i propostes del 1er. Congrés de Catequistes.

—Un dels objectius del Concili és «potenciar la coordinació

de l'activitat pastoral de les diòcesis catalanes i la comunió de tots els seus membres». ¿Creu que s'està aconseguint?

—A nivell de reflexió i de reunió dels presidents de les comissions diocesanes, hi ha una gran entesa. Però, és clar, 25.000 persones del conjunt de 45.000 estan treballant a Barcelona, la diòcesi disposa de 6 bisbes. Per tant, Barcelona tindrà un pes molt notable però equilibrat respecte al conjunt. Però en cap moment es discuteix la primàcia d'honor, si més no de Tarragona. També s'ha de dir que moltes diòcesis estan fent un treball molt important. Per exemple, a la Seu d'Urgell i a Tortosa hi ha molta gent que hi participa proporcionalment. Ara bé, els resultats del Concili són sempre modestos. No estem en uns moments de grans novetats, sinó que ens hem de plantejar seriosament el tema de l'evangelització a casa nostra. En un país com aquest, de pregona tradició cristiana però que a vegades s'oblida, hem de veure de quina forma podem fer més viu el missatge de l'Evangeli.

—¿Quin ressò creu que tindrà aquest esdeveniment en els mitjans de comunicació?

—Durant el Concili hi haurà un gabinet de premsa permanent portat per Mn. Joan Pujol del SIMCOS. Per tant, la premsa podrà assistir a totes les reunions, no hi haurà cap tipus de secret informari. Però hi ha el perill que se cerquin els temes més espectaculars i en canvi aquells fets de la vida quotidiana es deixin de banda.

Hi pot haver un cert desajust perquè el Concili genera moltes expectatives sobre les quals no hi ha competència per decidir res. Ara bé, el tema de la Conferència Episcopal Catalana o el paper de la dona en l'Església són temes que estan aquí, sobre els quals val la pena reflexionar-hi.

—¿La situació actual d'es càndols i corrupció en l'àmbit polític i privat es veurà reflectit en el Concili?

—El punt 25 de les propostes orientatives del primer tema es refereix a aquesta qüestió quan diu «que les comunitats cristianes acompanyin amb atenció i respecte aquells cristians, laics o laïques, que treballen directament compromesos en la vida política, tenint present la complexitat d'aquest món i alhora la necessitat d'una constant crida a la responsabilitat». Esperem que en el moment actual la gent valori molt aquest punt. Penso que quan es parla de l'evangelització a tot Catalunya s'ha d'entendre que és a tots els nivells, tant des del punt de vista de la família, com en els nivells més estructurals i polítics.

■ Glòria Carrizosa

Salvador Pié,
secretari adjunt del
Concili Provincial de
la Tarraconense:

«Aquest és el primer concili que ha fet una etapa de preparació en totes les diòcesis»

Déu i els sacraments en les nostres Esglésies» i «La sol·licitud de les nostres Esglésies pels més pobres i marginats» mentre que el quart, «La comunió eclesial i la coordinació interdiocesana de les nostres Esglésies» és el que menys ha interessat.

—¿Hi ha hagut problemes per entendre els textos?

—Segons la informació que ténim de les vuit diòcesis, majoritàriament s'han entès bé. Fins i tot temes delicats com les perspectives de la dona en l'Església o els matrimonis en situació irregular es parla d'una forma molt oberta. La gent ha reaccionat positivament davant del primer tema, sobretot en les conclusions del primer punt,

temes que es plantegen sinó assenyalant aquelles prioritats que nosaltres creiem que cal tractar actualment. Estem en una etapa de preparació que només pot ser orientativa, més endavant i a partir d'aquestes propostes, es decidirà aquelles qüestions concretes i operatives que es tractaran en el Concili. Molta gent ens diu que sembla que s'estigui fent una pregària dels fidels. D'alguna forma suposo que sí. Ha de quedar ben clar que aquesta etapa només és d'orientació perquè sinó cada diòcesi podria dir coses per la seva banda i lligar-les després seria una tasca força difícil. A partir d'aquestes propostes, els bisbes redactaran els documents conciliaris i les 160 persones reunides en el Concili treballaran unes propostes operatives i molt concretes.

—¿Llavors l'opinió de la gent que ha estat treballant es valorarà especialment?

—Sí, és clar. Ja s'està estudiant com recollir les dades d'aquestes 45.000 persones perquè els temes més escollits quedin reflectits en els documents conciliaris. Cal assenyalat que aquest és el primer concili de tota l'Església que ha fet una etapa de preparació en totes les diòcesis. Mai no hi ha hagut cap concili provincial, ni els que s'han fet després del Concili Vaticà II ni els que s'han celebrat a Itàlia, Filipines o Llatinoamèrica que hagi demanat la participació de tot el poble cristià.

• **UNIVERSITAT INTERNACIONAL DE LA PAU, DE SANT CUGAT DEL VALLÈS.** - Onzena convocatòria, sobre l'aprenentatge dels mètodes de resolució de conflictes, del **17 al 24 de juliol**, al Centre Borja (Sant Cugat del Vallès). Secretaria general: c/ Miguel Servet 9, 08193 Bellaterra; tel. 417-53-85, fax 434-00-27.

BARCELONA

• **ADORACIÓ EUCARÍSTICA DIÀRIA.** - A la Parròquia de Sant Jaume (c/ Ferran 28, 08002 Barcelona), **cada dia**, de 9.30 a 13h i de 18 a 20h; el diumenge i els dies festius, a les 19h, durant el rés del rosari.

• **PARLAMENT DE LA FRATERNITAT.** - Organitzat per Justícia i Pau dins el context de les eleccions europees, amb la participació de Fèlix Martí, Antoni Pigrau, Arcadi Oliveres, Josep Riera i Teresa Losada, per acabar proclamant el Manifest de la Fraternitat, **divendres 2**, a les 19h, al Centre d'Estudis

Pastorals: c/ Rivadeneyra 6, 3r, 08002 Barcelona. Informació: tel. 317-61-77.

• **LA VEU DE L'EVANGELI:** tel. (93) 415-66-16. - Servei telefònic del Secin amb una reflexió setmanal (no més de 3 minuts) sobre l'evangeli de diumenge; **final dia 12**, a càrrec de Mn. Santiago Collell, i **a partir del 13**, de Mn. Josep Xicart. Hi ha servei en castellà, des de Saragossa: tel. (976) 44-45-46 o bé 44-55-55, i també des de Madrid: tel. (91) 634-20-77. Des de Donostia/Sant Sebastià, en euskera: tel. (943) 47-33-11, i en castellà: (943) 47-33-00.

• **EXPOSICIÓ DE GOIGS D'E.C. RICART.** - Amb motiu del centenari del seu naixement, **dimecres 8**, a les 19.30h, als Amics dels Goigs (c/ Pallà 8, entl 2a, 08002 Barcelona); restarà oberta dimarts, dimecres i dijous, de 19 a 20h, fins al dia 22.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A RELIGIOSES.** - Del **9 al 18**, dirigits pel P. Josep-Lluís Corrons, s.i., i del **20 al 29**, pel P. Fernando Cavada, s.i., a la casa d'exercicis Sant Ignasi, de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera 32, 08017 Barcelona; tel. 203-88-62).

• **«NITS DE PAU».** - Organitzades, a partir del setembre, per

Ozanam Catalunya —organització coordinadora de les entitats derivades de l'actuació de les Conferències de Sant Vicenç de Paül—, junt amb una audició musical, a fi de donar a conèixer les necessitats de cada demarcació-parroquial i promoure-hi una solidaritat més gran. Inici de la campanya, oberta als diversos responsables parroquials, **divendres 10**, a les 20.30 h, a la Parròquia de Sant Sever i Sant Vicenç de Paül (c/ Provença 210, 08036 Barcelona), amb l'actuació de l'Orquestra de l'Escola del Palau. Més informació: c/ Sant Sever 6, 08002 Barcelona; tel. 317 93 39 (de dimarts a divendres, de 9.30 a 14h).

• **XIè MAIG CORAL DEL BARCELONÈS.** - A l'auditori del Centre Cultural Calassanç (Escola Pia, c/ Diputació 275, 08007 Barcelona), a les 20h, **dissabte 11**, amb la Coral Sant Medir (dtor. Xavier Vilajosana), la Coral Euterpe (dtor. Jesús Cruixent) i les corals Nostra Senyora i Cantorum (dtors. Carles Grèbol i Constantí Sotelo).

• **CONSAGRACIÓ DE LES FAMÍLIES AL SAGRAT COR.** - Al temple expiatori del Tibidabo, **diumenge 12**, a partir de les 11.30h: presentació, missa, acte de consagració i canvi d'impressions. Hi són convidades totes les famílies cristianes.

• **CONGRÉS DE VIDA RELIGIOSA.** - Trobada de pregària de Pentecosta, amb el tema «Vocació de servei (Mt 20:28)», **diumenge 12**, a les 17.30h, a l'església del Sagrat Cor de Jesús (jesuïtes: c/ Casp 27, 08010 Barcelona).

• **UNIÓ COMARCAL DE LLIGUES DE PERSEVERANÇA.** - Hora santa de la del Baix Llobregat, **diumenge 12**, a les 17.45h, a la cripta de Gaudí (parròquia del Sagrat Cor de Jesús) de la Colònia Güell, assistida pel bisbe Dr. Ramon Daumal.

• **CENTENARI DEL COL·LEGI JESÚS-MARIA DE SANT GERVAZI.** - Continuen els actes commemoratius, **diumenge 12**, a les 18h, a la sala d'actes del col·legi (Pg. Sant Gervasi 15, 08022 Barcelona), festival de dansa, i **dissabte 18**, a les 21h, al jardí del col·legi, sopar del centenari i ball.

• **ROMIATGE A MONTSERRAT DE L'ARXIPRESTAT DE SANTA ANNA.** - Hi participen les parròquies i les altres esglésies d'aquest arxiprestat barceloní, el **dissabte 18 de juny**, amb sortida a les 8.30h i per tornar després de vespres. Oberta la inscripció fins al dia 5, a cada parròquia.

• **XVI CURS D'ESTIU DE LITÚRGIA.** - Organitzat pel Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona, del **4 al 9 de juliol**, sobre l'any litúrgic (Bíblia, història, teologia, pastoral, espiritualitat), al Seminari Martí-Codolar (possibilitat d'allotjament); adreçats a sacerdots, religiosos, religioses i seminaristes. Informació i inscripcions: c/ Rivadeneyra 6, 7è, 08002 Barcelona; tel. 302-22-35.

• **PELEGRINATGE A FÀTIMA.** - Organitzat per Apostolat Mundial de Fàtima, del **10 al 16 de juliol**, sortint de Barcelona, de Manresa i de Berga. Informació: tel. 872-55-48 i 872-92-94 (de 16 a 17h i de 21 a 23h).

• **INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA, CURS 1994-95.** - Vinculat a la Facultat de Teologia

de Catalunya. Ofereix programa per al coneixement i l'estudi de la teologia cristiana des de la nostra cultura i en el nostre temps. Són tres cursos, en horari de vespre, adaptables a les vostres possibilitats. Per saber dels continguts formatius, les modalitats establertes i les formes d'ingrés, adreueu-vos a Secretaria (de dilluns a dijous, de 17.30 a 20.30h): c/ Diputació 231 (edifici del Seminari), 08007 Barcelona; tel. 454-19-63.

• **MESTRES DE RELIGIÓ PER AL CURS VINENT.** - La normalització progressiva d'aquests mestres, gràcies a l'aplicació en cinc anys del Conveni sobre aquest punt, ofereix una nova possibilitat per a aquesta missió. Les persones disposades i degudament preparades per a impartir tal ensenyament religiós escolar en centres públics poden fer una sol·licitud a la Delegació Diocesana d'Ensenyament, c/ Bisbe 5, 08002 Barcelona (tel. 302-22-46), tots els matins i el dimecres a la tarda.

• **CORAL SANTA EULÀLIA, DE LA CATEDRAL DE BARCELONA.** - Formada per persones adultes i que actua sobretot en les celebracions litúrgiques, alternant amb l'Escolania de la Santa Creu, invita a formar-ne part els interessats en el servei de cantar i animar la participació festiva de tota l'assemblea. Informació: tel. 213-21-97 (Mercè Bonet) i 245-15-14 (Roser Martí).

• **PSICOTELÈFON: 427 44 22, de la Fundació Nou Camí.** - Una ajuda especialitzada per a tota persona afectada directament o indirecta per la problemàtica de la malaltia mental. Compta amb el suport de les Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús.

TARRAGONA

• **REUS: XIX CICLE DE CONCERTS D'ORGUE.** - A l'església prioral de Sant Pere, **diumenge 12**, a les 19.30h, a càrrec de Bozidarka Nikolic (violí) i Josep-Maria Masi Bonet (orgue), amb obres de J.S. Bach.

GIRONA

• **TRIDU DEL SAGRAT COR, ALS PARES DOMINICS.** - Sobre el tema «La vida, la mort i el més-enllà a la llum de la resurrecció de Jesucrist», amb predicació durant la celebració de la missa, el **dia 10**, a les 19h, i els **dies 11 i 12**, a les 18.30h, al Temple del Sagrat Cor, de Girona, a càrrec de fra Jordà Gallego, prior. El divendres 10, solemnitat del Sagrat Cor, de 17.30 a 18.30h, hi haurà exposició del Santíssim i torns d'adoració, i l'exercici del rosari en acabada la missa.

LLEIDA

• **CONVIVÈNCIA PER A NUVIS.** - Organitzada pel Secretariat de Pastoral Familiar, **dissabte 18** (de 17 a 20h) i **diumenge 19** (de 10 a 17h), a les Borges Blanques (tel. 14-29-75).

PREGUEM AMB EL SANT PARE JOAN PAU II

Aquest mes de juny el sant Pare ens demana pregàries perquè en la formació dels futurs sacerdots, dels religiosos i dels laics se subralli la importància cabdal de la devoció al Sagrat Cor de Crist.

Lamenten molts la insolidaritat, la violència i l'egoisme en què vivim. Tot el contrari ens diu l'evangeli: Apreneu de mi que sóc benèvol i humil de cor, i trobareu el repòs.

El sant Pare ens fa demanar que posem en el centre de la formació cristiana la veneració de l'amor de Déu pels homes, el cor n'és el símbol. Com encara avui el cor segueix expressant l'amor entre els homes. Perquè quan diem «cor» volem dir tot el que és la persona en la seva mentalitat, en els seus sentiments, en els seus valors, en les opcions de la seva voluntat.

Tant de bo els homes d'avui trobin el seu repòs

en seguir les petjades de Crist, tenint els seus mateixos sentiments, volent fer la voluntat de Déu Pare, que és amor.

Intenció missional

El sant Pare també ens demana pregàries perquè al Sudàn i en altres països islàmics el testimoni de la beata Josefina Bakhita estimuli els cristians i musulmans al respecte mutu i al diàleg seré.

La guerra civil ha desplaçat milions de sudanesos. La persecució religiosa i l'esclavitud encara es donen en aquell país. L'impacte de l'esclava Bakhita que va trobar la llibertat i la dignitat de persona en el cristianisme és per això molt gran.

■ **Antoni Mª Serrallonga sj.**

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

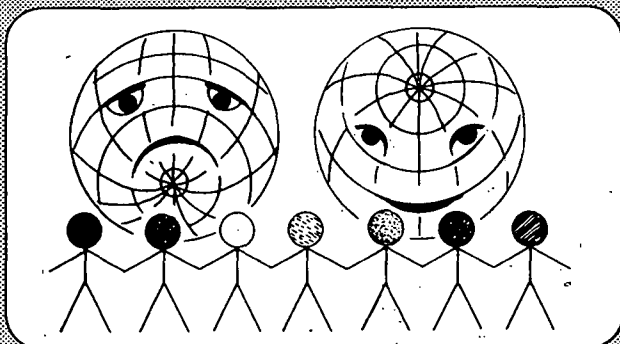
MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ;

FRANCISCO ANDREU GARCÍA P.O. BOX 49.547 NAIROBI KENYA.....	24.804 Ptes.
P. RAMON VICANS PB 280 DAR ES SALAAM TANZANIA.....	24.804 Ptes.
P. TRINITAT VIGUER ST XAVIER'S COLLEGE BOMBAY 400 001 INDIA.....	35.724 Ptes.
MARIA BRANCHADELL APARTADO 173 2100 GUADALUPE COSTA RICA.....	24.804 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció.....Tel.....
Població.....D.P.....Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)
L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal n°.....
N° compte corrent.....
Població.....Província.....
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població.....Data.....
Signatura.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88

OBERTS AL MON

L'Església a l'Àfrica

Els catòlics a l'Àfrica - Habitants: 684.660.000 (1-1-93)

PAIS	CATÒLICS	%
Angola	6.398.000	64,69
Algèria	26.000	0,10
Benín	1.137.000	22,51
Botswana	50.000	3,64
Burkina Faso	891.000	9,38
Burundi	3.456.000	59,79
El Camerun	3.592.000	29,44
Cap Verd	362.000	95,36
Centràfrica	582.000	18,29
Comores	3.000	0,52
El Congo	949.000	40,02
Costa d'Ivori	1.605.000	12,43
Djibouti	8.000	1,80
Egipte	214.000	0,39
Etiòpia-Eritrea	379.000	0,69
El Gabon	646.000	52,07
Gàmbia	21.000	2,43
Ghana	1.801.000	11,29
Guinea	119.000	1,94
Guinea Bissau	71.000	6,98
Guinea Equatorial	361.000	94,04
Kenya	5.638.000	21,94
La Reunión	640.000	88,39
Lesotho	701.000	38,12
Libèria	84.000	3,25
Líbia	40.000	0,82
Madagascar	2.691.000	20,97
Malawi	1.958.000	18,90
Mali	98.000	1,00
El Marroc	29.000	0,11
Mauritània	5.000	0,21
Maurici	288.000	6,67
Moçambic	1.276.000	8,58
Namíbia	246.000	16,08
El Níger	18.000	0,22
Nigèria	11.201.000	9,68
Rwanda	3.548.000	46,27
Sàhara Occ.	500	0,06
Santa Helena	100	1,59
São Tomé i Pr.	96.000	79,69
El Senegal	346.000	4,70
Seychelles	63.000	90,58
Sierra Leone	114.000	2,60
Somàlia	100	—
El Sudan	2.276.000	8,54
Sud-àfrica	2.880.000	7,23
Swaziland	45.000	5,49
Tanzània	6.319.000	22,71
Togo	856.000	22,78
Tunísia	12.000	0,14
El Txad	365.000	6,13
Uganda	8.105.000	43,41
El Zaire	19.806.000	49,66
Zàmbia	2.441.000	28,25
Zimbabwe	897.000	8,48
TOTAL	95.613.000	13,96

MADAGASCAR

Extraordinària «primavera» de vocacions

Augmenta ja a 3.000 el nombre de joves malgaixs que han optat per la vida religiosa en alguna de les 75 congregacions que treballen a l'anomenada «illa roja». Sols a la capital del país, Antananarivo, funcionen dos noviciats intercongregacionals amb 150 novícies i hi ha oberts d'altres noviciats en les més de 17 diòcesis de la nació. El període de formació comprèn uns mesos d'aspirantat i postulat, dos anys de noviciat i sis d'activitat apostòlica. La professió definitiva dels vots té lloc al final d'aquest llarg període de formació. (OFIM)

La vitalitat de les joves Esglésies africanes és fruit del treball generós de milers de missioners i missioneres

Augment d'agents pastorals

L'1 de gener de 1993 l'Àfrica comptava amb 684.660.000 habitants, dels quals 95.613.000 eren catòlics, assistits per 21.754 sacerdots (11.682 diocesans i 10.072 religiosos), 6.001 religiosos no-sacerdots, 45.014 religioses, 420 membres d'instituts seculars, 1.881 missioners laics i 285.526 catequistes. També tenia 297 diaques (282 diocesans i 15 religiosos), 15.618 seminaristes majors (11.956 diocesans i 3.662 religiosos) i 41.594 seminaristes menors

(37.322 diocesans i 4.272 religiosos).

El 1992, els catòlics augmentaren en 3.535.000 persones. Han augmentat també els agents pastorals: 16 bisbes, 986 sacerdots (779 diocesans i 207 religiosos), 1.038 religioses, 489 missioners laics i 21.412 catequistes.

L'obra d'educació de l'Església es du a terme en: 6.634 llars infantils amb 611.168 alumnes, 25.527 escoles de primera ensenyança amb 8.387.582

alumnes i 4.831 de segona ensenyança amb 1.382.591 estudiants. L'Església educa, també, a més de 28.891 alumnes d'estudis superiors, a 1.519 universitaris i a altres 2.287 estudiants.

L'obra assistencial i socio-caritativa s'estén a: 981 hospitals, 3.886 dispensaris, 266 leproseries, 401 llars d'ancians i minusvàlids, 646 orfenats, 734 llars d'infants, i altres 13.000 centres diversos.

(FIDES)

MOÇAMBIC

Una vídua catequista ha preparat 500 catecúmens

Rosa Areca, mare d'11 fills i vídua des del 1985, ha presentat a l'Església, 500 catecúmens que havia instruït i que han pogut rebre el sagrament del baptisme en la darrera Vetlla Pasqual. L'activitat d'aquesta dona catequista, certament extraordinària, es desenvolupa en diversos llogarrets de la seva regió sense que per aquest motiu oblidí els seus deures de mare de família. Alguns dels seus veïns, seguidors de les religions tradicionals, atribueixen la seva capacitat de treball a algun amulet secret o a la possessió d'algun esperit. El rumor d'aquests «podors» es va anar estenent a tota la població i un petit grup de veïns va decidir d'acord amb el costum tradicional imposar-li un

fort càstig: la van lligar de peus i mans i, després de pegar-li salvatgement, la van deixar exposada als raigs del sol per tal que confessés el seu pecat secret. Rosa Areca va romandre callada. Quan els seus botxins l'alliberaren, ella els perdonà i prosseguí amb el seu treball de catequista.

El pare de la Rosa era un musulmà que s'havia convertit al cristianisme. El seu difunt marit era mestre i fou assassinat per negar-se a ensenyar el marxisme. El 1990, mentre la Rosa es trobava a la capital per assistir a una Assemblea Nacional de Pastoral, un dels seus fills, de 22 anys, també va morir assassinat. La Rosa perdonà públicament els assassins del seu fill. (OFIM)

**Anàlisi de bisbes,
polítics i professors
universitaris en
unes jornades
celebrades a Madrid**

La veritat de les relacions del papa Pau VI amb Espanya

Unes vuitanta persones, procedents d'Espanya, Itàlia, Suïssa i Bèlgica participaren en les jornades «Pau VI i Espanya», celebrades a Madrid, organitzades per l'Institut Pau VI de Brescia (Itàlia) i la Universitat Pontifícia de Salamanca. Segons fonts de l'organització, el tema fou: «Buscar la veritat de les relacions d'aquest Papa amb Espanya i el seu significat».

cia titulada «Pau VI i l'Església d'Espanya». Eugeni Nasarre, que dissertà sobre la «Recepció de l'ensenyament de Pau VI en matèria social i política a Espa-

seu pontificat i dos mesos abans de la mort de Franco», que des del règim s'atribuïren «a la formació maritainiana del Papa i el seu apropament a la Democrà-

de presentació i del fur, i la desconfessionalització de l'Estat.

Segons Lavilla, el seu govern no va influir en el nomenament de bisbes per a les nombroses seus vacants, encara que un mes abans es coneixia el nom del prelat assignat. L'ex-ministre de Justícia defensava també la figura del Nunci de Sa Santetat, Mons. Dadaglio, que «no va ser ben tractat».

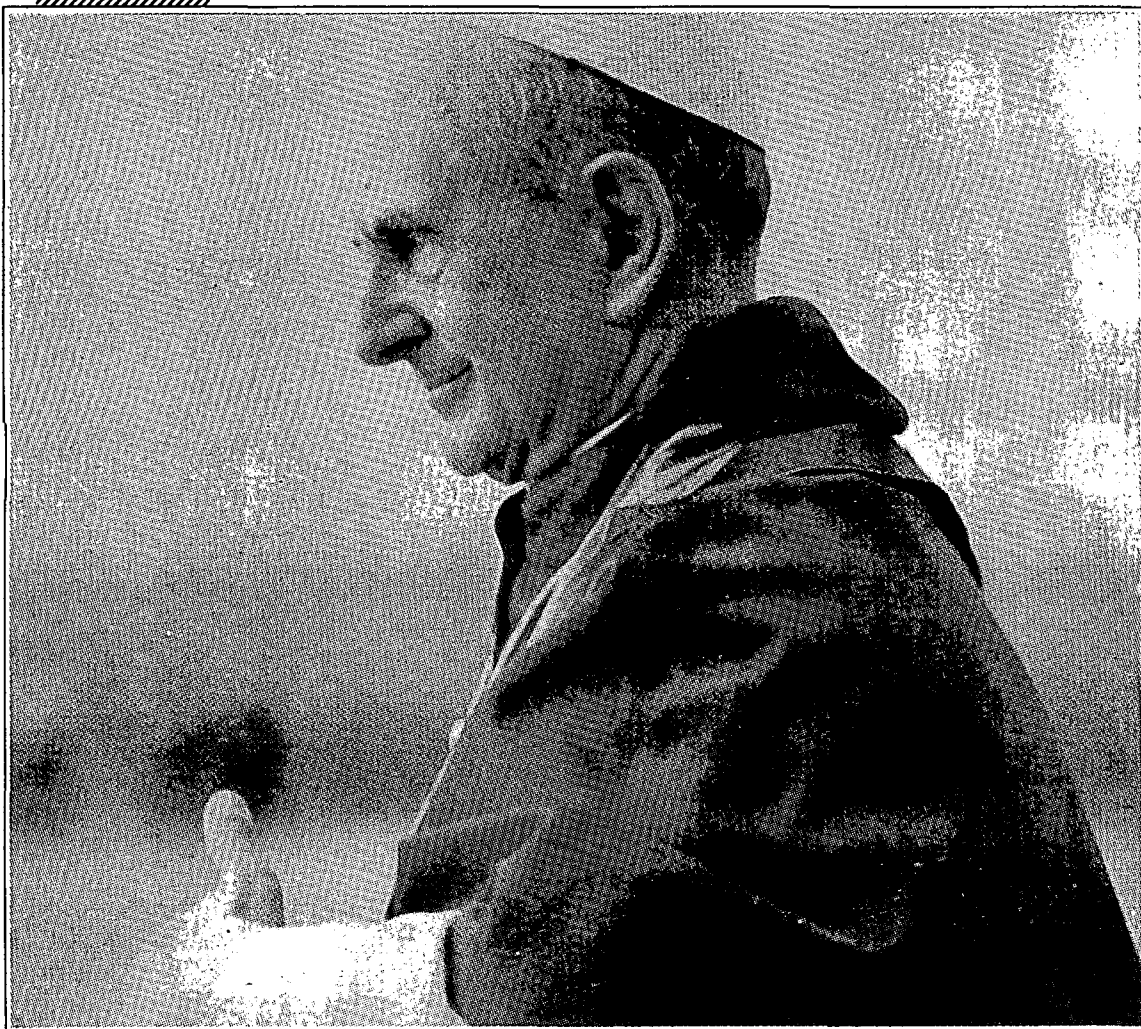
MEMÒRIA HISTÒRICA DE PAU VI

Recuperar la memòria històrica de Pau VI fou l'objectiu central d'aquesta trobada, segons explicaren els ponents. Així, foren fonamentals el testimoni de persones que tingueren una relació directa amb el Sant Pare, com el cardenal Tarancón o el polític Antonio Garrigues, que tingué una audiència privada, en un moment decisiu, amb el Papa.

El suport de Pau VI al cardenal Tarancón durant el règim de Franco i el canvi de mentalitat de l'Església a Espanya després del Concili Vaticà II, foren els temes principals abordats.

«Pau VI, el règim polític i la societat espanyola» fou el tema de la ponència de Juan Mª Laboa, i segons ell, la frase de Franco: «No ens tracten com mereixem», resum la relació del Govern espanyol amb la Santa Seu, ja que «les relacions mai no foren tan idíl·liques com, sovint, es deia».

Per la seva banda, Joaquín Luis Ortega, parlà sobre «Montini, ¿enemic d'Espanya?», sobre «El suport de Pau VI al postconcili espanyol», en una conferèn-

ELS AMBAIXADORS ANTONIO GARRIGUES I RUIZ JIMÉNEZ

«Franco no estava en contra del Concili Vaticà II, no el preocupava el més mínim. L'únic que l'importava era el seu poder». Així va afirmar-ho el que fou ministre de Justícia i ambaixador d'Espanya, durant 10 anys, davant la Santa Seu, Antonio Garrigues y Díez Cañabate.

Segons va reconèixer Antonio Garrigues, la seva «posició era difícil», ja que Pau VI no era favorable a un règim dictatorial com l'espanyol. El nomenament de bisbes auxiliars, evitant així el privilegi de presentació, o el tema de la llibertat religiosa, foren alguns dels problemes als quals hagué de fer front durant els seus anys d'ambaixador espanyol.

Antonio Garrigues coneixia les inquietuds de Pau VI, un Papa preocupat per les conseqüències de la caiguda del règim i que desitjava una transició pacífica pel nostre país.

També oferí el seu «testimoni» l'antecessor d'Antonio Garrigues a l'ambaixada a la Santa Seu, Joaquín Ruiz Jiménez, per explicar els seus contactes amb Pau VI abans i durant el seu pontificat. Per les seves vivències al Vaticà, segons explicà, va poder constatar que Pau VI era un gran humanista i tenia un gran sentit de la responsabilitat. «Estigué molt lluny del sistema polític espanyol, —afirmà— però va respectar-lo. Els que creïem que l'Església havia d'anar més endavant, no l'oblidarem mai».

Llorenç Gomis, fundador i director de la revista *El Ciervo*, i el professor i advocat Oscar Alzaga completaren els «testimonis». El primer, centrant la seva intervenció en la relació de Pau VI amb Catalunya, una relació que es va veure marcada pel nomenament de Mons. Marcelo González Martín com a bisbe coadjutor de Barcelona.

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, pels aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

nya», se centrà en la part doctrinal, per analitzar, per una banda, la recepció del Vaticà II, i per altra, els textos paulins.

LA RELACIÓ AMB L'ESPANYA DEMOCRÀTICA

El professor Juan Mª Laboa fou tallant en afirmar que les relacions de Pau VI amb el règim que liderava Franco, no foren bones. De fet, els interessos d'ambdós topaven, ja que el primer tenia l'objectiu clar d'aconseguir la independència de l'Església dels seus lligaments polítics i acabar amb el privilegi de presentació de Franco.

Segons Joan Mª Laboa hi hagué dos moments que reflectiren el desig de llibertat i justícia que volia el Pontífex pels espanyols: «les seves peticions de clemència al començament del

cia Cristiana», que pel pensament integrista espanyol, representa «un mal sense pal·liatius».

També el professor Laboa va deixar patent que per al règim, l'actitud de Roma i dels bisbes espanyols era «inexplicable i desviada». Franco tenia dificultat per assimilar el Concili Vaticà II i els canvis que es produïen en la comunitat eclesial espanyola, presidida pel cardenal Tarancón, que tenia el total suport del Vaticà.

Tanmateix, aquesta situació va canviar amb l'arribada de la monarquia i amb el Govern encapçalat per Adolfo Suárez. Així va manifestar-ho Landelino Lavilla, ex-ministre de Justícia, i interlocutor davant la Santa Seu per a la firma dels Acords específics que canviaren el Concordat, cosa que va representar l'abandonament dels privilegis

TRANSICIÓ ECLESIAL

Per al professor Joaquín Luis Ortega, Pau VI era «amic del nostre país». Així va afirmar-ho en descàrrec de «l'acusació d'enemic d'Espanya» que se li va atribuir tan lleugerament i, el que és més lamentable, amb palmària complaença oficial.

Ortega va revelar que l'elecció de Pau VI va ser per a Franco com un-gerro d'aigua freda, ja que mantingué la tesi que era «contrari als interessos d'Espanya» i que «no entenia les nostres raons ni les nostres peculiaritats». Fets puntuals —com la petició d'indult per a 5 terroristes d'ETA— reafirmaven aquesta «mala entesa», i per això, segons el ponent, es pot constatar «que les majors estridències foren motivades per la defensa dels drets humans».

Com a contrast, Pau VI trobà i demostrà el seu suport «a una de les Esglésies més actives i compromeses a l'hora de posar en pràctica l'esperit conciliar». Així, l'Assemblea conjunta —amb les seves llums i les seves ombres—, el naixement de la Conferència Episcopal —amb el president de la qual, el cardenal Tarancón, mantingué intensa i amistosa relació— i el nomenament de nous bisbes —amb el problema de fons del privilegi de presentació— foren els temes centrals d'aquella relació.

J. L. Ortega valorà la «política» de Pau VI en el «decenni post-conciliar», en el qual es passà «de la identificació al conflicte» i en el qual «s'arriba a frec a frec amb la ruptura», ja que l'Església inicià el camí vers la renovació. En aquest conflicte, segons el ponent, Pau VI defensà la doctrina del Concili, respectà la iniciativa de la jerarquia espanyola i secundà els seus programes i pronunciaments. Per la seva banda, la CEE s'enfrontà als «nostàlgics», però en general, «l'anticipació de la transició eclesial» va significar «un bon exemple per a la transició política, en no haver convertit la qüestió religiosa en un afer de sigles i de vots». I aquests són,

«els mèrits que avui se li reconeixen unànimement a l'Església espanyola com a aportació específica a la nostra història recent».

«SÉ QUE ESPANYA NO EM VOL»

En les intervencions de les jornades no mancaren anècdotes sobre la persona de Pau VI. Mons. Torrella féu un repàs cronològic als seus més de set anys a la Cúria Romana. «Sé que Espanya no em vol» és una de les frases que Pau VI confessà al bisbe Torrella, el qual va reconèixer que el cardenal Montini en els seus anys de Pontificat patí nombrosos disgustos, en una època de secularitzacions i baixa en vocacions.

Mons. Elías Yanes destacà una audiència amb Pau VI, quan era arquebisbe d'Oviedo, juntament amb Mons. Díaz Merchán en la qual va rebre un missatge que encara té gravat: Abans de ser bisbe era un honor, ara es un servei, ja que, «el bisbe sempre

ha d'estar disposat a obrir la mà a aquell que no ho mereix».

Per la seva banda, Maximino Romero de Lama, oferí un «testimoni» de les seves vivències i converses amb Pau VI, per les quals pogué constatar l'amor que sentia el Pontífex per Espanya, i el coneixement i la comprensió que tenia vers el nostre país.

ATENCIÓ ESPECIAL AL PAÍS BASC

Les paraules de cloenda de José María Cirarda, arquebisbe de Pamplona, ressaltaren els «records d'un Papa inoblidable amant d'Espanya; ple d'afany per la nostra renovació social i eclesial». Allò que més va destacar Mons. Cirarda del papa Pau VI fou el seguiment de prop dels esdeveniments espanyols, i amb especial atenció la vida del País Basc.

Per a Mons. Cirarda, Pau VI fou un home amb serenitat davant els esdeveniments, fidelitat a les tradicions, unida al pro-

grés, delicadesa en el tracte amb tothom i ple d'humilitat. L'Arquebisbe emèrit de Pamplona relatà les seves incidències quan l'any 1959 fou nomenat bisbe de Santander i administrador apostòlic de Bilbao, en els anys difícils, quan nasqué ETA. «El Papa estava més informat d'aquests fets del que jo podia imaginar».

Finalment, Mons. Cirarda definí Pau VI com a «home gegant, pensador i Papa». Preparà la societat espanyola per a la transició d'un règim dictatorial a un amb llibertats. També va recordar algunes de les múltiples converses que va tenir amb ell i que l'impressionaren. En una d'elles, Pau VI li deia «tota paciència és poca en aquest moment difícil de l'Església».

EL CARDENAL SUQUÍA PRESIDÍ LA MISSA DE CLOENDA

Per finalitzar l'encontre, els assistents participaren en una Eucaristia concelebrada, presi-

Pau VI amb Aldo Moro

dida pel cardenal Angel Suquía, arquebisbe de Madrid. A l'homilia, va ressaltar el caràcter evangelitzador de Pau VI: «Predicava l'Evangelí, amb

tota llibertat, basant-se en la veritat. Volgué aixecar la veu per donar un testimoni a la veritat, per anunciar-ho a totes les gents. Proposar la veritat és la forma més sublim de caritat».

«Fou un mestre insigne de la fe —continuà el cardenal de Madrid—. La predicació de Pau VI d'acord al nucli de l'Evangelí és d'especial importància en el nostre temps per a la Nova Evangelització, que només es pot dur a terme si s'és fidel a Jesucrist. Va saber, amb encert i saviesa esquivar les dificultats. L'amor de Pau VI a l'Església fou indestructible».

(SIC)

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalscent. Pocs places. Tel. 427 44 53.

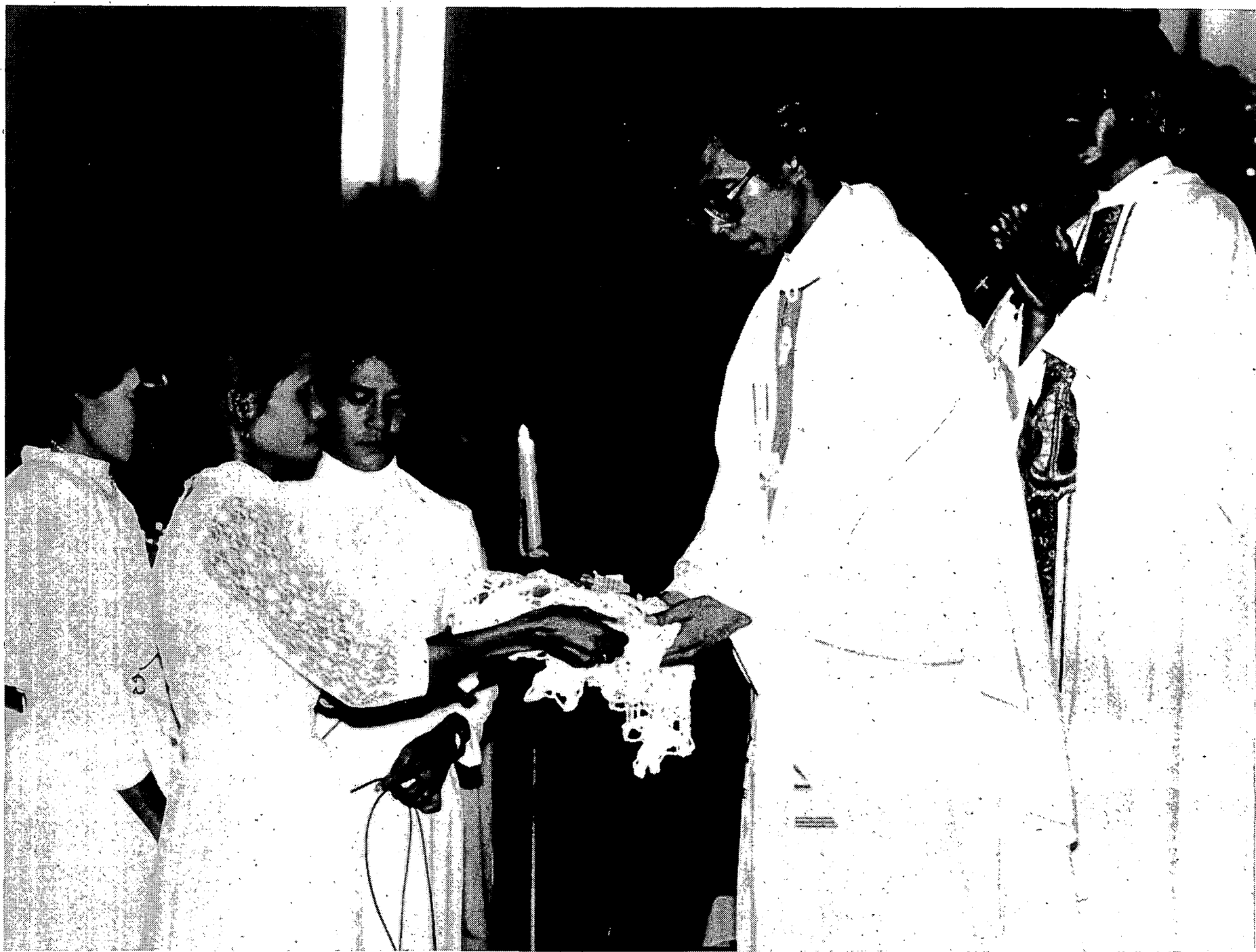
CORREDURIA DE SEGUROS, S.A.

Oferim tranquil·litat i seguretat • Serem els seus consellers amics • Truqui'ns
En contactar amb nosaltres manifesti conèixer-nos a través de Catalunya Cristiana.

C/. Urgell, 255, entl., 2a - Tel. 439 14 00 - Fax: 439 69 90 - 08036 BARCELONA

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 89.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciats femenins i masculins de Missions.

Aquest any, **els nostres donatius van dirigits especialment a cinc Seminaris majors:**

- «Sant Josep» - Ikot Ekpene (Nigèria) - 580 alumnes.
- «Interdiocesà» - Taegu (Corea del Sud) - 268 alumnes.
- «Sant Pau» - Tabora (Tanzània) - 215 alumnes.
- «Sant Antoni» - de Sao Luis do Maranhao (Brasil) - 73 alumnes.
- «Sant Francesc de Sales» - Huaraz (Perú) - 64 alumnes.

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/. Bisbe, 5

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep

17004 Girona
C/. Albareda, 15

25007 Seu d'Urgell
Bisbat

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

08500 Vic
C/. Santa Maria, 1

25280 Solsona
Bisbat

43500 Tortosa
Bisbat

Només quatre països de l'OCDE preveuen augmentar-les

Les ONG critiquen la reducció de les ajudes al desenvolupament

«La realitat de l'ajuda al desenvolupament és depriment» afirmen un centenar d'organitzacions no-governamentals en un informe publicat a Ginebra.

Segons aquest informe, «La Realitat de l'Ajuda 94» («The Reality of Aid 94»), que es veu un balanç independent de l'ajuda internacional, la majoria dels països de OCDE vol disminuir aquest any la seva ajuda al desenvolupament.

Per dues raons: una reducció general de les despeses públiques i un increment de les de-

mandes per a l'ajuda d'urgència i de les mesures que mantenen la pau fan desequilibrar els pressuposts de l'ajuda internacional.

Sols quatre països de l'OCDE preveuen un augment de la seva ajuda. El Japó (que aporta actualment un 20% de l'assistència al desenvolupament), Dinamarca, Irlanda i Nova Zelanda.

Aquesta tendència general a la baixa és molt més greu que la del 1992, només els Països Baixos, Dinamarca, Suècia i Noruega compleixen l'acord pres per

l'ONU de cedir 0,7% del PIB de cada país industrialitzat assignat a l'ajuda al desenvolupament.

L'informe també critica la poca sol·licitud dels països de l'OCDE a lluitar eficaçment contra la pobresa, malgrat les seves nombroses declaracions d'intenció. «Els països que donen sempre estan considerant les polítiques d'ajustament econòmic i de re-

formes públiques com la base del desenvolupament, com si alleujament de la pobresa hagués de ser seguida automàticament per una prima.»

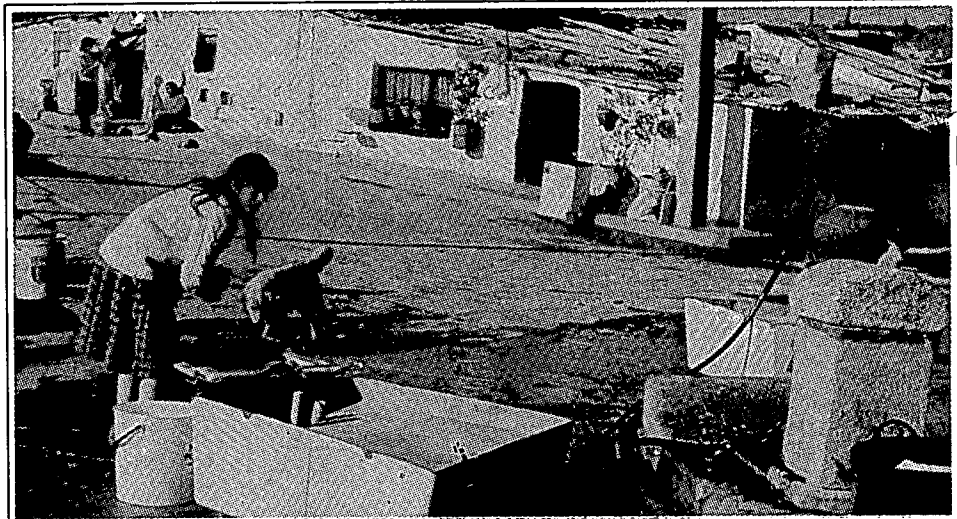
El 1992, els països donadors han atorgat 60,4 mil milions de dòlars d'ajuda al desenvolupament. Quina proporció d'aquesta ajuda és efectivament dedicada a la lluita contra la pobresa? «Ningú no en sap res», contesten els autors de l'informe, «però les estimacions se situen al voltant d'un 10%.

A més, els interessos comercials semblen pesar més i més en contra de la lluita al desenvolupament. Pels darrers 5 anys, 15 mil milions de dòlars d'ajuda per any han

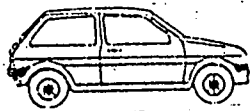
estat afegits a l'abastament de béns i serveis pels països donadors. Una evolució inquietant, segons l'informe, ja que aquesta ajuda és sovint més lligada a la promoció de l'economia dels països donadors que a un veritable desenvolupament dels països beneficiaris.

Eurostep i el Consell Internacional d'Agències Desinteressades, que publiquen aquest informe, reuneixen organitzacions no-governamentals de 22 països d'Europa, Amèrica del Nord, d'Àsia i del Pacífic, entre les quals hi ha «Actionaid», «Terre des Hommes» o «Frères des Hommes».

● A.F.P.

Tot i que els governs fan contínuament declaracions de bones intencions per eradicar la pobresa, els ajuts que concedeixen amb finalitats socials van disminuint

De viatge

Hi ha un principi fonamental per emprendre qualsevol viatge: decidir si el que hom vol és anar o que el portin. Aquest principi és essencial quan hom pensa en Terra Santa. L'itinerari del qual vaig a parlar avui és gairebé exclusivament per als que «van». Un altre principi fonamental per als qui volen conèixer aquest benaurat país és que Terra Santa entra pels ulls i entra també pels peus, per conèixer-la cal resseguir-la una mica. Millor seria resseguir-la molt, però crec que molts pocs disposem del temps lliure necessari. Aquest itinerari es fa a peu.

Betània. Hom pot trobar-se a la vila de Llätzer baixant de la tornada d'un viatge de Jericó o l'Aràbia o arribant-hi des de Jerusalem amb autobús. La visita a l'església llatina i a la tomba de Llätzer són imprescindibles (aquesta darrera té visos d'autenticitat i, com altres del llocs, no es tanca amb una pedra

absència d'amistat, un amor humà que sí volgué experimentar Jesús).

Betfagé. Convé consultar amb els franciscans del lloc l'oportunitat de l'itinerari just en el moment d'emprendre'l (estic pensant en el perill de la intifada) ells també ens indicaran on és Betfagé i per on es va, de la seva servicialitat no cal dubtar-ne. Com sempre demostren que per això són allí. La durada del trajecte és d'uns dotze minuts.

Betfagé és, segons la tradició, el lloc on Maria va anar a l'encontre de Jesús poc abans de morir el seu germà Llätzer, també on hi havia l'ase amb el qual entrà Jesús a Jerusalem el dia dels Rams. El lloc té l'encant de l'aïllament, de la petitesa i del silenci, tot això invita a l'oració i al repòs senzill, xerrant amb els franciscans. Inoblidable un matí passat amb el P. Cueto, ara a l'Argentina, parlant de no sé què, i un altre dia una llarga estona fora de l'horari de visites amb el P. Peña, escriptor i director de l'edició espanyola de la revista Terra Santa. Aquesta trobada amb els monjos del lloc, en aquest cas freres, és tradicional en els pelegrinatges a Terra Santa almenys des del Segle IV. Ja en parlaré de tot això en un altre moment.

Cal marxar, el camí puja vers l'Ascensió. Hom es fixa en el terra que en algun tram és de roca viva i comprova que és de sílex negre. En dos mil anys ha pogut sofrir pocs mil·límetres de desgast. Hom mira al voltant, l'horitzó és el mateix que el que va veure Jesús. Amara't de paisatge diví, ànima meua, que alguna cosa et quedarà a dins. I tanca els ulls i torna a obrir-los, que potser, com a mi em va passar, pots veure un arbre vell i sec, providencial coincidència evocadora de la figuera estèril. A partir de l'Ascensió tot és baixada i trajecte conegut per a qualsevol pelegrí, el que passa és que la parada a la Gruta Santa és molt més suggestiva i hom

vol gaudir del silenci i de la conversa, com els passava els deixebles, fins al punt que un dia li arrancaren al Mestre la benaurada oració del Parenostre.

El viatge hauria estat més emocionant d'haver-ho fet en sentit contrari i en vesprejar. Entendríem millor la necessitat de les parades, l'oportunitat dels comentaris per passar l'estona i, en arribar a Betània, comprendríem el bé i segur que s'hi trobava el Senyor, tement com temia pernoctar a Jerusalem. Feta l'excursió sense aturar-se, no crec que durés més de tres quarts d'hora.

■ P.-J. Ynaraja, capellà de La Llobeta

Jerusalem

Betània - Betfagé - Jerusalem

giratòria sinó amb una llosa, corroborant el relat evangèlic). Si hom vol pregar o celebrar litúrgicament amb un mínim de possibilitats de comunicació, és millor que ho faci en un recinte interior que han adequat no fa gaire, ja que la reverberació de l'església principal dificulta enormement l'audició. Betània té l'encís de ser la santificació de l'amistat. Com Canà ho té de l'amor matrimonial. M'agrada comentar amb els companys de viatge els noms dels amics de Jesús i dels nostres i després celebrar la missa amb aquesta intenció (amb tota seguretat un dels factors de l'actual crisi matrimonial té el seu origen en la manca de fidelitat als amics o potser a la simple

Els veïns acceptaran la resolució del Tribunal Eclesiàstic

Polèmica per la creació d'un centre de malalts de sida a Sabadell

Les associacions de veïns i feligresos de la parròquia de Sant Salvador de Sabadell ha sol·licitat al Tribunal Eclesiàstic que es pronunciï sobre el projecte d'habilitació d'un centre d'acollida de malalts de sida en fase terminal en unes dependències annexes de l'església.

El projecte, anomenat Sara, està paralitzat des de fa sis mesos per l'oposició dels veïns que fins i tot han protagonitzat diversos tancaments en les dependències de la parròquia.

Els veïns han presentat davant el Tribunal Eclesiàstic un informe detallat de les protestes i mobilitzacions perquè es pronunciï oficialment sobre el projecte i s'han compromès a acceptar la resolució que adopti sobre el tema.

El projecte de creació d'aquest centre per a malalts de sida fou anunciat fa vuit mesos per l'Arquebisbat de Barcelona i compta amb el suport de l'ajuntament de Sabadell i diverses entitats, entre les quals Càritas i Creu Roja.

■ C.S.

L'INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA

vinculat a la Facultat de Teologia de Catalunya, es dirigeix a tots els fidels interessats en aprofundir en la fe i als compromesos en catequesis; animació de pastoral; grups d'oració, litúrgia, evangelització, d'estudi bíblic; responsables de grups de joves; professors de Religió, per posar a la seva disposició el Curs de formació teològica dissenyat a tres anys, en finalitzar el qual s'obté el «Diplomat en Teologia». Classes en horari vesperí. Adaptabilitat de matrícula. Informeu-vos a Secretaria, de dilluns a dijous, de 17.30 a 20.30. Tel. 454 19 63. Diputació, 231 (edifici Seminari) - 08007 Barcelona.

Fa uns dies han sortit els darrers 4 camions del comboi d'ajuda humanitària

Catalunya envia 1.000 tones d'aliments i medicines a Bòsnia

Han sortit de la Plaça de Catalunya de Barcelona, els darrers quatre camions del comboi d'ajuda humanitària als bosnians, corresponent a l'última iniciativa de la campanya «Ajudem el Poble de Bòsnia» (del conjunt dels deu camions de què ha constatat la campanya hivern-primavera 1994). Amb aquests quatre camions, la xifra de camions d'ajuda humanitària enviats a Bòsnia, des del 1992, per la campanya «Ajudem el Poble de Bòsnia» arribarà a 38. O sigui, gairebé s'arribarà a les 1.000 tones d'aliments, vestits i medicines, si tenim en compte que la capacitat de cada camió ha estat de 25 tones. Els quatre camions porten queviures (majoritàriament llegums, arròs, patates, conserves, llet en pols i menjar per a nadons), productes higiènics, sabó per a ús personal i per rentar roba) i medicines. Tot aquest carregament procedeix de 180 punts de recollida, distribuïts per tota la geografia catalana.

Davant la magnitud del que representen aquestes xifres, les més importants de totes

les campanyes populars que a Catalunya s'han fet per ajudar Bòsnia, els responsables de la campanya «Ajudem el Poble de Bòsnia» volen donar-li el relleu que mereix aquest esforç del poble de Catalunya. Per això, a més de representants de la campanya «Ajudem el Poble de Bòsnia» l'acte de sortida dels últims quatre camions ha comptat amb la presència del Sr. Albert Vila, director general d'Afers Interdepartamentals de la Generalitat de Catalunya, organisme públic que ha finançat el transport d'aquests i dels altres camions, i de diverses personalitats del món cultural.

Cal recordar, entre les diverses activitats de la campanya «Ajudem el Poble de Bòsnia» (coordinada pel CIEMEN amb la col·laboració de Justícia i Pau), que des de l'estiu passat han pogut arribar a Catalunya 103 refugiats bosnians que viuen i s'allotgen a diversos indrets, gràcies a la col·laboració de 22 pobles repartits per tota la geografia de Catalunya.

● C.C.

La guerra dels Balcans ha provocat molts sofriments entre la població

Monsenyor García Gasco, arquebisbe de València

«La família és l'àmbit més important d'humanització»

L'arquebisbe de València, monsenyor Agustín García Gasco, ha manifestat que «la família és el primer i més important àmbit d'humanització, i, com s'ha dit tradicionalment, la primera cèl·lula de la societat».

En la seva carta pastoral, monsenyor Agustín García Gasco indica que a la família «la persona troba la seva pròpia dignitat i és veritablement tractada com a persona, és a dir, és estimada per ella mateixa i no en funció d'interessos. Allí, aprèn a relacionar-se amb els altres i totes les actituds socials. Allí aprèn a valorar les persones com ella mateixa és valorada. La realització primera de la persona, el seu principal projecte en la vida, no és a fora de l'esfera familiar sinó en el seu interior».

La gran tasca de la solidaritat

Per això, monsenyor García Gasco entén que «a la família comença la gran tasca de la solidaritat. Ens trobem davant d'una de les funcions bàsiques de les quals la família és portadora en la societat. És evident que pel seu lloc de cèl·lula de la societat, la família fa

penetrar aquesta solidaritat capil·larment a tot arreu».

Per l'arquebisbe de València, «cal donar l'espai necessari a la família, perquè aquesta pugui desenvolupar la seva funció de fer néixer la solidaritat en les persones. El mateix Estat ha de proporcionar aquesta funció de la família amb les polítiques legislatives i les possibilitats de l'executiu, proporcionant els mitjans econòmics, etc. És evident, a més, que s'abaratirien els costos socials».

Acollida dels ancians

Aquesta tasca de solidaritat, segons l'arquebisbe de València, ha de començar per un dels seus símptomes més inquietants: la família ha perdut en una important mesura la funció d'acollida dels ancians. Les generacions més grans, que tradicionalment constituïen un tresor per la saviesa i la seva vida dedicada a tirar endavant una família, en el nou estat de coses ha anat trobant una insolidaritat creixent».

● E.P.

Creen l'Associació Catalana de Malalts Epilèptics

Recentment s'ha constituït a Barcelona l'Associació Catalana de Malalts Epilèptics. Entre els objectius que es planteja la nova Associació, destaquen donar suport emocional als malalts, informar d'aquesta malaltia, donar a conèixer els avenços terapèutics que s'han aconseguit en aquest camp, i combatre la discriminació laboral i social que pateixen les persones afectades.

La moixiganga

Es tracta d'una de les danses populars que sol representar-se en les festes majors d'alguns pobles catalans, especialment Sitges, Vilafranca del Penedès i Valls, és a dir, en municipis que corresponen al Garraf, Alt Penedès i Alt Camp.

És una dansa molt antiga, colorista i agraïda de veure, no sols pels vestits dels dansaires, sinó per les figures que s'hi realitzen. S'hi representen quadres plàstics, quasi tots de sentit religiós, que evocuen figures i escenes de la Passió de Nre. Sr. Jesucrist.

El desenvolupament d'aquesta vella

representació folklòrica consta de nombrosos quadres figuratius, amb les típiques gralles com a música d'acompanyament.

Un dels participants simbolitza, segons versions, la figura de Jesús, la indumentària del qual es distingeix una mica dels altres. Formen la colla entre 20 o 30 figurants que s'abillen amb un faldellí i una armilla de colorins; porten també un

barret amb cintes virolades i cascavells, cosa que confereix un toc d'amenitat a la representació. S'atribueixen aquests detalls, a la influència grega. La dansa encara es balla a Sitges el 21 de juny, festivitat del Corpus, actualment designada com a diada d'El Cos i la Sang de Crist».

La representació es presència sempre amb respecte, com a nota evocadora i d'estima, amb tot el seu atractiu colorista,

al so de les gralles, instrument músic de fusta i de vent, semblant al clarinet, encara que més petit.

Tots aquests complements resulten d'un efecte insòlit, quan es presencien amb el mar com a fons o vora les muntanyes de la nostra terra, sempre encisadores i galanes mentre es teixiexen i desteixiexen els quadres que formen els dansaires, certament d'un tipisme ancestral que recorda el pas d'un temps llunyà de profundes arrels.

■ Pietat Campmajó

Informe sobre televisió i família: problemes i solucions

Criteris per a saber mirar la TV

La televisió pot enriquir la vida familiar, però pot també perjudicar-la en difondre valors i models degradants. Aquesta és una de les principals conclusions que es desprèn dels missatges difosos per Joan Pau II durant aquest any, on orienta les famílies i els dona una sèrie de criteris «per a saber mirar la televisió».

El missatge del Papa amb motiu de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials representa, sens dubte, la millor de les guies que les famílies han de tenir en compte a l'hora de portar a terme un acte en aparença tan innocent com és prémer el botó que encén el receptor de televisió.

Afavorir o perjudicar

Joan Pau II reconeix que en els últims anys «la televisió ha revolucionat les comunicacions, influenciant profundament la vida familiar». Però aquesta influència pot tenir un doble significat: positiu o negatiu.

«La televisió pot enriquir la vida familiar. Pot unir més estretament els membres de la família i promoure la solidaritat amb altres famílies i amb la comunitat en general. Pot augmentar no solament la cultura general, sinó també la religiosa». Aquest seria

qüestions actuals; en transmetre publicitat que explota i reclama els baixos instints i exalta una visió falsejada de la vida que obstaculitza la realització del mutu respecte, de la justícia i de la pau».

La responsabilitat dels pares

Joan Pau II posa l'accent especialment en la responsabilitat dels pares de família a l'hora d'en-

Informació i selecció

¿I com poden exercir aquesta acció formativa? Ho explica així: «haurien d'informar per endavant els seus fills sobre el contingut dels programes, i fer una selecció responsable tenint com a objectiu el bé de la família, per decidir quins convé veure i quins no».

Els pares també haurien de «discutir amb els seus fills sobre la televisió, ajudant-los a regular la quantitat i qualitat dels progra-

També els suggereix —malgrat que a vegades resulta inútil, diu— unir-se a altres pares «per formar associacions que representin els seus interessos pel que fa als mitjans de comunicació, els patrocinadors i anunciant, i a les autoritats públiques».

Responsabilitat dels professionals

Una gran part de les recomanacions i consells del Papa van

El seu afany per abastar tots els aspectes de la vida que puguin interessar l'espectador fa que la televisió s'ocupi a vegades de «la debilitat humana i el pecat, i les seves conseqüències per als individus i la societat», entre els quals «el fracàs d'institucions socials, inclòs el Govern i la religió».

El Pontífex aconsella «tractar aquests temes de manera responsable, sense sensacionalisme i amb sincera sol·licitud pel bé de la societat, així com amb gran respecte vers la veritat».

Necessitat d'un codi ètic

Són nombrosos els països que s'han preocupat de dotar les seves televisions amb un codi moral i ètic que reguli de forma clara els continguts dels programes i els horaris en què han d'emetre's. A Espanya s'ha passat per una recent experiència d'aquest tipus, amb desigualts resultats.

És el mateix Joan Pau II qui, des de l'autoritat moral que li atorga el seu càrrec, aconsella a la indústria televisiva «desenvolupar i observar un codi ètic que inclogui el compromís de satisfer les necessitats de les famílies i promoure els valors que sostenen la vida familiar».

Al servei del bé comú

Adverteix també del perill que hi ha d'instrumentalitzar aquest important mitjà de comunicació social en benefici propi. «Els canals de televisió, tant públics com privats, representen un mitjà al servei del bé comú; no són solament una garantia privada d'interessos comercials o un instrument de poder o de propaganda per a determinats grups socials, polítics o econòmics; han d'estar al servei del benestar de la societat en la seva totalitat».

Per tant, pel que fa a la cèl·lula fonamental de la societat, «la família mereix ser assistida i defensada amb mesures apropiades per part de l'Estat i d'altres institucions».

A.E.P.

Els pares que utilitzen la televisió com a una «mainadera electrònica» abdiquen del seu paper d'educadors primaris dels seus fills.

Els que treballen per a la televisió haurien de posar-se al servei de la família pel que fa a comunitat fonamental de vida i amor.

La família mereix ser defensada per l'Estat, i això implica responsabilitat de les autoritats pel que fa a la televisió.

el seu aspecte positiu, segons l'opinió del Pontífex.

Models degradants

Però —aquí rau el seu perill més gran— «pot també perjudicar la vida familiar en difondre valors i models de comportament falsejats i degradants, en emetre pornografia i imatges de violència brutal; en inculcar el relativisme moral i l'escepticisme religiós».

I també, «en donar a conèixer relacions deformades, informes manipuladors d'esdeveniments i

frontar-se amb el fenomen de la televisió: «Déu ha confiat als pares la greu responsabilitat d'ajudar els fills des de ben petits, a cercar la veritat i a viure-hi en conformitat, a cercar el bé i a fomentar-lo», va dir en el Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau, el 1991.

Per tant, els pares, a més a més de ser espectadors capaços de discernir per si mateixos, «haurien de contribuir activament a formar en els seus fills, hàbits de veure la televisió, que els condueixin a un sa desenvolupament humà, moral i religiós».

mes, i percebre i jutjar els valors ètics que contenen determinats programes, perquè la família és el vehicle privilegiat per a la transmissió d'aquells valors religiosos i culturals que ajuden la persona a adquirir la pròpia identitat».

Compte amb la «mainadera electrònica»

Està clar que la televisió introdueix a les nostres cases una sèrie d'actituds i exemples que poden ser nocius per a la vida familiar. En aquest cas, formar bons hàbits en els fills «equivale simplement a tancar la televisió perquè hi ha quelcom millor que fer» (...) «o perquè la visió indiscriminada de la televisió pot ser perjudicial».

«Els pares que de manera regular i perllongada utilitzen la televisió com a una espècie de mainadera electrònica —diu el Papa— abdiquen del seu paper d'educadors primaris dels seus fills. Aquesta dependència de la televisió pot privar als membres de la família de les possibilitats d'interacció mútua a través de la conversació, les activitats i la pregària en comú».

En les seves orientacions a les famílies per saber mirar la televisió, Joan Pau II encoratja els pares a «expressar les seves legítimes preocupacions a productors i responsables dels mitjans de comunicació social».

adreçats «a tots els que treballen per a la televisió»: dirigents, productors, directors, periodistes, presentadors, tècnics... etc. Tots ells «tenen una gran responsabilitat pel que fa a les famílies, que constitueixen una gran part del seu públic».

Els professionals de la televisió «haurien de tractar de posar-se al servei de la família pel que fa a comunitat fonamental de vida, amor i solidaritat de la societat. Reconeixent la influència del mitjà de comunicació en què treballen, haurien de promoure els valors espirituals i morals i oposar-se a tot allò que pugui ferir la família en la seva existència, la seva estabilitat, el seu equilibri i la seva felicitat».

La televisió pot enriquir la família però també perjudicar-la si difon valors i models degradants

FESTA DEL SAGRAT CORDE JESÚS AL TEMPLE EXPIATORI DEL TIBIDABO

10 de juny

- 19 h. Missa concelebrada i benedicció a la ciutat.
- 23.15 Vigília de l'Adoració Nocturna.

Informació: Tel. 417 56 86.

Com podeu voler que callin eternament aquestes campanes que han replicat alegroies pel vostre bateig i han plorat amb dolor la mort dels vostres?
No l'enyoreu aquesta veu amiga que us dona el bon dia i la bona nit,
que us desvetlla i us adorm
que us avisa la tempesta i el bon temps,
que us crida a la festa, a l'oració,
i us senyala les hores de la vida?...
No l'enyoreu?
Digueu-me! No l'enyoreu?

RAIMON CASELLES
«Sots feréstecs»

«Contemplava el riu des de les ribes del Mein a Frankfurt, al barri del Röm que té un batec medieval majestuós i viu, i forma un nucli de noble grandesa d'un europeisme civilitzat. Era un diumenge al matí.

Tot d'una un deversall de campanes irrompé damunt del paisatge urbà com una rosada sonora, reconfortant, cívica. El perfil ciutadà del riu, dels carrers, dels temples presidits pel campanar gòtic de la catedral, tot quedà màgicament il·lustrat per les pinzellades sonores i encara augmentà l'encantament quan les campanes del Dom —la catedral— cavalcaven solemnes i greus damunt de totes les altres sonoritats. Era una cascada sonora que es projectava entre els rogencs calats gòtics del campanar de la catedral. Són les campanes de la vella Europa.

«Un calfred s'apoderà del meu ànim i vaig pensar en la nostra pobra, aspra i trista terra que no hem estat capaços de refer les nostres campanes que un mal jorn vam arrancar. Les darreres batallades van sonar pels camps de lluita fraticida convertides en canons. De llavors ençà un silenci pregon».

Això ho vaig escriure fa anys. Avui, gràcies a Déu, les coses han pres un altre carís i, poc a poc, les campanes van recuperant la seva veu.

La veu exterior

En el III Congrés Litúrgic a Montserrat el P. Valentí Tenes, Monjo d'aquell cenobi, presentà la comunicació *Les campanes avui* on ens deia:

«Som a l'època de la imatge, de la moda, de la comunicació i del so. Les nostres ciutats estan plenes de rètols ben visibles que intenten captar com sigui l'atenció dels vianants incitant-los a comprar i consumir cada vegada més. En aquesta societat de consum i dels mitjans de comunicació, l'Església ha perdut la seva veu exterior més immediata: el so de les campanes.

Recuperació del context religiós

Cal recuperar el sentit religiós, comunitari i cívic de les campanes. El seu missatge té el vessant religiós i profà. És una distinció vàlida i certa, culturalment i històricament parlant. No seria bo quedar-nos en el sentit merament profà i perdre el caire religiós pel qual va néixer les ressonàncies de les nostres campanes. La recuperació de les nostres tradicions nacionals ens han d'impulsar a recuperar el context religiós i comunitari de les campanes.

La campana és el senyal acústic que convoca i aplega la comunitat de fidels.

El ritual de benedicció de les campanes té una gran riquesa de contingut i ens

recorda que: «la veu de la campana és la veu del Senyor i al seu so els fidels s'aplegaran a l'església per lloar i glorificar el vostre nom».

És habitual a molts països el toc de festa els dissabtes i vigílies de festa. També l'oració del matí, l'angelus a migdia i l'oració del vespre.

Les campanes han de ser abans que tot

criteris provenien d'una paralitúrgia popular potser una mica recarregada de tocs per les ànimes, novenes, i devocions diverses.

Per què cal revitalitzar-les

«Per què cal fer reviure els seus tocs? L'Església té el dret i el deure de divulgar per tots els mitjans el missatge de Crist

Les campanes i la litúrgia

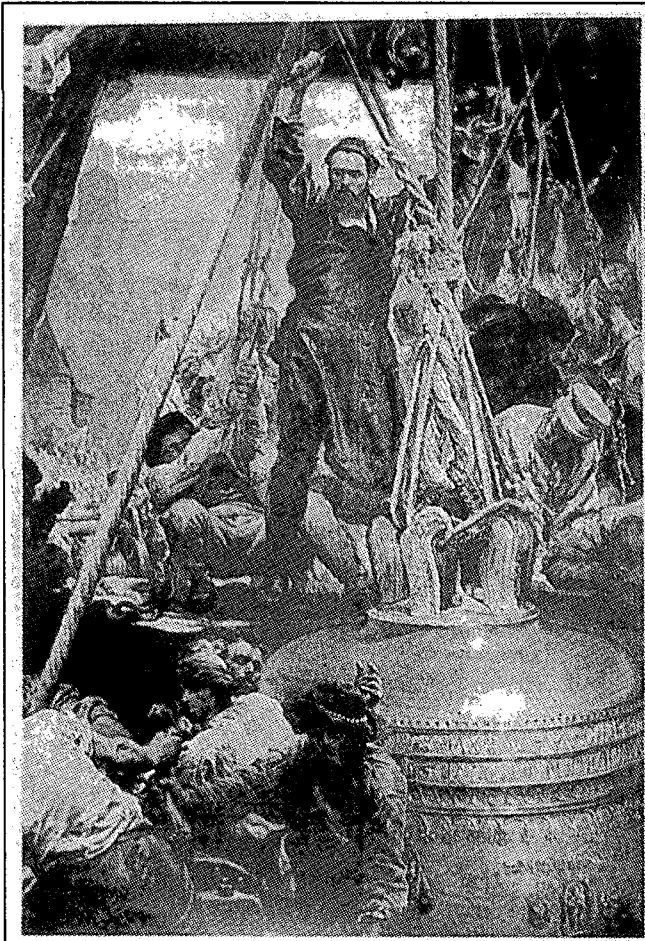
un signe de pregària litúrgica. És una predisposició psicològica per a l'oració, i és aquest sentit de convocatòria i d'invitació al convit de la lloança litúrgica que cal revalorar.

Cal entendre la campana en el seu context més profund, com expressió, presència exterior d'una Església viva que prega i que fa camí a la terra. La campana té, encara una força sacramental.

Sant Benet, que coneixia bé la importància del fet d'aplegar la comunitat per a la pregària, mana que el senyal el faci l'abat o un monjo prou zelós perquè tot es faci a les hores corresponents. També demana a cada monjo que deixi qualsevol cosa que tingui entre mans en sentir el senyal per a la pregària. La campana és com la veu de Déu que invita a la participació.

Una campana del segle XVI porta escrit al seu volt. «Jo proclamo la veu del Senyor».

I prossegueix el P. Valentí Tenes: «Podem preguntar-nos en aquest moment què ha passat en els nostres campanars per arribar a aquest silenci tan generalitzat? Una causa pot ser un cert to progressista segons el qual estava depassat tocar campanes. La segona, lligada a la primera, és la no substitució —potser per manca de sensibilitat del prevere— dels campanars que anaven morint, i la tercera és la no actualització dels campanars pel que fa a la reforma litúrgica sorgida del Vaticà II. Pensem que difícilment s'entenia la relació entre litúrgia i campanes i per tant els

Pujant la campana de Sant Sagimón, Alemanya. Pintura de Jan Matejko 1874, detall

ressuscitat. Molts cristians no tenen altre contacte amb l'Església que la participació a l'eucaristia dominical. Les campanes que els hi convoquen no són, però el millor mitjà de divulgació, no obstant representen una bona eina d'acció pastoral, que serveix de nexa entre els fidels i la parròquia i cal treure'n el màxim rendiment.

Codi per als tocs

Al reial monestir de Poblet amb motiu del cinquantenari del retorn dels monjos a aquell cenobi, van instal·lar un joc de sis campanes procedents d'Alemanya. Pel

restabliment d'un criteri en els programes de tocs es va consultar un codi del segle XVII «Directori perpetu litúrgic de Poblet», del P. Francesc Dorda i s'adaptaren a les necessitats actuals del monestir. Hem de dir de pas que aquest directori quant als tocs de campanes és molt exhaustiu i a vegades curiós i divertit de fullejar.

Del Señal de Maytines.

Señal primero

«El primer señal de Maytines todo el año, sin limitación alguna, se hace con la campana pequeña del dormitorio, bandeándola por espacio de un quarto de hora.

Señal segundo.

El segundo señal de Maytines, se haze luego en dexando la primera campana, bandeando la segunda por tiempo de un Ave María, y haviendo discurrido medio quarto, se buelve a tañer un quarto entero, no quedando más que medio quarto asta el señal de entrar al Coro. Este señal se haze con diferentes campanas, según la diversidad de fiestas y días...».

I així prossegueixen fins prop d'un centenar de normes. D'entrada vol dir que de bon matí ja no hi havia qui pogués quedar adormit...

Recuperar repics

És important recuperar els repics del «Glòria» per Nadal, Dijous Sant i Vigília Pasqual, principi i fi dels grans moments litúrgics. Dissabtes i vigílies de festes importants. Col·laborar a l'alegria dels pobles en les seves celebracions cíviques, festes majors, gremis i, per què no, quan l'equip local guanya algun títol! I no cal dir a l'hora d'admetre nous batejats a l'Església i a l'hora d'acomiar als feligresos difunts. També cal festejar les solemnitats que ens queden. La nit de Cap d'Any anunciant l'entrada del nou any i celebrar la festa de la Mare de Déu, l'Epifania, l'Assumpta, Tots Sants, la Puríssima i les festes pròpies en cada lloc.

Regulació de l'ús

Un codi que reguli l'ús de les campanes no existeix, ni aquí ni enlloc, ni tan sols s'ha d'imposar. Cada poble té el seu color que és tan intransferible com les llengües dels països. Normalment ja es dedueix què és una tocada de festa o de difunts o de bateig i depèn també dels jocs de campanes disponibles.

¿I per què no recuperem el toc de la campaneta a l'interior del temple en iniciar un acte litúrgic o l'eucaristia i les campanetes dels escolans en alguns moments de la missa tal com s'havia fet sempre?

■ **Gaspar Vilarrubias i Codina**
Igualada (Anoia)

Els elements que componen el cosmos

Que en són de variades, Senyor, les
vostres obres, i totes les beu fetes amb
saviesa. La terra és plena de les
vostres criatures.
(Salm 103,24)

■ Francesc Nicolau

L'interès per la constitució de la naturalesa caracteritzà el naixement de la filosofia grega. Els primers que foren anomenats «savis» elaboraren tots una teoria de la natura amb l'intent d'explicar-ne la constitució. Per això els historiadors els anomenen «filòsofs físics», entenent «físic» en el sentit grec, ja que «physis» significa naturalesa en general; i els anomenen «filòsofs» per haver-ho estat en el sentit que es donà posteriorment a aquest mot: el que raona sobre les causes últimes de les coses; però no van ser pas denominats així pels seus contemporanis i seguidors immediats, sinó coneguts simplement per l'apel·latiu de

630-546 aC). No en conservem cap escrit, però és que potser no va escriure res. La seva fama de savi vingué del que va ensenyar. Havia après astronomia dels babilonis, cosa que li permeté predir l'eclipse de Sol de l'any 586. Sembla que, a més, havia estat a Egipte, on va obtenir coneixements de matemàtica que després aplicà a molts invents de caràcter pràctic. També va ser un home d'estat que va fomentar la unió entre les ciutats gregues de la costa de l'Àsia Menor, la Jònia, per a defensar-se dels lidis i medes. Ara bé, per autors posteriors, com Diògenes Laerci i Aristòtil, sabem que elaborà una teoria sobre la naturalesa posant l'aigua com a principi i base de tot, ja que quan s'evapora es fa aire i quan es glaça es converteix en roca. ¿Volia dir això que totes les coses eren formades d'aigua com element únic component de tot? Així ho han interpretat la majoria dels autors, si bé hi ha qui diu que potser només volia dir que l'aigua és el principal constituent de tot. Sigui el que es vulgui, és clar que Tales aplicà el principi

indefinit) que concep com una pura matèria homogènia, indeterminada, il·limitada, eterna, immutable, incorruptible,... com un element únic que pot prendre diverses determinacions. Anaxímenes, deixeble i company de l'anterior, també creu que ha de ser un únic element el que compon el cosmos, però no en diu «ápeiron» sinó aire. No és exactament l'aire atmosfèric, però sí un principi gasós, aeri, que és subtil, inextingible, penetrant, etern,... i que quan es condensa produeix primer el vent, després els núvols, l'aigua, el gel, la terra i les pedres, i quan s'enrereix esdevé el foc.

A part dels tres de Milet, però també a l'Àsia Menor, a Efes, es féu cèlebre un altre «sophós»: Heràclit (aprox. 540-480 aC), l'anomenat filòsof melancòlic i obscur. Segueix la tradició de l'Escola Jònica establint que un únic element ho ha d'explicar tot, però aquest element, diu, és el foc: tot surt del foc, tot es compon de foc i tot es descompon en foc, ja que tot canvia constantment («panta rhei») i l'experiència demostra que la fogositat es troba en tots els canvis.

Empèdocles i la teoria dels quatre elements

L'Escola Jònica va tenir pocs seguidors. No és fàcil d'acceptar que tota la complexitat del món es redueixi a un sol element. En canvi quan un filòsof va opinar, amb més bon encert, que tot es compon d'uns quants pocs elements, exactament quatre, la idea va ser acceptada per la majoria dels estudiosos de la natura i mantinguda durant segles. El filòsof que proposà aquesta teoria va néixer a Akragas (Agrigento, Sicília) i es deia Empèdocles (apro. 490-435 aC). Coneixedor de les doctrines dels jònics, dels pitagòrics i dels eleates, en un pla eclèctic afirma que hi ha quatre «arrels» de tot: el foc (com deia Heràclit, l'aire (Anaxímenes), l'aigua (Tales) i la terra (en comptes de l'ápeiron d'Anaximandre). Considera

aquests quatre elements diferents, eters, inalterables, i que totes les coses són compostes d'ells en diverses proporcions.

Hi va haver encara d'altres filòsofs que exposaren la seva doctrina sobre la natura: Anaxàgores (aprox. 500-428) ensenyà a Atenes que les «llavors» de tot són les «homeomerics»: entitats mínimes, infinites en nombre i espècie; i a Abdera Leucip (segle V) i el seu deixeble Demòcrit (aprox. 460-360) que els components de les substàncies eren els «àtoms» (=in-divisibles), partícules eternes, immutables i petitíssimes, diferents per a cada element. Però no van tenir l'èxit de la doctrina d'Empèdocles.

I arribem a Aristòtil (384-322 aC) que accepta com vàlida del tot la doctrina dels quatre elements i rebutja les homeomerics d'Anaxàgores i els àtoms de Demòcrit, considerant insostenible que una partícula no es pugui dividir més. Per Aristòtil els elements tenen una constitució contínua, i que han de ser aquests quatre i prou ho demostra exposant com estan d'acord amb les qualitats oposades que tenen les substàncies: fred i calor, humitat i sequedat: aigua = fred + humitat, terra = fred + sequedat, aire = calor + humitat, foc = calor + sequedat. A més afegí que els astres, com que són incorruptibles, sempre sense canvis, han d'estar formats per un cinquè element (una «quinta essència») que anomenà èter.

La gran autoritat d'Aristòtil va fer que aquesta doctrina fos acceptada sense discussió per la majoria dels estudiosos durant segles. Que només hi havia quatre elements constitutius de les substàncies terrestres es mantingué intocable fins a l'edat moderna. Això obligava a pensar que cossos ben coneguts com l'or, el ferro, la plata,... havien de ser realment compostos; i això causà molts maldecaps als primers químics, o sigui als alquimistes. N'hauríem de parlar més endavant.

Francesc Nicolau és Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

2. Els elements segons els primers filòsofs grecs

«sophói», o sigui savis. El primer, que sapiguem, que va fer ús de la paraula «philosophos» va ser Pitàgores, que ho va fer com un títol de modèstia: quan li van dir que era un «sophós» (=savi) va respondre que no era tant, sinó tan sols un «philosophos» (=amant de la saviesa). ¿I què digueren de la naturalesa els primers «sophói»?

Tales i l'Escola jònica

A la llista dels set savis de l'antiga Grècia que ens han transmès els historiadors figura sempre en primer lloc Tales de Milet (aprox.

de la simplicitat: la naturalesa ha de tenir una composició senzilla encara que es vegi tan variada.

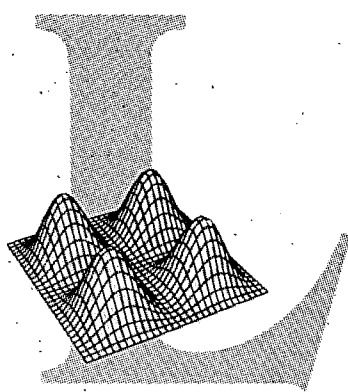
De Milet també eren Anaximandre (apr. 611-547 aC) i Anaxímenes (apr. 585-524), que amb Tales constitueixen la que s'ha anomenat Escola Jònica. El primer d'aquests dos «sophói» va ser deixeble i company de Tales. A l'hora de resoldre el problema de la constitució de la natura ja parla amb més precisió (es conserva un fragment del seu tractat sobre la «Physis»). Diu clarament que hi ha d'haver un primer principi o element, que anomena «ápeiron» (=infinit o

Una història del llenguatge de la ciència a Catalunya⁽¹⁾

¿És possible escriure un llibre sobre la història del llenguatge científic a Catalunya? Si féssim una enquesta pública amb aquesta pregunta, probablement guanyarien els nos. I si als que haguessin respost sí els demanés encara si fer-ho resultaria interessant, potser un altre cop els nos s'endurien la palma. Doncs mireu, aquí tenim un llibre sobre aquest tema que, a més de ser rigorós, té la virtut de fer-se interessant a qualsevol que estimi el nostre país i tingui deler de conèixer-ne la història en els seus diferents aspectes. L'autor, Carles Riera i Fonts, nat a Moià el 1959, és un farmacèutic filòleg que ja ha publicat unes quantes obres sobre aspectes lingüístics i el llenguatge de la ciència (entre altres, un *Manual de català científic*, Ed. Claret, 1992, 1993), a més de col·laborar a la sèrie Biblioteca Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, i també a altres publicacions.

Fins i tot als que el coneixem de fa temps, ens ha sorprès el coratge que ha tingut d'emprendre una obra com aquesta. Ell ens diu modestament que s'ha limitat, «succintament, als antecedents i a l'actualitat de la nostra llengua com a vehicle de comunicació de l'activitat científica»; però per a donar compte d'això ha hagut de resseguir, des de Ramon Llull (del qual pot dir que «gràcies a ell el català fou una de les primeres llengües romàniques en què s'expressà la ciència») fins al moment present, dotzenes i dotzenes d'autors que han escrit en

CARLES RIERA

EL LENGUATGE
CIENTÍFIC CATALÀ

català les seves aportacions a la ciència o han traduït a la nostra llengua obres d'aquest caire.

El llibre es divideix en tres parts: 1a. Antecedents remots; o sigui des dels orígens de la nostra literatura fins al començament del segle XX. 2a. Antecedents pròxims (1913-1968), època en què es va passant d'una ortografia antiga a una ortografia normalitzada i es regularitzen els manlleus greco-latins, bo i desempaïllant-se d'influència castellana. 3a. Actualitat (del 1969 ençà); on es comenten alguns aspectes i s'exposen algunes qüestions sobre el llenguatge científic d'ara. Per al lector interessat a saber-ne més afegeix una llista de 134 materials d'estudi i consulta, o sigui 55 obres sobre terminologia científica i 79 d'especialitzades en temes determinats; i després encara hi ajunta una extensa bibliografia de 98 títols. Fixant-nos en aquestes xifres ja podem formar-nos una idea de l'enorme treball realitzat, encara que l'aspecte modest del llibre no ho aparenti, treball que cal regraciar de debò, amb reconeixement sincer, en nom de la ciència i del nostre país.

■ F.N.

(1) Carles Riera, *El llenguatge científic català*, Editorial Barcanova, 1994.

El nou servei ha entrat en funcionament el mes de maig

Una xarxa informàtica connecta les biblioteques eclesiàstiques de Roma

Fa uns dies, s'ha celebrat a Roma una jornada d'estudi amb motiu de la inauguració de la xarxa informàtica URBE. Aquesta xarxa connecta les biblioteques de catorze de les més importants universitats eclesiàstiques de Roma.

Cadascuna d'elles pot tenir accés a qualsevol de les altres biblioteques, i també a un catàleg col·lectiu. La sessió matinal fou a la Universitat Salesiana, i la de la tarda a la Universitat Gregoriana. Ambdues han estat els eixos centrals del projecte.

«Gràcies als somiadors que van gosar somniar aquest projecte. Sense ells, avui no fórem aquí. Aquesta fou la frase cabdal a la sessió de presentació que es va fer a la Universitat Salesiana. Es començà amb una conferència a càrrec del Dr. Leo Wieers, el qual va presentar el que podria ser la biblioteca del futur, explicant com ja funciona ara la biblioteca de la Universitat Catòlica de Tilburg (Holanda), de la qual havia estat director. Tot seguit el professor Enzo Casolino parlà de la necessària interacció de la xarxa URBE amb la comunitat científica, especialment la italiana. Finalment la Dra. Barbara Bergami (assistent per a la informàtica en la Biblioteca de la Universitat Gregoriana) indicà els criteris que s'havien seguit a l'hora de l'elecció del programa operatiu, anomenat ALEPH. Els més importants van ser el de la facilitat d'ús, tant per als bibliotecaris com per als usuaris, i el de la flexibilitat, que permetés una certa autonomia a cada institució dins de la xarxa.

Grup de Biblioteques Eclesiàstiques

A la Pontificia Universitat Gregoriana, es va fer una demostració sobre pantalla gran de les possibilitats del programa. Tot seguit, Giuseppe Tabarelli va fer un recorregut històric des dels primers passos fins al moment present: un primer intent de col·laboració entre les biblioteques de les universitats eclesiàstiques, en el 1974, tingué com a resultat una petita guia; el 1988 la Universitat Salesiana (U.P.S.), l'ateneu de la Santa Croce i el Col·legi Teutònic comencen la

informatització de cadascuna de les seves biblioteques; l'any següent es constitueix el Grup de Biblioteques Eclesiàstiques (G.B.E.) de Roma: la Pontificia Università Gregoriana, dels jesuïtes (la més important, amb 800.000 volums); la Università Pontificia Salesiana, la pionera (600.000 volums); la Pontificia Università Urbaniana (especialitzada en missionologia); la Pontificia Università S. Tommaso d'Aquino, dels dominics; l'Acca-

Oriente, també dels jesuïtes (Orient cristià); l'Ateneo Regina Apostolorum, dels Legionaris de Crist; i l'Ateneo Romano della Santa Croce, de l'Opus Dei i co-pioner. En total sumen més de 3.300.000 volums (dels quals 294 són incunables i 2.152 manuscrits) i prop de 24.000 revistes. Els respectius centres acadèmics, als quals pertanyen les biblioteques, sumen 1.276 professors i 10.000 estudiants. Els problemes principals que es van haver de resoldre per a

terminals instal·lats en els Col·legis universitaris que hi ha a Roma.

La jornada d'estudis es va cloure amb unes breus paraules del representant del cardenal Pio Laghi, prefecte de la Congregació per a l'Educació Catòlica, de la mateixa manera que al matí havia estat inaugurada amb les paraules del P. Raffaele Farina, rector de la Universitat Salesiana, i a la tarda amb les del P. Giuseppe Pittau, rector de la Universitat Gregoriana.

Una xarxa per a les biblioteques eclesiàstiques catalanes

Però, abans de la conclusió, hi va haver un *intermezzo musicale* a càrrec del cor de l'Escola de Música «T. Ludovico da Victoria», dirigit per Mn. Valentí Miserachs, un capellà de la diòcesi de Vic que és el mestre de capella de la basílica de Santa Maria Maggiore. I fou llavors quan, veient un català al cor de la ciutat eterna i, donat que per a somniar no s'ha de pagar, un hom va començar a fer-ho. I va començar a veure com es dibuixava una xarxa que connectava les principals biblioteques eclesiàstiques de la ciutat de Barcelona i dels voltants: la Biblioteca Episcopal del Seminari de Barcelona, la Biblioteca del Monestir de Montserrat, la Biblioteca del Centre Borja... Tot seguit s'hi afegien els seminaris,

centres teològics, convents i monestirs del Principat, de manera que des de molts racons de Catalunya es podia tenir informació i accés a tota la producció teològica existent a casa nostra. I hom hi pensava com a un projecte innovador i agosarat en estreta relació amb la Universitat d'inspiració cristiana Ramon Llull, que ja ha començat a fer passos en aquest camí amb l'ajut de la Cambra de Comerç de Barcelona (això ja és realitat i no solament somni!). I en un moment en el qual es fa urgent dedicar tots els esforços a la nova evangelització del nostre poble de Catalunya, escarrassant-nos a renovar la nostra teologia, hom pensa si no seria un fruit preciós del Concili que estem celebrant, que es posés en marxa aquesta col·laboració que portaria un estalvi de temps i diners als teòlegs, als estudiants i als agents de pastoral en les qüestions de mitjans, per així dedicar-se més intensament a les de fons. Potser les mateixes institucions aconseguirien, mitjançant aquesta col·laboració, que facilita l'especialització de les biblioteques properes, un notable estalvi d'espai i de diners pel fet de no

haver de comprar totes un mateix llibre. I posats a somniar, com que quan hom s'hi posa ja no ve d'un pam, hom veia com les biblioteques de facultats eclesiàstiques, seminaris i centres teològics de València i de les Illes Balears (algunes tan importants com les del seminari i la Facultat de València, o bé les del seminari i el CETEM de Mallorca) formaven amb les de Catalunya una única xarxa que agrupava tota la producció teològica existent en llengua catalana i feta a casa nostra també en altres llengües (que els costos econòmics desmesurats actuals no ens limitin la possibilitat de somnis futurs). I hom imaginava que aquest petit mitjà era un vehicle de coneixement, estimació, respecte i col·laboració mútua. I fem el ple: ¿per què no pensar en la connexió internacional, que comportaria que des de qualsevol part de les nostres terres es pogués accedir a totes les biblioteques eclesiàstiques de Roma i es tingués a disposició tot el material necessari per dur a terme un treball teològic a nivell internacional? Potser llavors fóra més fàcil allò tan demanat de crear una teologia autòctona sense necessitat de recórrer a les importacions. ¿Per què no somniar que d'aquesta manera, a Roma i a la resta del món, es coneixin amb facilitat i profunditat els nostres teòlegs, i aconseguix que la nostra reflexió sobre la fe entri en els circuits teològics internacionals i se'n beneficiï? ¿No s'assoliria així una col·laboració estreta entre la fe i la cultura, la qual permetria que, sense por, la fe gosés circular a través dels canals habituals de la cultura tot estant a punt en tot moment per al diàleg, i a la cultura estar sempre informada i actualitzada pel que fa al substrat cristià sobre el qual reposa? ¿No fóra un instrument de primera mà per al diàleg entre cristianisme i cultura, ajudant els mitjans que ja ara hi estan treballant: Fundació Joan Maragall, revistes Serra d'Or, Qüestions de Vida Cristiana, Saó...? I, veient la importància d'aquest servei per a l'Església i per a la cultura de les terres de parla catalana, i adonant-se de la seriositat amb què es duu a terme, ¿no hi haurà ningú que ofereixi el suport material necessari perquè aquest somni pugui esdevenir realitat? I si a Roma s'han posat d'acord gent tan diversa, ¿no fórem capaços de posar-nos-hi nosaltres?

Ja sé que potser he somniat massa, però un de semblant fou el somni que tingueren aquells homes que conceberen el projecte URBE. I aquest ja és una realitat.

■ Josep M. Turull i Garriga

Llicenciat en teologia i prevere de la diòcesi de Barcelona

La Universitat Pontificia de Santo Tommaso forma part de la Unió Romana de Biblioteques Eclesiàstiques (URBE)

demia Alfonsiana, dels redemptoristes (moral); el Pontificio Ateneo S. Anselmo, dels benedictins (litúrgia), el Pontificio Ateneo «Antoniamun», dels franciscans; la Facoltà di Scienze dell'educazione «Auxilium», de l'Institut de les Filles de Maria Auxiliadora; el Pontificio Istituto Biblico, dels jesuïtes; el Centro Pro Unione (ecumenisme); la Facoltà Teologica «Marianum», de l'Orde dels Servents de Maria (mariologia); el Pontificio Istituto

posar en marxa URBE foren de tres tipus. El primer, polític; és a dir, el d'aconseguir reunir en un projecte de col·laboració institucions que fins aleshores havien funcionat amb total independència. El segon, econòmic, que és el que sempre espanta més. En aquest cas, una fundació donà el suport financer necessari per a tirar endavant el projecte, i altres donacions s'hi han anat afegint posteriorment. El tercer fou el tècnic, que es resolgué amb l'opció pel programa ALEPH.

Un autèntic servei a l'Església

Després, el Dr. Rebernik va assenyalar que URBE ha de mirar que en el futur la xarxa continuï essent un autèntic servei a l'Església i que li sigui útil com a instrument per a l'evangelització. El futur concret apunta vers la incorporació de les universitats i facultats que encara no s'han adherit al projecte, vers la integració en la xarxa internacional INTERNET (definida com l'ONU de les xarxes científiques; permet l'intercanvi gratuït d'informació entre els centres universitaris i d'investigació) i vers la possibilitat de connectar amb la xarxa des de

EL MIRACLE

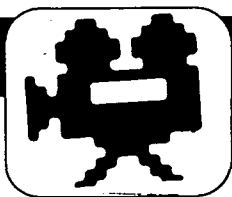
Uns dies de RECÉS, en un clima de pregària i de silenci.

Del 23 al 26 de juny.

Tema: Testimonis de Crist.
Director: P. Martí Roig, monjo.

Per informació i inscripcions:
Casa d'Espiritualitat
Telf.: 973 - 48 00 45

CINEMA

Misterioso asesinato en Manhattan (Manhattan Murder Mystery)

Director: Woody Allen. **Intèrprets:** Woody Allen, Diane Keaton, Alan Alda, Anjelica Huston.

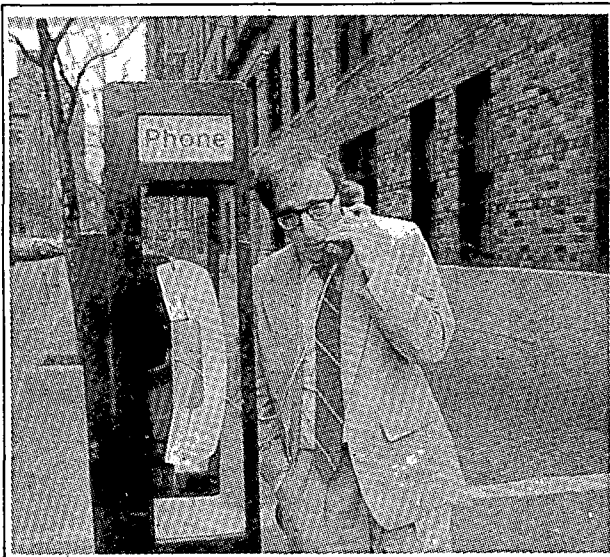
Woody Allen sembla que amb aquesta pel·lícula s'ha proposat entretenir i divertir. Per això, s'ha basat en un embolic familiar i amistós en el qual, subreptícia i inesperadament, sorgeixen assassins i morts que seran descoberts per un detectivisme humorístic i còmic.

Hom diria que Woody Allen ha deixat de banda la seva constant temàtica —des d'*Annie Hall*— sobre neurosi, matrimonis frustrats, afectivitats desorientades, àcides ironies sobre la moral, la llibertat o la transcendència. Sí, en aquesta pel·lícula no és aquest el tema —sinó un divertit disbarat—, però arrossega tota aquesta temàtica tan seva com a permanent teló de fons.

A Ted, un amic divorciat (Alan Alda), Larry (Woody Allen) li busca parella, i la troba en Marcia Fox (Anjelica Huston), escriptora de la seva editorial. Ajudada per tots els esmentats i d'altres, Carol (Diane Keaton), la desocupada dona de Larry l'editor, inquieta i imaginativa, anirà descobrint en els veïns de pis una obscura trama de diners i morts.

El que he anomenat *teló de fons* es construeix entre els i les criminals en un complicat i increïble joc d'infidelitats; però també entre els protagonistes, els detectius aficionats: suggeriments, propostes, disbarats. La qual cosa dona peu als habituals diàlegs de Woody Allen, d'un humor xifrat en el sexe.

La seva pel·lícula sembla el resultat de convertir en broma una pel·lícula seriosa de crims. És a l'hora una creativa imitació en to paròdic del cinema negre. Amb desimbolta gràcia sorgeixen —entre d'altres— imatges de *Perdición*, de Billy

Wilder, i una desmesurada i còmica réplica del desenllaç de *La dama de Shanghai*, d'Orson Welles. El resultat és personalíssim.

De nou un Nova York amb aire europeu és el seu escenari, i l'esmerat color, i el vestuari i els objectes, fotografiat tot magistralment pel seu Carlo di Palma. La música, sempre adequada, es desgrana en magnífiques cançons de sempre. No sols ha aconseguit una pel·lícula per divertir al públic sinó que sembla que també Woody Allen s'ha divertit amb els mateixos actors en fer-la. És desenfadada, desbaratada, àgil... i fins i tot fresca; encara que potser hagués guanyat més amb actors joves.

■ P.A. Urbina
(Aceprensa)

Crònica televisiva

L'espai religiós *Pueblo de Dios*, que s'emet cada diumenge per TVE-1, sovint ofereix interessants reportatges i substancioses entrevistes. Recentment el director del programa, José Luis Gago, va enraonar durant una bona estona al plató amb el pare Adolfo Torralba, un missioner dominic que duu a terme la seva tasca evangelitzadora a les selves amazòniques del Perú. La conversa esdevingué un testimoniatge de primera per conèixer la figura i l'obra dels missioners avui dia arreu del món.

El pare Torralba manifestà al llarg de l'entrevista que la «llegenda negra» que nasqué arran dels temps de la colonització hispànica i portuguesa els va perjudicar de bell antuvi per desenvolupar llur començament però afirmà de

Solidaritat missionera

manera rotunda que «el missioner de l'espasa i la creu ja no existeix, ja no és l'individu «destructor de cultures» com molta gent encara pensa». Tot seguit digué: «Cal destruir aquesta imatge perquè no es correspon amb la realitat».

«Quan el missioner —exposà l'entrevistat— va per primer cop a la selva, s'hi troba amb una religió nadiua però totes les creences tenen els seus buits. És precisament aquí on la religió cristiana és presentada com una alternativa, no com una imposició». Els missioners, eclesiàstics o laics, respecten, protegeixen i estudien els costums i valors culturals dels indígenes. «Vivim amb i per als al·lorígens. La fe cristiana es tradueix, d'aquesta manera, en expressió encesa de solidaritat», digué el pare Torralba.

Aquests «cristians forts, valents i plens d'encoratjament, tocats pel foc de l'Esperit Sant» —tal com els va definir el Sr. Gago— han de defensar a ultrança l'indígena enfront d'una sèrie d'individus (comerciants, militars de frontera, cercadors d'or, etc) als quals no els interessa que l'aborigen aprengui. «La nostra prioritat —asseverà el missioner dominic— és que, el dia de demà, l'indígena sigui el seu propi guia. El nostre treball consisteix a ajudar-los perquè, en un moment determinat, puguin valer-se per si mateixos». Així i tot, passar de l'Edat de Pedra a l'Edat de l'Electrònica és un canvi majúscul no gaire fàcil d'assolir per a uns habitants primitius.

■ Miquel Àngel Codina Periodista

LA SARDANA I LA DANSA

Els concerts en els aplecs

Amb la lloable intenció d'atreure més gent als aplecs, s'hi organitzen habitualment una sèrie d'actes complementaris. Es tracta d'aportar més al·licients a la festa. No totes les aportacions, tanmateix, són apropiades.

Al meu entendre un dels complements més escaients per als aplecs, són els concerts. Presuposen una ampliació de l'actuació, no un acte nou que resultaria més oneros. Entren dintre l'estructura de la festa que se celebra. Quan els peus descansen, escoltar música és molt plaent. És el complement perfecte de la dansa catalana.

Nogensmenys, els concerts que s'organitzen no tenen sempre l'acollida apropiada. És una llàstima que molts sardanistes no es mostrin suficientment receptius a aquest tipus d'audicions que poden eixamplar els seus horitzons musicals.

Els sardanistes podem estar orgullosos del fet de comptar amb una dansa única. Fóra bo que no desestiméssim la possibilitat de demostrar que tenim una música pròpia, que pot ocupar amb tota dignitat un espai propi a les sales de concert.

■ Josep Ventura

III Certamen literari de Puiggraciós

1. El tema serà «Puiggraciós i el Vallès». Podrà tractar-se en els seus diversos aspectes: cultural, literari, històric, geogràfic, paisatgístic, devoció a la Mare de Déu, Puiggraciós i Montserrat, etc.

2. Els treballs seran escrits en català, hauran d'enviar-se al Santuari de Puiggraciós (08480 L'Ametlla del Vallès) i el termini de presentació acabarà el dia 30 de juny del 1994.

3. S'atorgaran els següents premis:

POESIA:

• 25.000 pessetes (premi juvenil) a la millor poesia inèdita, escrita per una persona d'edat compresa entre els 14 i 17 anys.

• 25.000 pessetes a la millor poesia escrita per una persona major de 17 anys.

• L'extensió de l'obra ha de ser d'un màxim de 50 versos.

NARRATIVA:

• 25.000 pessetes (premi juvenil) a la millor prosa narrativa inèdita, escrita per una persona d'edat compresa entre els 14 i els 17 anys.

• 25.000 pessetes a la millor prosa narrativa inèdita, escrita per una persona major de 17 anys.

• L'extensió mínima serà de 3 folis DIN A4, a doble espai, i la màxima de 6 folis.

PREMI PUIGGRACIÓS

• 25.000 pessetes al millor treball, en poesia o en prosa, escrit per una persona jove o gran, resident als pobles de la rodalia de Puiggraciós. El treball que obtingui el premi Puiggraciós, no pot optar a cap altre premi.

PREMI INFANTIL

Poden participar en el certamen tots els escolars menors de 14 anys. El tema serà lliure. Les col·laboracions d'aquests

nois i noies, ja siguin en poesia o en prosa (contes, narracions, etc) que el jurat seleccioni, seran publicats al Butlletí de Puiggraciós. Els concursants premiats rebran un lot de llibres. Tots els participants infantils rebran un premi-record per la seva aportació.

5.— Les obres premiades seran publicades —a criteri del Jurat— al Butlletí de Puiggraciós, que es reserva el dret de la primera edició.

6.— De cada treball se n'enviaran cinc còpies, a doble espai. Els treballs aniran acompanyats d'un lema, que figurarà al final dels mateixos. En un sobre a part, s'inclourà una targeta amb el nom, adreça, telèfon i edat de l'autor, fent constar el lema a l'exterior del sobre.

7.— El veredictes es farà públic el dia 11 de Setembre de 1994, en el transcurs de la Festa Literaria.

8.— El Jurat dels premis de Poesia estarà format per: Gertrudis Argenté, Dídac Faig, Jaume Llacuna, Joan Lluís Perez Francesch i Martí Sunyol.

El Jurat dels premis de Narrativa l'integraran: Joan Bellavista, Jaume Dantí, Joan Ruis i Calonja, Joan Serra Sobrerroca i Rafel Velasco.

9.— Els premis podran declarar-se deserts si el jurat ho creu oportú, atinent la qualitat de les obres presentades. Podran concedir-se accèssits.

La decisió dels Jurats serà inapel·lable. La participació en el Certamen implica l'acceptació d'aquestes bases.

10.— Els participants podran recollir llurs treballs, al Santuari de Puiggraciós, a partir del dia 30 de Setembre de 1994. Una de les còpies romandrà a l'arxiu de la Comissió de Cultura de Puiggraciós.

Paolo Maggi.
*El calendario del
vegetariano
mes a mes.*
Editorial de Vecchi.

El plaer de la cuina vegetariana

L'editorial de Vecchi va editar un complet manual del vegetarià que ara es completa amb aquesta obra. *El calendari del vegetarià* arrodoneix perfectament l'anterior llibre, ja que dona tot tipus d'informació sobre els vegetals al llarg de l'any: les seves propietats i el seu millor ús, amb receptes assequibles i de fàcil preparació.

Cada vegada, de manera més freqüent, més persones tendeixen a fer una dieta vegetariana. Són persones que en asseure's en un restaurant o en sopars a casa d'amics, han de donar moltes explicacions sobre allò que no volen menjar. Una manera de saber atendre tots els convidats és saber què se'ls pot oferir, de manera que llibres com aquests són una eina indispensable per a la mestressa de casa actual.

Dedicant un capítol per a cada mes de l'any, amb aquest llibre es podrà aprendre què cuinar i com aprofitar els vegetals de gener a desembre. Un manual indispensable si volem estar al dia d'una cuina que es va fent més i més popular. Encara que sigui només per tastar-ho, val la pena saber que la carn i el peix no són indispensables per gaudir d'un bon àpat.

■ Magda Revetllat i Barba

Biografia d'un beat moianès

A la vila de Moià, l'Agrupació Cultural La Tosca, ja fa prop de cinquanta anys que publica mensualment el seu butlletí, que és una bella i interessant revisteta que ha anat recollint, en els seus ja més de 500 números, (aquesta xifra l'assolien a principis de 1993) els trets més significatius de la vida de Moià durant tots aquests anys. Però, des de fa un temps, ha afegit a les seves activitats una altra forma més permanent de fer cultura: editar llibres de poesia, biografia, etc. que, alhora que donen a conèixer i enalteixen els seus valors ciutadans, fan comprendre que, comarques ça i enllà, hi ha també gent que, a través dels llibres, saben fer passar el seu pensament i el seu homenatge a tothom qui vulgui as-sabentar-se'n.

La vida cultural i literària ja no és sols patrimoni de les grans ciutats: gràcies a Déu, als esforços conreadors de les lletres que hi ha pels pobles i viles de Catalunya i al suport d'entitats com aquesta de La Tosca de Moià.

El llibret que ara acaben d'editar, és la *Vida del beat Francesc Xavier Ponsa*, germà hospitalari de Sant Joan de Déu, immolat durant la persecució religiosa, prop de Sant Feliu de Codines (Vallès Oriental), el 28 de setembre de 1936, als seus 20 anys feia poc acabats de complir.

Fill del campaner de la parròquia moianesa, Francesc Xavier havia estat estudiant del col·legi dels escolapis de la loca-

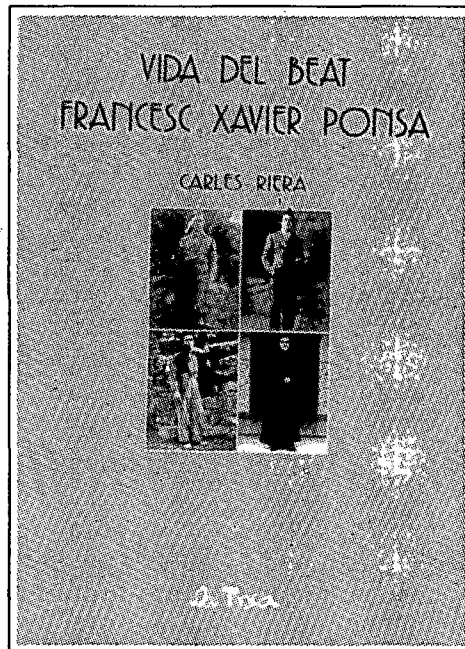
litat i fuster d'ofici. Militant i dirigent del grup local Santa Maria d'aquella FJC de Catalunya que havia organitzat allà mossèn Lluís Daví, amb la col·laboració activa i eficaç de l'escolapi P. Sagrera. L'any 1934 sentí un inici de vocació hospitalària i va vestir l'hàbit dels germans de Sant Joan de Déu, a Calafell, el 2 de juny de 1935. L'esclat de la persecució (juliol de 1936) el va sorprendre al sanatori de Sant Boi de Llobregat i després d'una odissea de fugitiu, acabaren detenint-lo al seu refugi del Molí Nou, empresonant-lo a Moià i portant-lo a matar a la carretera de Barcelona, ja dins del terme municipal de Sant Feliu de Codines.

L'obreta que presentem porta la seva biografia i també els passos per a la seva beatificació (junt amb els altres companys màrtirs de l'orde hospitalari), així com les celebracions a Roma i a Moià amb motiu d'aquest esdeveniment eclesial, el 25 d'octubre de 1992, a la Ciutat Eterna. Conté també moltes fotografies dels moments de la vida i de la beatificació d'aquest heroi de la caritat fraterna i de la fe en el Crist, que l'Església venera, l'ajuntament de la vila ha declarat Fill predilecte i al qual els devots moianesos i de més enllà, encomanen especialment els

problemes de la joventut d'avui.

L'autor és en Carles Riera i el llibre porta un pròleg del Dr. Josep M. Guix, bisbe de Vic, que tracta d'una manera concisa però molt aclaridora, de la vocació universal a la santedat i dels processos canònics a través dels quals l'Església arriba a la glorificació de l'heroisme cristià.

■ Lluís Badia i Torras

Carles Riera.
*Vida del beat
Francesc X.
Ponsa.*
Ed. La Tosca

Una guia per al creixement espiritual

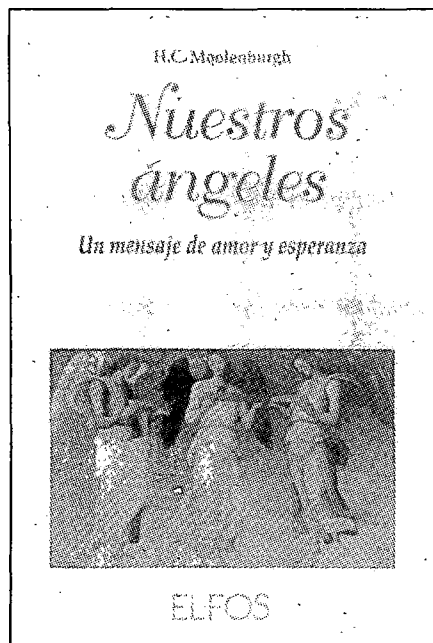
H.C. Moolenburgh és metge i viu a Holanda. Un bon dia va començar a preguntar als seus pacients si alguna vegada a la seva vida havien vist un àngel. I es va sorprendre davant les reaccions de les diferents persones, arran d'això, va suggerir aquest llibre, ple d'admirable sinceritat.

En aquesta guia per al creixement espiritual, l'autor recupera la presència d'un grup oblidat. En un estil narratiu resolt, ingenios i amè, comparteix amb nosaltres el seu concepte i conclusions sobre aquells éssers espirituals, que resideixen entre el món material de l'ésser humà i l'origen de tota energia. Si bé nosaltres gairebé no el recordem, aquells missatgers del Cel ofereixen la seva ajuda i amor per guarir i il·luminar la nostra vida.

A través de l'autocontrol, la meditació i la pregària podem connectar amb els àngels. Si escoltem la nostra veu interior percebem la seva presència i podem integrar-los a la nostra vida per ser més feliços.

● C.C.

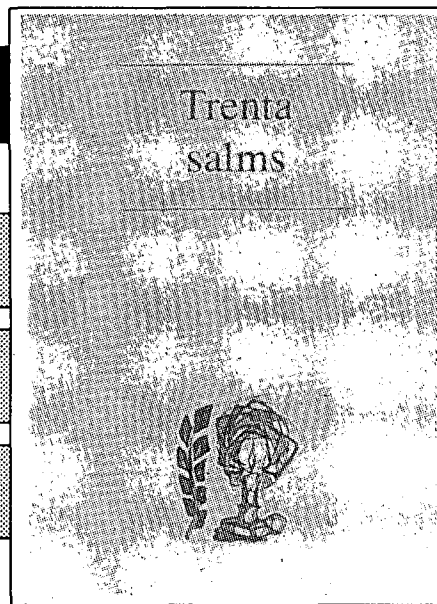
H.C. Moolenburgh. *Nuestros ángeles. Un mensaje de amor y de esperanza.* Ed. Elfos.

Trenta salms. Edita Centre de
Pastoral Litúrgica.

Els salms,
fonts

d'espiritualitat

Cada vegada més, gràcies a Déu, els salms formen part viva de la pregària dels cristians. Especialment a la missa, però també en el rís d'alguna part de la Litúrgia de les Hores, d'altres trobades de pregària, en el cant... Amb tot, sovint, hom demana camins senzills per a penetrar millor, més cordialment, en el sentit de pregària d'aquests antics textos.

És el propòsit d'aquest llibret. Un jove biblista, el pare Jordi Latorre, sdb., basant-se en la seva experiència de pedagog de la pregària, ens presenta trenta salms, seleccionats entre els més

usuals i també triant-ne entre els diversos estils (acció de gràcies, súplica, lloança, perdó, etc.).

El llibret presenta senzillament el text d'aquests trenta salms amb una breu introducció que orienti en la seva lectura i faciliti el seu ús per a la nostra pregària. D'aquesta manera, amb aquest primer pas pel camí d'un millor coneixement d'aquests salms escollits, hom podrà introduir-se en l'ús habitual de tots els salms.

■ F.P.

La baralla d'en Miquel i en Pere

En Miquel i en Pere són dos companys de la meua classe. L'altre dia, a l'hora de pati, tot d'una i per una ximpleria varen començar a discutir-se: que si jo, que si tu, que si allò, que si això. Nosaltres els deïem: no n'hi ha per tant; deixeu-ho córrer, home! Però no ens escoltaven, perquè cada vegada més, parlaven cridant, i es varen anar enfurismant com dos galls.

De les paraules insultants varen passar a les plantofades, i bufava, bufava ve, allò semblava un petit combat de boxa. Nosaltres, fent rotllana al voltant d'ells, no sabíem què fer-hi. Estavem desconcertats, perquè en Pere i en Miquel normalment eren bons companys, i fins i tot amics. ¿Què havia passat?

El «profe» que passejava pel pati amb la senyoreta Cati, i s'adonà de l'aldarull, vingué a corre-cuita. La

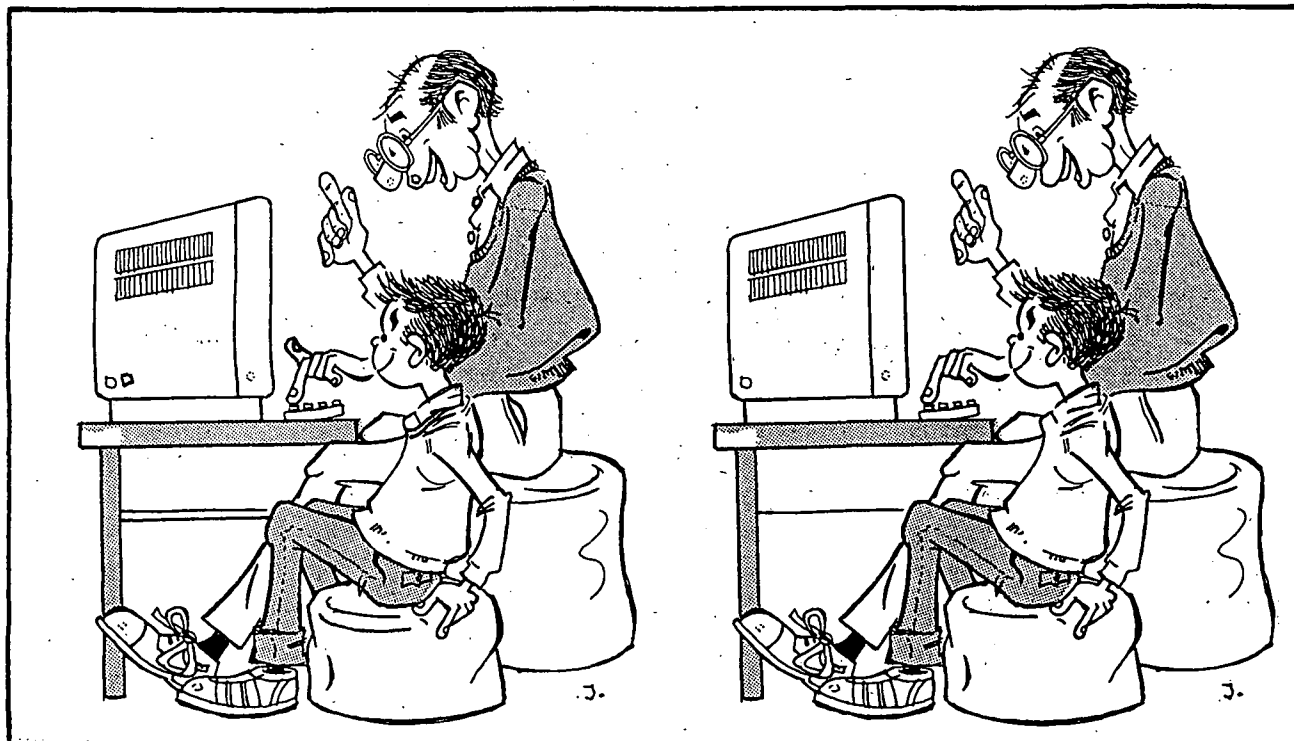
baralla s'aturà en sec. I aleshores hi hagué la cridòria de les acusacions i de les disculpes: que si ell, que si l'altre, que si tu, que si jo... Però ells dos ploraven. I és que barallar-se amb un company o amb un amic és una cosa ben desagradable, ¿oi?

Diu el pare que, barallar-se no serveix per a res. I té tota la raó. Cadascú es queda amb la seva, i tot continua igual, o una mica pitjor, perquè l'amistat queda com «ferida». Durant la classe en Pere i en Miquel encara somicaven. Joestic segur que ara els sap greu, i que tenen la impressió de què han fet el ridícul.

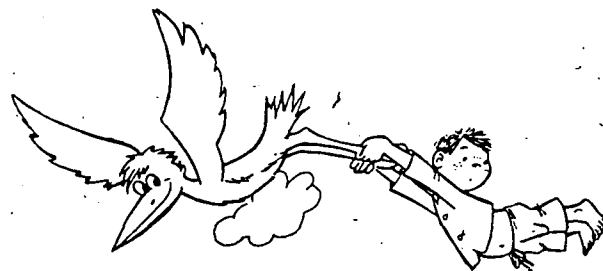
Quan sortim del «cole» procuraré parlar amb ells i acompanyar-los un tros de camí. O potser serà millor no dir res, no fer res; no ho sé. Ja ho veuré.

L'Eixerit

LES 8 DIFERÈNCIES

En Jaume i la cigonya del campanar

Vet aquí que una vegada en un petit poblet amagat a les muntanyes vivia un nen que es deia Jaume. De petit li solien dir Jaumet, però ara, amb nou anys acabats de fer, ja era un noi gran i no volia que li diguessin de cap altra manera que no fos Jaume. El Jaume era un nano molt viu i entremaliat que jugava tot el dia i tenia molts amics. Al Jaume també li agradava molt d'anar a escola per aprendre moltes coses. Així va aprendre que a l'altre costat de les muntanyes hi havia el mar. El Jaume mai no havia vist el mar i era el que més li lusió li feia. La seva habitació era plena de vaixelles de joguina i de fotografies del mar penjades a la paret. I totes les nits el Jaume somniava amb el dia que per fi veuria el mar.

Una nit, el Jaume va despertar de sobte en sentir un estrany soroll d'ales. L'habitació era fosca i va trigar uns moments a acostumar-se a la foscor. Feia molta calor i havia deixat la finestra oberta. No podia creure el que estava veient. Va fregar-se molt fort els ulls per comprovar si dormia. Però era allà. ¿I sabeu el que era?... una cigonya! A ell també li semblava mentida, però la cigonya del campanar de l'església era allà, plantada al bell mig de la seva cambra.

—¿Què és el que et sorprèn tant, Jaume? —va dir de sobte la cigonya— vinga! no et quedis aquí bocabadat, hem de fer un llarg viatge.

En Jaume no sortia de la seva sorpresa. Encara atabalat va saltar del llit i va anar cap a la cigonya. Tenia un munt de preguntes al cap però no podia parlar, no gosava ni obrir la boca.

D'un salt, la cigonya va travessar la finestra i, sense deixar de bategar les ales, va fer:

—Au, Jaume, agafa't de les meves potes i no et deixis anar. I prepara't per a fer realitat el teu gran somni.

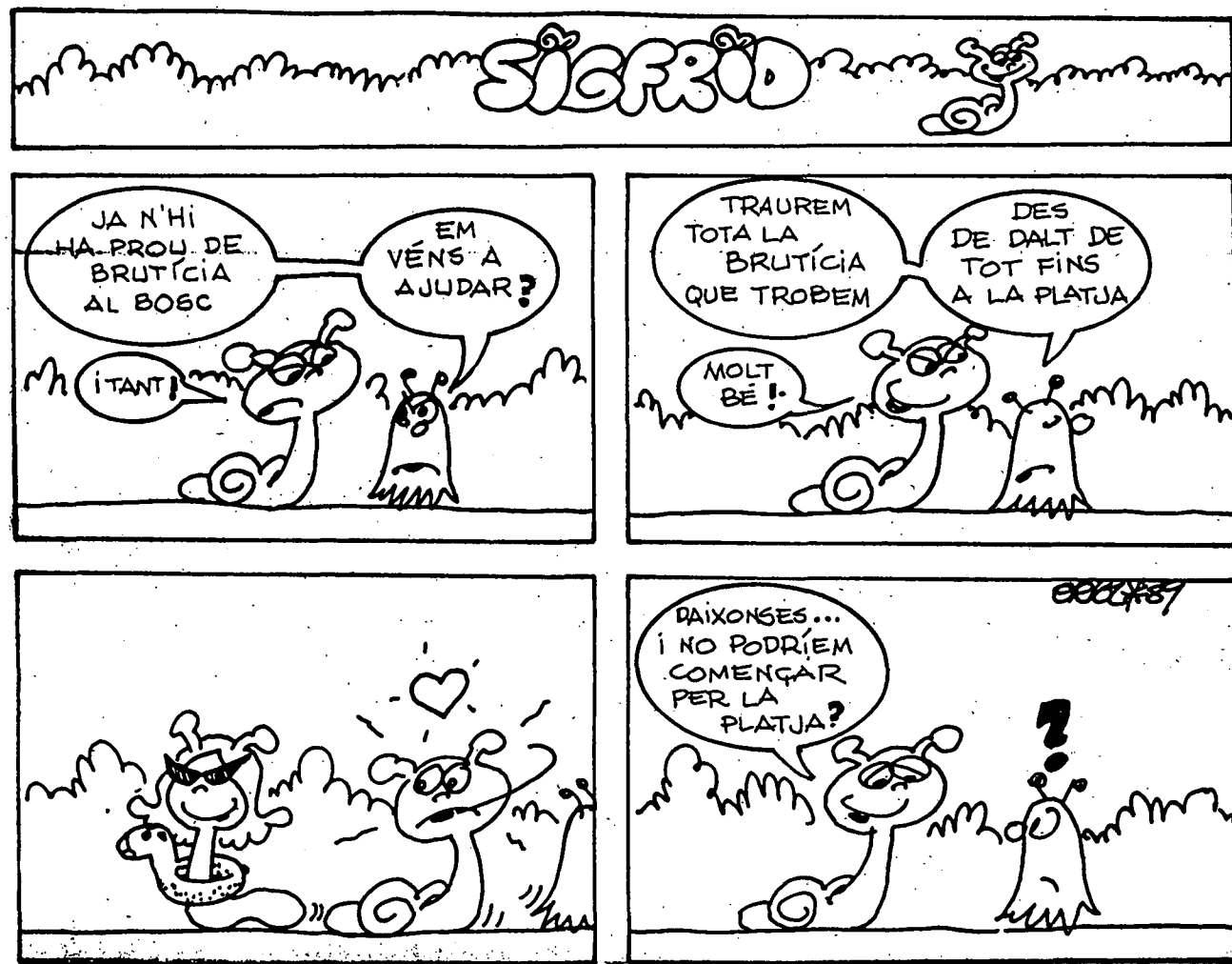
Això ja era massa; ben agafat a les potes de la cigonya i amb els ulls tancats la meitat del camí, en Jaume no podia creure tot el que li estava passant.

Van volar per sobre tots els pobles de la rodalia, van creuar el riu i van passar per sobre els camps i els boscos, i, finalment van deixar enrera les muntanyes. Després d'unes hores de vol, per fi semblava que havien arribat al seu destí. La cigonya va deixar caure a terra en Jaume suaument i va aterrar en silenci. Al seu davant tenien una gran extensió fosca il·luminada per la lluna. Allò que estava veient era més bonic que tots els seus somnis, era el més bonic que havia vist mai a la vida, era el mar.

Van estar així, quietes i en silenci, contemplant el mar, una llarga estona i, sense adonar-se'n, el Jaume va adormir-se. En despertar-se ja tornava a ser a la seva cambra, a casa seva, al seu poble. Sense entendre res de res, el Jaume va mirar per la finestra, i sobre el campanar de l'església veïa la cigonya dormint. No podia creure que tot hagués estat només un somni. Aquesta vegada no. Aquesta vegada havia vist el mar.

ANNA

EN BADOSA I EN BASORA

EMISSIONS A LA TELEVISIÓ

TV1

Diumenge 12.00 *La Missa*: amb la participació de la Coral Xeremell, de Capellades (Anoia, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Neus Pujadó i Assumpta Bartolí (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

13.00 *Pueblo de Dios*.

Dimarts 02.00 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 08.00 *Últimas preguntas*.

Diumenge 08.45 *Espacio interreligioso*.

CANAL 33

Divendres 17.15 *Signes dels temps*: Espai obert: «L'eucaristia»; Diàlegs: «Esplai cristià» amb la participació d'Antonieta Mateus i Josep Oriol Pujol, teòleg; Signes dels 90; Cal saber; 7 dies d'Església; Aula; Evangeli avui: a càrrec d'Armand Puig (director: Xavier Martín).

Dissabte 13.05 *Signes dels temps*: (repetició).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 03/06 22.45 *Creure, avui*: Tema d'avui: «L'eucaristia» - Espai cultural: «El romànic al Maresme» (director: Ramon Safont-Tria).

DI 06/06 15.00 *Creure avui*: (repetició).

Dv 10/06 22.45 *Creure, avui*: Tema d'avui: «La confirmació». Informatiu i agenda (director: Ramon Safont-Tria).

EMISSIONS A LA RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge
09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)
Diumenge
10.00 *La música religiosa: Locust iste. Vexilla regis*, de Bruckner; *Lord, Thou hast been our Refuge*, de Vaughan Williams; *Media vita in morte sumus*, responsori, gregorià; *Sinfonia dels Salms*, de Stravinski.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)
Diumenge
15.05 *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres
20.30 *El Brocal*.
21.00 *El Espejo*.

Diumenge
08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós.

22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge
08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

Dimarts
15.00 *Frontera*: programa sòcio-religiós que tracta els temes puntuals de més actualitat davant el fet religiós (director: Saturnino Rodríguez i Abel Hernández).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte
08.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge
08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).
14.00 *Avui és el teu dia*: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres
07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius
09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge
10.30 *La veu de la parròquia*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge
22.05 *Objectiu, l'home*: el cas de la setmana; l'entrevista amb la Gna. Genoveva Massip, Filla de la Caritat; Suggestiments per viure millor la vida i la «carta dominical» de l'arquebisbe Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge
08.00 *Cristians*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte
09.00 *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte
13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres
19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte
13.50 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge
09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)
Diumenge

09.30 *Reflexió*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

COPE/RÀDIO SABADELL (OM 882)

De dilluns a divendres
20.30 *El Brocal*.
21.00 *El Espejo*.

Diumenge
08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge
09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia
22.10 *Noticiero*.

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge
10.15 *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres
15.30 *Cafè i pastes*: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte
08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes. L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.05h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»). L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Onda Cero: Ràdio Tarragona (FM 91.0) dissabte 13.05h

Ràdio Nova (FM 93.5) dissabte 09.15h.

AVUI ÉS EL TEU DIA: a Ràdio 5.

CAFÈ I PASTES: a Tarragona Ràdio.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: espai setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. A part té les seccions: *La paraula del bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Els sants oblidats* (narració dels sants de la setmana), *El comentari pels joves* (amb Jaume Reixach), *El significat de l'evangeli* (amb Mn. Pere Carreras), *Església Viva* (presentat per Angel Rodríguez). L'emeten:

Cadena Cope: Figueres (AM 1260-FM 90-3) diumenge 9.40h.

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Stil de Cassà (FM 92.3-92.8) diumenge 9.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h

Ràdio Grup Girona, (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.30h.

Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.7) diumenge 9.30h.

Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h.

Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Ràdio Shalom de Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació (presenta: Josep Maria Pont).

L'emeten:

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) dijous 20.30h.
Ràdio Arenys de Munt (FM 107) divendres 20.00h.
Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.30h.
Ràdio Sarrià (FM 87.6) diumenge 8.30h.
Ràdio Les Planes (FM 107.7) dissabte 10.00h.
Ràdio La Vall (FM 107.6) dimarts 21.00h.
Ràdio Palafrugell (FM 107.8) dimarts 14.30h.
Ona Jove Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.00h.

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai que compta amb el comentari del Bisbe de Girona que es publica cada setmana en el «Full Parroquial».

L'emeten:

Ràdio Calella (FM 92.2) diumenge 11.00h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»).

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet FM107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Ulldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

Ràdio Vinaròs Nueva (FM 92.8) dissabte 22.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSÒ: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans. L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

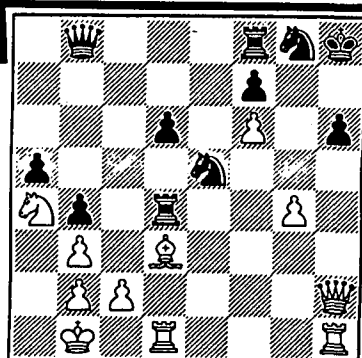
LLOGO p/ls. T. 430 72 66.

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

MEDICUS MUNDI
c/ Elisa 14, baixos • 08023 Barcelona
tel. 418 47 62 • 418 48 66

31

per Rosa Collell

Segell d'Hongria. Caterina era una noia de família noble de la ciutat d'Alexandria (Nord d'Àfrica), que va morir màrtir l'any 307, en temps de Maxenci. La llegenda parla de la seva gran instrucció, de la seva actitud contra la persecució dels cristians, de les seves argumentacions en públic enfront dels filòsofs d'Egipte a favor del cristianisme, de la seva negativa a les proposicions del 'emperador... Dóna nom, des del segle VI, al monestir de la muntanya del Sinai, on se'n guarden relíquies.

Generalitat de Catalunya

**HI HA MOLTA GENT
QUE T'ESPERA:
FES-TE VOLUNTARI!**

**TRUCA AL
900 300 500**
INSTITUT CATALÀ DEL VOLUNTARIAT
T'INFORMAREM!

**ANIREM
ENDAVANT**

Benestar

Social

El missioner de la congregació dels Pares Blancs, Joaquim Vallmajó, de 53 anys d'edat i originari de Navata (Alt Empordà), podria haver estat assassinat a Rwanda pels rebels del Front Patriòtic Rwandès (FPR), segons diversos testimonis provinents de Kampala, Uganda

Extracte de l'última carta de Joaquim Vallmajó, escrita el 8 de març passat:

La situació és molt greu en tots sentits: polític, econòmic, social, cultural, higiènic, racial... La manipulació política del poder i els seus acòlits, els partits i els seus líders, és vergonyosa! Mai havíem arribat tant lluny.

El grup Ruta per la Pau, nascut de Pax Christi, ha denunciât tot això: vivim en temps de «dictadors»: el president de la República, el primer ministre, els presidents dels partits, són tots uns dictadors! Pobre poble, que suporta aquesta multidictadura! A la ràdio, a la premsa, i als mitjans, tots menteixen.

Han perdut la vergonya (atenció, que no sóc pas jo qui faig servir aquests adjectius: és la mateixa premsa i el poble, que diuen això). Són desvergonyits en un grau impensable! Mai no s'havia vist, ni escoltat, ni imaginat això! No trobo paraules per descriure-ho tot plegat! Trist, molt trist, tristíssim. [...]

LLINDAR

El 16 de juny, a les 12 del migdia, l'arquebisbe de Barcelona, Dr. Ricard Maria Carles, beneirà els nous locals de la Fundació «Catalunya Cristiana». L'acte comptarà amb l'assistència de la primera autoritat civil de Catalunya, i amb la representació, així ho esperem, de les Esglésies que caminen juntes a Catalunya cap el Concili Provincial Tarraconense. Perquè, precisament, una de les finalitats d'aquest Concili —s'ha vingut repetint amb insistència— consisteix en «renovar i mobilitzar totes les energies i tota la capacitat d'acció de les nostres diòcesis, a la llum de l'evangeli». El nostre setmanari representa un capital molt valuós amb el qual ha de comptar, en aquesta hora conciliar, l'Església Catalana. Si de l'esdeveniment conciliar, «CC» no en sortís reforçada, hauríem perdut, al meu entendre, una ocasió històrica i sobre tots en recauria la responsabilitat moral.

«CC», nous reptes

¿Què podríem fer, en aquesta direcció? Pel que fa al Concili jo gosaria demanar des d'aquí a tots els qui us estimeu el nostre setmanari de formular la següent proposta. Així com en el quart tema —sobre la comunió eclesial i la coordinació interdiocesana de les nostres Esglésies—

hom hi pot llegir a la proposta número 16: «Que s'estudii la possibilitat i la conveniència d'un sol Full diocesà per a tots els bisbats», de manera semblant, i sense suprimir ni menysvalorar l'esmentada proposta, se n'afegeixi una altra de complementària sobre el nostre setmanari. Podria ser més o menys així: «Que en l'elaboració d'un pla conjunt sobre els mitjans de comunicació de les nostres diòcesis s'atorgui un major suport al setmanari CC i es faciliti al màxim la seva difusió». Ara, l'estrena i inauguració oficial dels nous locals de la Fundació, ens ha de servir d'estímul per al relleu i millorament del nostre setmanari. Ens cal completar, en aquest sentit, el seu sanejament econòmic. Els ajuts que rebem de l'associació d'amics i de la base cristiana popular del nostre país haurien de ser emprats solament per a la promoció del setmanari i no —com ens veiem obligats encara— a aixugar uns déficits, heretats, per causa d'una insuficient i poc operativa organització interna. I de cara a la seva promoció hauríem de saber elaborar un pla d'acció tant en el camp publicitari com en el de crear un més extens teixit d'amics i simpatitzants arreu de les diòcesis. Aquí hi hauria un marge d'actuació molt interessant tant per a la militància com per al voluntariat al servei de la difusió de «CC».

Pel que fa a la pròxima posada en funcionament de «Ràdio Estel», emissora

de l'arxidiòcesi de Barcelona, no podem menys que felicitar-nos, donada la bona col·laboració existent entre el seu equip gestor i la nostra Fundació. Aquesta emissora, que emeterà per a l'àrea de més densitat de població del Principat, es presenta com una ocasió excel·lent per portar a la pràctica el nou impuls en la difusió del nostre setmanari, no sols pel que fa a l'àmbit publicitari, sinó per mitjà de la col·laboració en molts altres àmbits (informatiu, de debat, de corresponalsies, etc.). Una col·laboració que, esperem també, a partir d'ara, poder fer més efectiva amb el programa religiós de Televisió de Catalunya, «Signes dels temps».

CC és un setmanari amb futur. Per això comptem amb noves iniciatives. Puc dir als nostres lectors que hem posat en marxa un estudi per al millorament del disseny i maquetació de les pàgines del nostre setmanari, la incorporació de noves col·laboracions i la revisió d'algunes seccions. Si bé hem de reconèixer que d'arreu ens arriben comentaris elogiosos i positius dels canvis ja empresos fins ara, no podem deixar de fixar-nos metes més altes i més exigents pel que fa al millorament de la seva qualitat. Hem d'assolir una més gran modernització del seu disseny i aspirem algun dia d'arribar també a poder introduir habitualment el color en les seves pàgines i no solament en els números extraordinaris de Nadal i Sant Jordi. Per això, demano als amics que disposen de més recursos econòmics, que ens ajudin en aquesta tasca.

Voldria recordar també aquí que el nostre taller d'autoedició, gràcies al qual nosaltres mateixos maquetem i compaginem el setmanari, no ha assolit encara aquella rendibilitat que podria tenir. A més del nostre setmanari, ens queda temps —massa temps— en el qual podríem confeccionar altres treballs complementaris. Al nostre taller s'hi podrien fer altres revistes, fulls, llibres, etc. Demano també als nostres lectors i amics, que tinguin present aquesta possibilitat. Necessitem que, entre tots, fem possible que el nostre taller sigui rendible.

Donada la pobresa i l'escassetat dels mitjans de comunicació propis de l'Església, CC significa —repeteix— un capital preciós, que no ens podem permetre de malmetre o, fins i tot de perdre. El nostre tiratge és avui superior al de Vida Nueva per a tot l'Estat. El fenomen de la supervivència de CC crec, doncs, que es mereix una valoració molt positiva. A la ponència que llegí Mons. Montero a Budapest en la recent trobada de bisbes europeus es féu un clar elogi del nostre setmanari, cosa que indica la seva importància i l'alta valoració que mereix per part d'observadors de fora de Catalunya. A vegades, pel que sabem i com acostuma a passar amb tantes altres coses, malhauradament més des de fora que des de dins.

■ Manuel Valls i Serra *director*

ARA MATEIX

Sobre sermons i capellans

■ J. Carrera Planas

Em va sorprendre, ara que els capellans no estem precisament de moda, sentir, en un informatiu de la televisió, una referència als nostres sermons. La sorpresa va ser més forta perquè el comentari sorgia en el curs d'una conversa sobre economia i la Unió europea i, sobretot, per la personalitat de qui parlava: ni més ni menys que el President de la Generalitat. Val a dir que el comentari era força negatiu, raó per la qual no em podia plaure gaire, malgrat la sorneguera dita que l'important és que parlin de tu... ni que sigui bé. Pel que fa al salt de l'economia europea als sermons, ben mirat no m'havia d'estranyar tant si recordava que, fa pocs mesos, el mateix President, enmig d'una entrevista sobre l'orca Ulisses, havia sortit a parlar, aquella vegada elogiosament, del meu llibre sobre religiositat popular «La canya esquerada». Les associacions d'idees són sempre imprevisibles.

Però, tornem als capellans i als seus sermons. El President va dir-ne, si el vaig entendre bé, tres coses: que no s'entenen, que són espiritualistes i que, quan volen deixar de ser-ne, es tornen sectaris. Déu n'hi do! He de concedir —la veritat és abans que res— que, efectivament, es fan sermons difusos i, per tant, avorrits; sermons espiritualistes; i, també, alguns sermons esbiaixats. (D'aquests últims, però, se'n sentien més vint anys enrera...) Ben segur que són molts els catòlics que comparteixen aquesta opinió. Allò amb què no estic d'acord, en canvi, és en la generalització del judici amb el punt d'acritud amb què era fet. El nivell doctrinal mig, la naturalitat del llenguatge i la capacitat de comunicació d'un gran nombre d'homilies són avui superiors als que recordo dels sermons de la meua joventut que, sovint, oscil·laven entre la retòrica desencarnada, més aviat dura, i el pintoresquisme. L'ambient d'aleshores, però, en propiciava una recepció reverencial força diferent de la que permet, lògicament, el sentit crític de la nostra societat.

Els referents, no només de la predicació en sentit estricte, sinó de tot el discurs de la vida pastoral, són el missatge a transmetre i les persones a les quals és transmès. El primer no canvia en el seu nucli essencial, però sí, i molt, en la seva formulació i, sobretot, en la selecció i en la jerarquització dels seus continguts. Aquests són influïts pel procés general de l'Església i de la teologia i, també, pels canvis en la sensibilitat

El nivell doctrinal mig, la naturalitat del llenguatge i la capacitat de comunicació d'un gran nombre d'homilies són avui superiors als que recordo dels sermons de la meua joventut que, sovint, oscil·laven entre la retòrica desencarnada, més aviat dura, i el pintoresquisme

del segon referent. Un pastor que voregi els seixanta anys ha conegut, pel cap baix, tres moments ben diferenciats: el d'abans del Concili, el conciliar, i l'actual. En el tema, per posar només un exemple, del compromís temporal del cristià, hem passat de la inexistència de la seva formulació, en el primer d'aquells moments, al seu protagonisme abassegador, en el segon, i a la necessitat de ressituar-lo i de traduir-lo, en el context actual. La sacsejada, tan forta i tan accelerada en els últims anys, dels grans referents de la predicació havia de produir, inevitablement, una certa crisi en els nostres sermons. Aquesta és una raó per a atorgar importància prioritària a la revisió de la predicació, d'una banda, i per a esperar comprensió, de l'altra.

També convé tenir presents els nombrosos exemples positius. En sentir la crítica a què em vinc referint, vaig recordar que, tanmateix, el propi President de la Generalitat acabava d'atorgar, amb tota justícia, la Creu de Sant Jordi, entre d'altres eclesiàstics, a dos preveres pastors, predicadors, per tant: mossèn Joan Batlles i Alerm i mossèn Joan Alemany i Esteve, els quals representen bàsicament, i a banda d'altres tasques importants que han dut a terme, el consiliari i el rector. Dues formes essencials de comunicació eficaç del missatge cristià als homes i a les dones d'avui.

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

Europa del demà és a les vostres mans. Sigau dignes d'aquesta tasca. Vosaltres trebalieu per restituir-li la seva veritable dignitat: la de ser un lloc on la persona, cada persona, és afirmada en la seva incomparable dignitat». Aquestes paraules adreçades pel Papa als participants d'una trobada promoguda pel Moviment per la Vida l'any 1987, resulten d'una especial actualitat a l'apropar-se el termini electoral del 12 de juny. És injustament que molts el consideren d'importància secundària, quan en realitat serà una prova decisiva en vistes als futurs comicis polítics italians. Però no és d'aquests dels que avui vull parlar. M'interessa, en canvi, la relació entre el dret a la vida i unitat europea. Els dos temes constitueixen una apassionant constant en el magisteri de Joan Pau II. En un moment de desorientació i de desconfiança àmpliament determinat pels cristians pel dubte sobre la originalitat de la seva presència política unitària, una reflexió sobre aquesta relació és, almenys, estimulante.

¿Quina Europa volem construir? ¿La del mercat, la de l'economia i dels comerços, justifica per si mateixa el nostre entusiasme? El passat mes de març, parlant en el Parlament Europeu, Václav Havel, el president de la República Txeca en un discurs admirable, va dir que no n'hi ha prou amb l'admiració pels refinats engranatges de la màquina europea, és necessari quelcom més. Cal construir la seva ànima i aquesta —va condoure— no pot ser altra cosa que un alè religiós capaç d'advertir amb esglai el misteri de l'home. És un pensament que coincideix amb el del Papa. Però, ¿es pot reconèixer, per exemple, una ànima així en una cultura que legitima com a matrimoni la convivència entre homosexuals? ¿Què dirà el Parlament Europeu quan en la vinent legislatura haurà de prendre posició en tants camps de la bioètica, des de l'eutanàsia a la procreació artificial, des dels problemes democràtics al diagnòstic prenatal? Són matèries sobre les quals el Parlament Europeu no pot legislar, però en els quals la seva autoritat és molt gran.

A totes les nacions en les quals la confrontació entre el relativisme ètic i l'antropologia cristiana és molt forta, les decisions europees faran inclinar en un sentit o altre el pes de la balança. I fins ara en allò que fa referència a l'avortament, el discurs no es pot considerar, de cap manera, tancat. El segon mil·lenni de la Redempció no es pot tancar-se sense almenys un principi de qüestionament de la vergonya que són les lleis que legitimen i animen a matar al més feble amb la forma i amb els instruments d'un

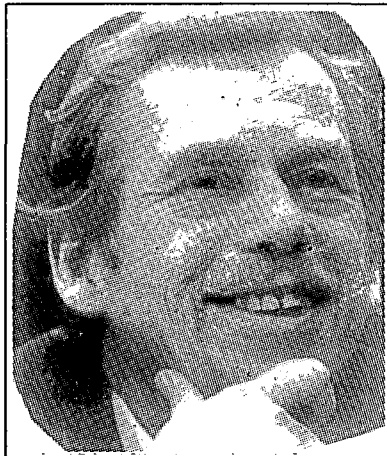
...no n'hi ha prou amb l'admiració pels refinats engranatges de la màquina europea, és necessari quelcom més. Cal construir la seva ànima i aquesta no pot ser altra cosa que un alè religiós capaç d'advertir amb esglai el misteri de l'home.

servei públic. «Veritablement —digué el Papa en aquell discurs— sobre aquest punt Europa s'està jugant el seu destí futur».

Durant aquests dies es discuteix molt sobre l'ampliació d'Europa. És imminent l'ingrés d'Àustria, Finlàndia, Noruega i Suècia. Altres països del centre d'Europa truquen a la porta. I hom es pregunta amb

inquietud: ¿Es pot ampliar sense aprofundir? ¿No es necessitaria abans enfortir i donar més consistència a les seves estructures? La pregunta és seriosa però n'hi ha una altra que ho és més encara. La primera que abans hem indicat: ¿Quin projecte d'unitat? ¿La del diner o la dels drets humans? Sense una forta presència d'inspiració cristiana, ¿què serà d'Europa?

Tinc la impressió que no es tracta d'escollir entre dos models distints, sinó senzillament decidir si volem veritablement o no la unitat. Perquè Europa no pot existir si no és ella mateixa, en la seva veritat profunda,

Václav Havel

Europa, un repte per als cristians

■ Carlo Casini

que troba en la persona humana i en els seus drets inalienables el sentit de la seva tan turmentada història. Aquest és un repte entusiasmat que ha de recordar-se als creients que estan sumits en la tristesa perquè creuen acabada la seva funció en el terreny polític. A ell és necessari repetir la crida del Sant Pare (Santiago de Compostel·la, 9 de novembre de 1982): «Et crido amb amor, vella Europa: retroba't a tu mateixa. Sigues tu mateixa. Redescobreix els teus orígens. Revifa les teves arrels». «No et deprimeixis per la pèrdua quantitativa de la teua grandesa en el món o per les crisis socials i culturals per les que passes. Tu pots ser encara un far de civilització i estimul de progrés per al món».

Carlo Casini, és col·laborador de «AVVENIRE»

SABER ESCOLTAR

Qui tingui orelles, que escolti!

Heus ací una frase que es troba a diversos indrets de la Bíblia i que Jesús féu servir moltes vegades per reclamar l'atenció dels seus oients. Incisiu regust d'interrogant que va a fons i que hom no oblida fàcilment.

La cito per posar de manifest, una vegada més, el problema de les vocacions, especialment les sacerdotals. Hem parlat una i altra vegada de la necessitat de dignes ministres de l'altar i de predicadors valents i pacífics de l'evangeli. Hem de suplicar-ho a Déu, demanant-li explícitament que vessi en l'Església l'esperit de pietat i de fortaleza, l'humus que fa possible la naixença de les vocacions de pastors del nou poble de Déu.

Qui tingui orelles, que escolti! El ritual de l'ordenació

de preveres conté les preguntes que el bisbe adreça a l'ordenand. Són els interrogants vocacionals clars, els signes de la crida vertadera. «¿Vols pastorejar el ramat del Senyor deixant-te guiar per l'Esperit Sant? ¿Vols presidir fidelment la celebració dels misteris de Crist, per a lloança de Déu i santificació del poble cristià? ¿Vols exercir el ministeri de la paraula, preparant l'explicació de l'evangeli i l'exposició de la fe catòlica, amb dedicació i saviesa? ¿Vols unir-te cada dia més a Crist, suprem sacerdot, que per a nosaltres s'ofereix al Pare com a víctima santa, i consagrar-te amb Ell a la salvació dels homes?». Qui tingui orelles, que escolti!

■ Joan Guiteras

Al costat dels necessaris estudis que es puguin fer per entendre més la realitat vocacional en relació al ministeri presbiteral sembla que ens trobem ja en un temps favorable per a «parlar amb valentia de la vida sacerdotal com a valor inestimable i forma de vida cristiana esplèndida i privilegiada» (Joan Pau II, *Pastores dabo vobis* 39). Després del Concili Vaticà II hem arribat a aquest moment propici amb el magisteri de Pau VI, amb el Sínode sobre el sacerdoci ministerial (1971) i, en aquests darrers anys, gràcies a l'impuls extraordinari que ens han donat els ensenyaments sacerdotals de Joan Pau II únics en la Tradició de l'Església. Ja sigui mitjançant les cartes del Dijous Sant, amb els discursos a

que l'espiritualitat sacerdotal ens ofereix en els documents citats per presentar la mística específica del prevere diocesà en el marc d'un projecte diví i en la voluntat eclesial que s'entrega i expressa en forma de «ministeri».

Vocació de comunió. Sobre la base d'una eclesiologia de comunió i a partir del carisma rebut en el sagrament de l'Orde, el prevere és servidor del creixement harmònic del Poble de Déu. En un moment de preciosa vitalitat espiritual com l'actual aquesta dimensió és de cabdal importància. Aprendre a cooperar amb el discerniment episcopal per acollir, orientar i promoure tots carismes, vocacions i ministeris; aplegar-los entorn d'un mateix altar i exultar en l'Esperit veient els fruits de la gràcia. Aprendre també a servir l'Església diocesana i universal sense servir-se d'esquemes configurats només amb la trajectòria personal o l'experiència «segura». Només així farem fora de l'Església tot verí de sospita. Només així els nostres pensaments i paraules edificaran la unitat

ministeri, les actituds immolatives i sacrificials de l'ovella que, rodejada d'interessos, porten a esquil·lar i calla; o de l'Anyell que és coronat d'espines i assisteix al sorteig de les coses més seves. Lluny d'unes tècniques que cal conèixer o d'unes estratègies «pastorals» que passen... els germans preveres més grans o malalts i l'exemple dels Sants ens poden alligonar amb la veritable mística sacerdotal que fa exultar de joia mentre ens configura al misteri de la Creu del Senyor.

Responsabilitat històrica

Davant del tercer mil·lenni ens cal estrenar els fruits d'un Pontificat, i per què no d'un segle, especialment ric en doctrina, espiritualitat i orientacions magisterials per als preveres. Als qui treballin seriosament des d'aquest mateix esperit no els mancaran pastors segons el Seu cor. Als qui en lloc de renovar-se i arriscar «amb l'Església» esperin fer-se entendre a un món que no l'ha entès a Ell primer... que no esperin sortir de l'anomenada «crisi» amb el do de noves vocacions. Precisa-

■ Mn. Pere Montagut i Piquet

L'hora de les vocacions sacerdotals

seminaristes i preveres d'arreu del món en els diferents viatges apostòlics, el Sínode de Bisbes sobre la formació sacerdotal (1990), amb l'Exhortació *Pastores dabo vobis* (1992), les divuit catequesis sobre el presbiterat (1993)... tot plegat ha portat a terme la sembra i ens ha disposat per a una abundant collita de vocacions sacerdotals en l'Església.

El punt de partença

Entre l'abundant documentació teològica, espiritual o pastoral trobem constantment dues línies principals per encetar i posar en marxa l'animació de les respostes generoses que l'Esperit Sant suscitarà per a la consagració al ministeri presbiteral.

La primera, la vida concreta del prevere, la seva entrega quotidiana i silenciosa, amb sacrifici i abnegació personals, per als qui li son encomanats. El testimoni d'una vida pasqual crucificada per al món; la irradiació de l'Amor que ha pres possessió de tot l'ésser i que fa servir amb alegria. La segona, parlar i proposar, amb convicció i goig interiors, aquest misteri viscut per gràcia. Parlar de Crist com l'única certesa i de l'Església com a Esposa a la qual donem la vida mentre l'obeïm fins en el més petit. En definitiva, una vida més evangèlica i apostòlica, imatge visible de la comunió que, sacramentalment i vitalment, ens uneix a l'Espòs.

Es tracta, doncs, d'una radicalitat capaç de convèncer perquè estima fins a l'extrem sense deixar-se fer «del món» i una radicalitat que no està per fer sinó per viure, segons la mesura de cadascú, d'acord amb el que l'Església demana als seus ministres. Existència sacerdotal que com un «tot» es presenta capaç d'atraure i d'engrescar pel misteri diví que amaga i pel treball amorós i apassionat per l'home i el món que vol salvar.

Tres dimensions

Acompanyar el do de l'Esperit que mou interiorment a la imitació de Crist en la vida apostòlica voldrà dir oferir amb claredat les tres grans dimensions

dels qui han estat comprats a un preu molt alt... amb la sang de Crist.

Vocació d'amor. El sacerdot no respon a cap altre motiu. Els afectes d'un cor de pastor viuen dels sentiments del seu Senyor. Paradoxalment, però, qualsevol altre motiu pot sostenir la vida del prevere mentre vingui a satisfer determinats projectes, programes o aspiracions ja siguin espirituals, pastorals, intel·lectuals... és la grandesa i misèria del ministeri. Per a no viure «distrets» cal mantenir les arrels virginals que fan estar en tot moment sense mèrits, sense drets, sense reserves... pobres. En l'amor afectiu i disponibilitat efectiva a l'Església i a la missió confiada es verifica el grau d'amor al Senyor que servim. La fecunditat espiritual, viscuda en el do del celibat, ens fa alhora aprenents i mestres per «tractar» amb el seu Cos sense posseir-lo.

Vocació pastoral. Crist, enviant-nos, no ens deixa sols. L'Església, juntament amb la missió, ens dona el que hem de dir i com ho hem de dir: anar al davant del ramat, patir per ell, protegir-lo, ensenyar-lo i alimentar-lo amb una Vida que no es nostra. Arribar a ser imatges de la caritat pastoral del bon Pastor mentre reproduïm, en l'exercici del mi-

ment perquè l'Esperit Sant no pot contradir-se a Ell mateix seran deutors d'una responsabilitat històrica.

Ara tenim l'oportunitat d'aixecar la sentència donada per Pau VI al clergat romà en el darrer any del seu pontificat: «Un procés de desacralització s'ha apoderat de l'institució sacerdotal per en-derrocar la seva consistència i cobrir les seves runes». Perquè ara molts esperen compartir «la mateixa sort de Crist, com un apòstol, que no es més que aquell que l'ha enviat, com un amic admès als secrets més dolorosos i gloriosos del diví amic, que l'ha escollit per tal que, amb una vida aparentment de mort, porti fruits misteriosos de vida eterna» (Sacerdotals coelibatus 59). Escoltar el que l'Esperit ha dit a l'Església ens pot donar una nova etapa de sants pastors i unes comunitats més conscients de la necessitat d'escoltar i de ser conduïdes a la Porta i als pasturatges veritables. L'Església va progressant cada vegada més en la voluntat del Cor de l'Únic Pastor. No ens quedem enrera! Les Seves vocacions no es perdran mai... ningú no les podrà arrencar de les Seves mans.

Mn. Pere Montagut i Piquet és llicenciat en Teologia Espiritual

ACUDIT

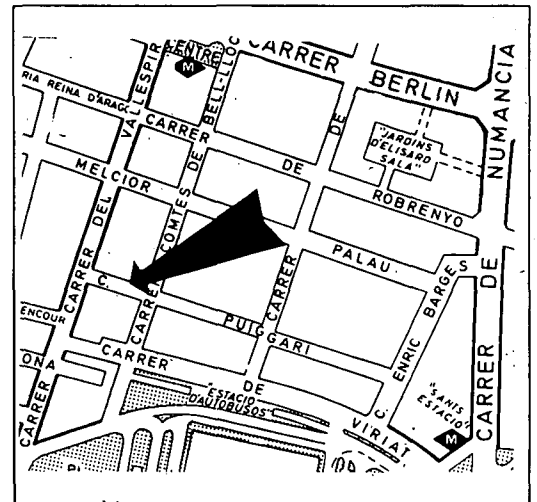

Catalunya Cristiana

estrena nous locals

Trasllat al carrer Puiggari 5-7
08014 Barcelona

Tel. 490 59 88 Fax: 490 20 35

¿Ens podeu ajudar?

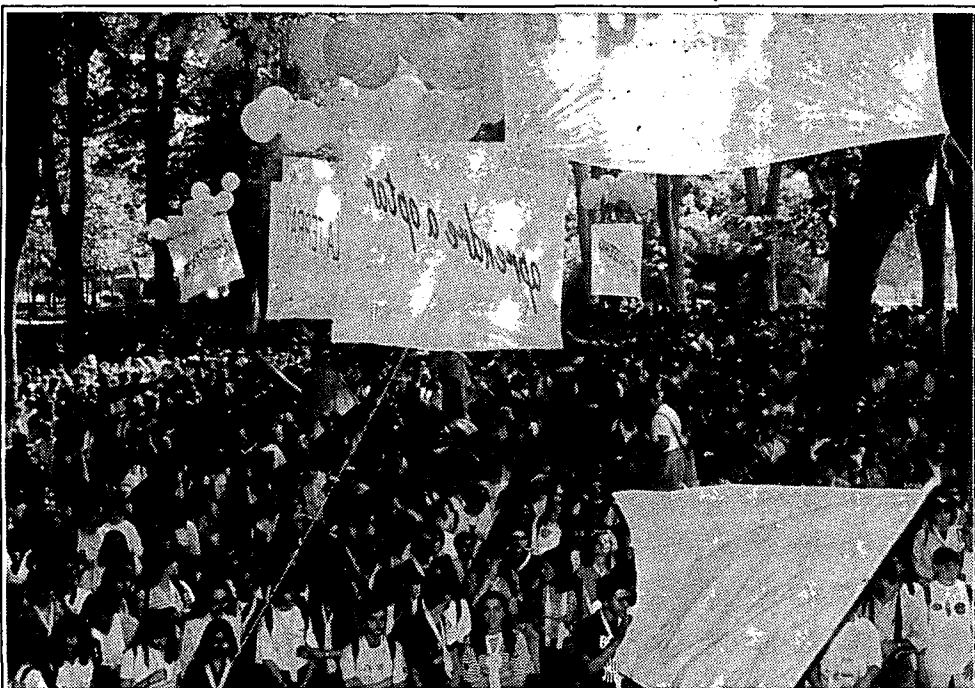
El trasllat i l'adaptació dels nous locals a les nostres necessitats comporta, com és lògic i natural, una despesa econòmica extraordinària. Aquesta s'aproxima als 7.000.000 ptes, una suma que de moment en bona part ens han avançat alguns dels nostres amics, però que reclama una col·laboració més àmplia i urgent per part de tots els qui estimem CC. Per això esperem més aportacions i confiem a comptar amb més ajuts. Entre tots ho podem fàcilment aconseguir.

BANESTO — Agència Urbana n. 2018
Rambla Catalunya 79
08007 BARCELONA

Compte corrent: «Fundació Catalunya Cristiana»: 0030 2018 48 0100197 271

I les ajudes van arribant...

suma anterior:	753.500
Roser Tuget (Terrasa)	1.000
Cristina Cusell Llavina (Malgrat de Mar)	15.000
Mn. Joan (Convent Carmelites-Barcelona)	10.000
Anònim (Barcelona)	50.000
Gna. Mercedes	1.000

V Aplec de l'Esperit a Girona, el 22 de maig, organitzat pel Secretariat Interdiocesà de Pastoral de Joventut

Fes-te a la mar era el lema, la proposta, el repte del V Aplec de l'Esperit organitzat el diumenge 22 de maig a Girona pel Secretariat Interdiocesà de Pastoral de Joventut de Catalunya i les Illes, i 5.000 joves de tot Catalunya, de la Catalunya Nord i de les Illes van respondre hissant veles, brandant la proa sobre les ones embravides dels exàmens i de l'últim pont de tres dies del curs, no deixant-se allunyar de la ruta cap a Itaca, en la seva Odissea personal, pel buf a batzac del mestral, sinó guiats per l'esperit càlid d'un oratge ple d'il·lusió, inquietud, participació i solidaritat que esmicolava tòpics i dibuixava als rostres la utopia i les ganes de canviar el món. Un jovent ple de vida que ha sorprès la mateixa organització per la seva resposta generosa i que ara hissa veles esponeroses amb la intenció d'arrossegar aquells esquifs a la deriva,

sentint als polsos el batec de l'aventura. Se'ls donava un *foulard* d'un determinat color en inscriure's: aquest determinava a quina illa —taller— havien de fondejar. Deu ponències —una per illa— emmarcaven el treball posterior, en grups més reduïts. *Aprendre a optar, L'aventura, El paradís a la terra, Necessitem dos ulls, Tenir o Ésser, Mantenir l'esperança, La prova ens fa forts, Assumir el sofriment, L'art d'estimar i La comunitat* eren les deu ponències. Aquests temes corresponien cadascun a un capítol del llibre de Teodor Suau *Més important que la meta és el camí*, que ha servit d'instrument de treball als grups apuntats a l'Aplec, i que fa un paral·lelisme entre el retorn d'Ulisses cap a casa seva, a Itaca, després de la guerra de Troia —eix argumental de l'*Odissea* d'Homer—, i el viatge personal de cadascun de nosaltres al llarg de la nostra vida.

Pujol va cloure la seva breu intervenció recordant que «és important que a un hi hagi gent que estigui més disposat a donar que a rebre, i aquest és el missatge del Crist. L'Estat del benestar i la beneficència pública no pot arribar mai per desgracia a tots els que ho necessiten, només arriba gent com vosaltres, que teniu toestima com a fills de Déu i que voleu per als altres la vida també tingui sentit i en té la vostra».

Després que Mons. Lluís Martínez, bisbe de Tortosa i responsable de l'àrea de Joventut de la Tarraconense s'adreces als joves per donar per inaugurat l'Aplec, el grup d'animació Tripijoc va iniciar una espectacular posada en escena que tenia l'objectiu de repartir per les diverses illes-tallers els navegants. Un catagigant afaïonat com un vaixell encallat a la comitiva; al seu lloc un ca

5.000 joves es fan a la mar per «crida l'atenció d'una societat autista»

sempre a mercè dels corrents del moment.

«Quant més aviat pensàvem el contrari, ens vam veure sorpresos per la resposta dels joves, que van assistir en un nombre major del previst», explica mossèn Josep M. Riba, del Secretariat Interdiocesà de Pastoral de Joventut. Hi havia material previst per a 4.000 joves, i van ser molts els qui es van haver de quedar sense record. «Es van sentir protagonistes —deia Riba—, ells van ser els veritables protagonistes de l'Aplec.

• **Jordi Pujol: «El missatge d'il·lusió no el podem donar només els cristians, però els cristians el podem donar més que ningú.»**

Els joves sempre responen així quan els dones elements per participar.»

La jornada es podria dividir en dos grans blocs. El matí, dedicat a la reflexió per tallers; i la tarda, centrada en la multitudinària i emotiva celebració de l'Eucaristia.

El Parc de la Devesa de Girona ja estava a les nou del matí col·lapsat de joves vinguts de tots els racons de la geografia catalana, que més que joves estudiants se sentien navegants, Ulisses a la recerca d'Itaca,

La dinàmica del treball per tallers s'havia iniciat amb els discursos de les personalitats eclesiaístiques i polítiques presents al matí. A més de la presència de pràcticament tots els bisbes de Catalunya i del de Menorca, Antoni Ciuraneta, i de Perpinyà, Jean Chabbert, van trepitjar la Devesa encara humida per la rosada el president de la Generalitat, Jordi Pujol; l'alcalde de Girona, Joaquim Nadal; el secretari general de Joventut de la Generalitat, Josep Coll; i el secretari general d'Esquerra Republicana, Àngel Colom, que va voler assistir, a títol personal en tant que ex-militant d'un moviment cristià, a la missa de cloenda.

El parlament del president Pujol va voler ser encoratjador: «Sóc el president de tots els catalans, dels que pensen així i dels que pensen així, però avui em sento especialment a gust entre vosaltres, manifestant-me amb tota simplicitat com a cristià, i sentint-me realment en comunió amb tants milers de joves cristians compromesos que pensen com jo.»

«A Catalunya —va prosseguir entre aplaudiments— necessitem un missatge positiu, d'il·lusió, esperança i confiança, un missatge joios, que no sols el podem donar nosaltres els cristians, però que nosaltres els cristians podem donar més que ningú.»

manaire colpejava un bombo compas; la remada i esperonant per megafonia milers de navegants que el seguien. En el riu de jovent, globus gegants alçats a veles blanques que s'obrien pas entre brancam i la frescor obaga de la Dev Gralles, timbals, homes enfilats a xanc que dansaven entre els navegants, que seu torn abandonaven el comboi a mes que arribaven a les illes, i petards com taven un inici de jornada espectacular.

Però les següents quatre hores van ser de reflexió i treball als tallers. Fins dos quarts de tres, hora de dinar. «Hem pujat el nivell cultural de l'Aplec —comentava Josep Riba—, cosa que es nota en el mateix llibre de Teodor Suau que hem fet servir de referència, i que també s'ha notat en la qualitat i la diversitat dels tallers i ponències, que no eren paraules ensuades. El treball d'aquest matí ha estat veritable universitat ambulante.»

«T'animava veure d'altres joves que, tu, creuen que és possible canviar el món, reconeixia a l'hora de l'entrepà, amb cert pudor per la confessió, el Ramon divuit anys i de Manresa, compromès a l'atenció als malalts. «L'Aplec és una experiència que serveix molt per a tots —deia al respecte mossèn Riba—, i sobretot per a aquella gent que no està

• Mons. Jaume Camprodon: «Joves, l'Església us necessita per cridar l'atenció d'una societat autista avesada al llenguatge comercial.»

• Mn. Josep M. Riba: «Hem pujat el nivell de l'Aplec. Els tallers han estat veritables universitats ambulants, no eren paraules ensucrades.»

Generació X: amistat, amor, família i pau

Segons una enquesta feta a seixanta participants a l'Aplec apuntats en un mateix taller —que duia per títol *Por a la crítica*—, els quatre principals valors que els guien cada dia en el seu actuar són, per aquest ordre, l'amistat (valorat amb 8.8 en una escala de l'1 al 10), l'amor (8.3), la família (7.7) i la pau (7.3). Van contestar l'enquesta tant joves de ciutat com de medi rural i de procedències geogràfiques i extractes socials diversos.

Per bé que el mostreig no és aleatori i per tant els resultats no són extrapolables ni tenen cap representativitat sociològica, si que poden resultar indicatius de l'escala de valors dels joves cristians d'avui. Sobretot quan, comparat aquest petit mostreig amb una enquesta realitzada als joves universitaris de Catalunya aquest mateix mes i publicada a la revista universitària *Nou Campus*, ens adonem que coincideixen els quatre primers valors dels joves cristians amb els dels joves en general sense discriminació de creences: Amistat, amor, família i pau —fins i tot pel mateix ordre— són també els principals valors per a la població en edat universitària (18-25 anys) de Catalunya.

Una valoració evident d'aquesta coincidència és que els joves cristians es troben integrats dins de la seva generació —batejada per l'escriptor nord-americà Douglas Coupland com a *Generació X*, la de la incògnita i l'abúlia— i no suposen un segment apartat en valors i objectius vitals. El llevat és amb la massa. Així mateix, la tabulació de les enquestes de l'Aplec va permetre comprovar que entre els joves cristians compromesos hi ha una gran diversitat de lectures de la realitat, sovint fins i tot oposades, com es feia notar a l'hora de puntuar els diversos valors proposats.

Altres valors ben situats van ser la solidaritat (6.8), la tolerància (6.1), el concepte de religió (5.8), els diners (5.6), la cultura (5.0) i el medi ambient (4.3).

● D.V.C.

Foto: Xavi Nono

un moviment i viu la fe de manera més solitària, i que es queden astorats davant d'aquesta capacitat de resposta.» Una jove de Martorell que venia per primer cop a l'Aplec deia amb desimboltura que l'experiència li havia «carregat les piles».

La història dels Aplecs comença el 1982 alsantuari del Miracle, i passa pels encontres de Poblet, Lleida i Manresa, sempre amb un ritme trianual. Abans aquests encontres duraven dos dies, possibilitat que es va abandonar perquè restava participació i dispersava l'atenció dels assistents, que sempre han acudit en un gran nombre de totes les diòcesis de Catalunya i les Illes. Segons el propi Secretariat de Pastoral de Joventut de Catalunya i les Illes, l'organitzador d'aquests encontres, l'Aplec vol

ser «un espai jove de festa i comunió, de presència pública i formació», i de fet ja «ha esdevingut un punt i seguit on els joves de tot Catalunya i les Illes pinzellen un projecte col·lectiu d'Església».

Catequistes d'Olot, de Mataró i de Lleida, monitors d'esplai de Pals i de Barcelona, voluntaris de Perpinyà, confirmants de Menorca i Tortosa, militants de moviments de Terrassa, Cornellà, i Tarragona, vetlladors de malalts de Santa Coloma, de Lliçà i de Girona comentaven els vents favorables i desfavorables per a la navegació, els esculls traïdors i amagats a trenc d'ona, els imprevisibles pirates que saben abordar quan més baix és l'ànim de la tripulació... I sempre acabaven afirmant que no s'hi val anar sol, que cal anar ben acomboiats, amb una

flota que no permeti que la sal del mar ens assequi el cor.

«No corris, ves a poc a poc, que a on has d'arribar primer és a tu mateix», els va dir a tots ells el bisbe de Girona, Jaume Camprodon, a l'homilia de la celebració eucarística que cloïa la jornada al Pavelló de Fontajau, amb capacitat per 5.000 persones i ple com un ou aquella tarda.

«Joves cristians —va dir mons. Camprodon—, l'Església i la societat us necessiten per cridar l'atenció i fer que les persones del vostre entorn s'interroguin per la vostra actitud, que causa sorpresa en una societat autista avesada al llenguatge comercial i que es pregunta qui o què fa moure aquesta gent. També tenim necessitat de sentir la vostra veu jove i il·lusionada en el moment

del nostre Concili Provincial, per saber què diu l'Esperit al Poble de Déu que fa via a Catalunya.»

Un pavelló que minuts abans —i minuts després hi tornaria— semblava una gradeïda jove de qualsevol camp de futbol, enardida per crits, proclames, cançons, onades humanes i voleiar de *foulards*, escoltava ara en un silenci atent les últimes paraules de l'homilia del bisbe de Girona. «L'amor i no les lleis és el que anirà descomponent les estructures de pecat», va dir el bisbe, per bé que va matisar que «Crist no és un firaire que ven duros a quatre pessetes, i abans de sortir ja ens ha dit que el camí fa pujada i que només el podran seguir els que es fan violència.»

A la sortida del pavelló de Fontajau els animadors de Tripijoc van organitzar un corre-foc, a tall de fi de festa, amb diables, traques, coets, bengales i música. Quan el sol declinava sobre la Devesa gironina i ja no feria els ulls i la pell com ho havia fet al matí, desenes de joves corrien perseguits amunt i avall per diables que empunyaven bengales. L'inici de la peregrinació d'autocars volia dir que l'Aplec s'havia acabat.

Va ser Kavafis qui va dir que cal tenir Itaca sempre a la ment, ja que l'arribada allí és el nostre destí, però que no hem d'apressar el viatge, sinó que és millor que es perllongui per molts anys i, ja vells, poguem ancorar a l'illa, rics amb tot allò que hem sabut anar recollint al llarg del nostre camí. «Encara que ens diguin que volem l'impossible mirarem de transformar la terra dels pares en un lloc de solidaritat i pau», deia un dels textos de l'Aplec. I 5.000 rostres il·lusionats proclamaven aquella tarda la voluntat d'esquivar, sota l'ombra de les gavines, els esculls traïdors que no poden anar enlloc però que en canvi saben malmetre les empreses dels navegants valents.

■ David Vidal i Castell

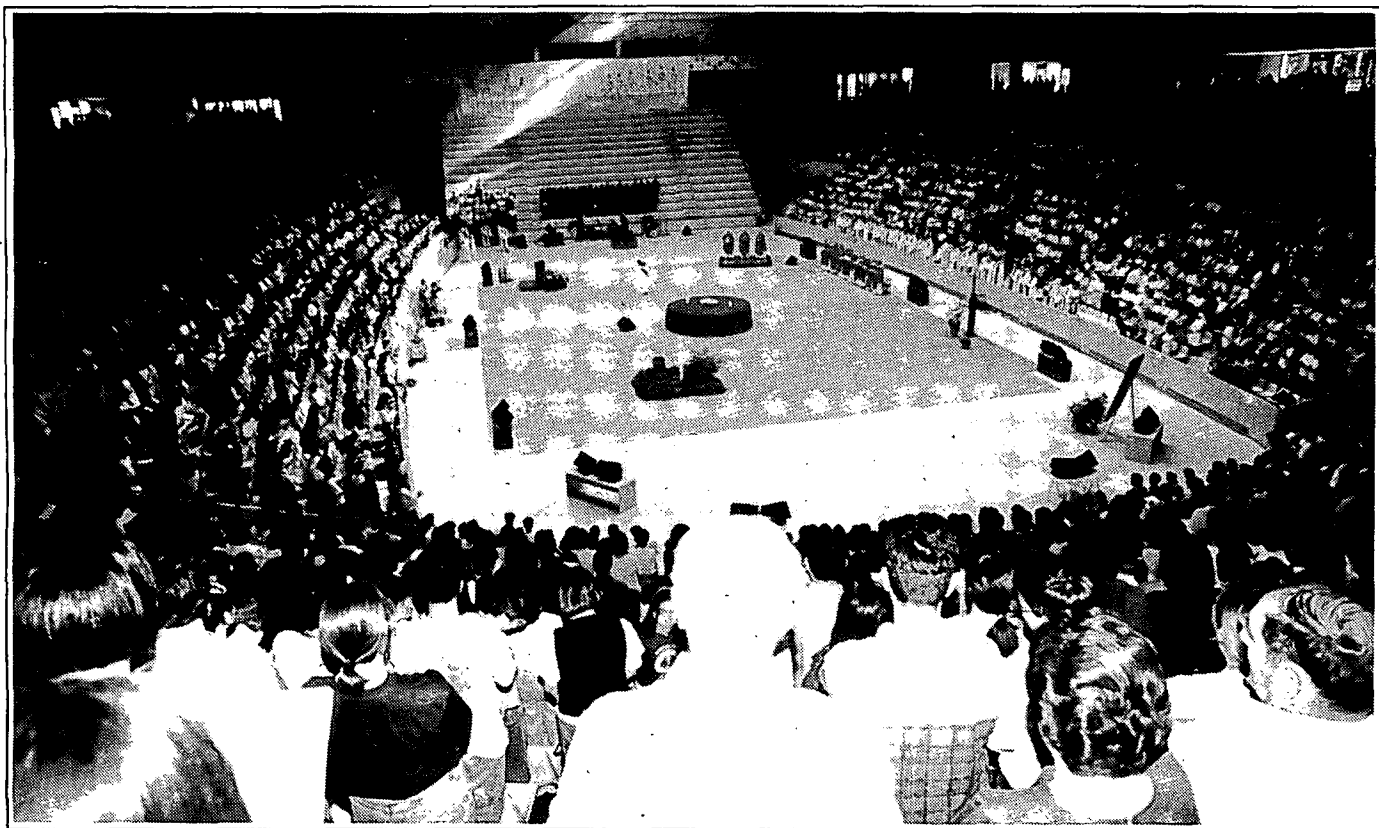
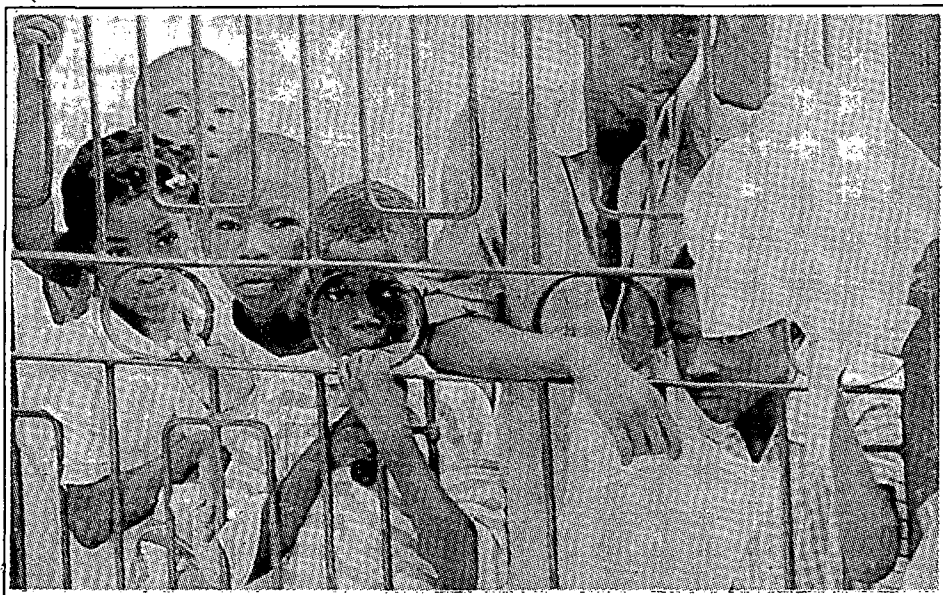

Foto: Xavi Nono

Un grup de nois haitians esperen a la porta d'un asil de Port-au-Prince que els omplin de menjar les bosses que porten

El problema d'Haití

Continua sense resoldre's, i es dubta, amb raó, que l'embarg total decretat pel Consell de Seguretat de les Nacions Unides no faci l'efecte que s'espera. La primera resposta dels militars que ocupen el poder a la soferta República haitiana ha estat posar tot el país en peu de guerra per fer front a l'embarg. La veritat és que cap embarg decretat pel C.S. ha donat el resultat que s'esperava i, en certa manera, el resultat ha estat contrari. Veiem, per exemple Cuba, que fa prop de trenta anys que sobreviu un embarg decretat per fer fora el dictador Fidel Castro, i aquest continua al poder i ningú no pot assegurar quan s'acabarà.

La realitat és que en aquests països no hi ha riqueses perilloses. Són, senzillament, pobres, i alguns, com Haití, pobres de solemnitat després de les expoliacions que les successives dictadures han fet a benefici dels dictadors. Si a Haití hi hagués quelcom material per defensar en el qual hi estessin involucrats interessos nord-americans o d'alguna altra potència, segurament que la solució ja hauria arribat.

Mentrestant, amb embargs i discursos passa el temps, i el president legítim, Aristide, està esperant que els militars abandonin el poder... però aquests no en donen pas mostres

El vesper balcànic

Sembla que els serbis, els musulmans i els croats volen reprendre les negociacions, i per això, els líders de les tres faccions s'han reunit en un hotel de Tallories (Alps francesos). Per primera vegada en quatre mesos. Els afers a tractar: alto-el-foc, rela-

ció de la federació croato-musulmana amb els serbis, i el repartiment territorial...

I és precisament el repartiment del territori el gran problema per arribar a un acord definitiu. Segons el delegat dels serbis de Bòsnia Momcilo Krajisnik, no s'han reunit per negociar, sinó per intercanviar idees... Enfront d'ell, com a negociadors, el primer ministre bosni, Haris Siladzic i Kreeesimir Zubak, líder dels croates bosnis. Els serbis demanen un alto-el-foc general i indefinit, no limitat a quatre mesos com demanaven els musulmans, perquè diuen que això facilitaria el rearmament de l'Armija (Exèrcit bosni, de majoria musulmana). També es discuteix la qüestió territorial, i s'insisteix, per part dels bosni-croats que allí on hi hagi majoria d'aquestes ètnies ha d'estar sota el seu control... Mentrestant, la guerra continua,

El riu Kagera s'ha omplert de cadàvers procedents de la martiritzada Rwanda, amenaçant amb la seva insalubritat els països de les vores del llac Victòria

i també la guerra verbal llançant-se mútues acusacions de salvatjades...

Sud-àfrica

El president Nelson Mandela, primer president negre de Sud-àfrica, va inaugurar el Parlament nascut de les primeres eleccions lliures i multirracials celebrades al país, fent un cant a la «llibertat de l'individu» i a la «restauració de la dignitat de cada suda-fricà», i presentant un programa a realitzar durant els primers cent dies de mandat en el qual s'intentarà resoldre els problemes més urgents, per poder emprendre un seriós programa de reconstrucció i desenvolupament. En la mateixa sessió del Parlament, fou elegit president de l'Assemblea Nacional conjunta (Parlament i Senat) l'advocat Cyril Ramphosa, secretari general del C.N.A., i Leon Wesswls, ex ministre del govern De Klerk, fou elegit vicepresident.

Rwanda

Continua sense solució el conflicte rwandès. Milers i milers de ciutadans de Kigali han emprès la fugida de l'extermini practicat per una o altra ètnia. Tan Tutsis com hutus rivalitzen en crueltat sota la mirada impassible de les Nacions Unides que no es decideixen a intervenir o, el que és pitjor, troben grans dificultats per obtenir homes per constituir el cos de cascos

blaus que hauria de posar ordre al desgraciat país. A Ginebra, la Comissió de Drets de l'Home de l'ONU ha celebrat una reunió extraordinària sobre Rwanda. L'alt copmissari, José Ayala Laso va llançar una crida a la comunitat internacional perquè posi fre al «cicle de violència» a Rwanda. «Cada dia—manifestà—, cada hora, cada

Una família rwandesa ha trobat acolliment a un camp de concentració de Banako, a Tanzània

minut allarga la llista de les víctimes innocents d'una guerra que s'inscriurà als annals més foscos de la història de la humanitat».

Itàlia

La constitució del nou govern italià no ha estat gaire del gust del president de França, François Mitterrand, el qual es va permetre alertar sobre el «risca d'alterar la democràcia» amb els «mètodes i exemples» del líder de Força Itàlia. Aquesta afirmació no ha estat del gust del primer ministre italià, Silvio Berlusconi, que ha respost que «a Itàlia no ha arribat res de terrible, perquè la majoria parlamentària i el govern que els italians han escollit no té res d'equivoc». Per la seva banda, el líder neo-feixista Fini va manifestar que «no l'afecta l'opinió d'un socialista que aviat serà ex-president». Cal reconèixer, però, que la tasca del nou cap del govern italià, Berlusconi, no té res de fàcil i que més d'una vegada haurà de lluitar amb enemics a dues bandes.

■ Oriol Camps

El pas decisiu de Rússia

A la cimera de l'Organització de l'Atlàntic Nord (OTAN), que tingué lloc a començaments d'enguany a Brussel·les, es va donar llum verda a la creació de l'anomenada «Associació per la Pau». El seu objectiu és aconseguir una progressiva cooperació amb els països ex-comunistes i altres estats pertanyents a la Conferència de Seguretat i Cooperació a Europa (CSCE), inclosa la Federació russa. Cal recordar que el grup de Visegrad —format per Polònia, Hongria, Txèquia i Eslovàquia— havia demanat la seva plena adhesió a l'Aliança Atlàntica però, per evitar, precisament, els possibles resguards de la Rússia de Borís Ieltsin, s'optà per aquesta via intermèdia. Per primera vegada a la història, les potències occidentals obrien les portes d'una col·laboració mútua a les

nacions de l'Europa Central i Oriental.

La conseqüència immediata de la posada en marxa de l'esmentada associació va ser una profunda transformació a tots nivells del paper que havia d'exercir avui dia l'OTAN a l'escena internacional ja que l'organisme aliat va néixer el 1949 com una aliança defensiva destinada a fer front a qualsevol eventual agressió del bloc comunista, sorgit després de la Segona Guerra Mundial. El canvi ha estat gegantí. Un cop extingida la Unió Soviètica, liquidat

el Pacte de Varsòvia i soterrada definitivament la «guerra freda», Rússia ha anunciat fa pocs dies la seva intenció d'ingressar properament a l'«Associació per la Pau». Una notícia històrica.

El ministre de Defensa rus, el general Pavel Grachev, va asseverar recentment davant el Consell de Cooperació de l'Atlàntic Nord (CCAN) que la nova doctrina militar russa és estrictament defensiva, no expansionista. També va plantejar a l'OTAN l'establiment d'un mecanisme de consultes bilaterals sobre temes de seguretat dins el marc d'un ampli diàleg entre Moscou i els aliats. Un pas decisiu vers l'estabilitat del Vell Continent.

■ Miquel Àngel Codina

«El sopar místic»

■ Pere Tena

La solemnitat del Cos i de la Sang del Senyor és, cada any, una oportunitat per a revisar la nostra «pràctica» eucarística; o dit d'altra manera: per reflexionar sobre el nostre tracte de l'Eucaristia. Aquesta, és un dels dons magnífics del Senyor a la seva Església; en certa manera, és el do per excel·lència. ¿Com el rebem, aquest do?

Hi hauria prou coses a comentar sobre aquest punt, en la nostra experiència actual de les celebracions eucarístiques. Ningú no pot fer un judici sobre el que significa, per a cadascun dels fidels que combreguen, l'encontre amb el Senyor que li és donat en l'Eucaristia com a pa de vida; ningú no sap quina és la resposta de cada creient a l'impuls de l'Esperit com a fruit de la comunió amb el Cos de Crist. Tanmateix, sí que podem valorar el desenvolupament visible de la comunió eucarística, i de tota la celebració de l'Eucaristia, i preguntar-nos si correspon a la identitat de cadascuna de les parts de la celebració, tal com les veu l'Església en la seva litúrgia, i si la forma com es desenvolupen ofereixen una imatge corresponent al sentit mateix del misteri celebrat.

Aquesta és, doncs, una invitació a fer aquesta reflexió i revisió. Per això avui em sembla bo oferir el testimoniatge de l'Església d'Orient en el desenvolupament de la comunió eucarística, sobretot

en els textos de les pregàries i cants que l'acompanyen. ¿No poden ésser, per a nosaltres, una font d'exemplaritat?

«El Senyor és Déu, i s'ha aparegut»

El ritu de comunió, a la litúrgia bizantina, comença obrint les portes del centre de l'iconostasi, després de la comunió del sacerdot i del diaca. El diaca porta el calze, i el sacerdot la patena. Estan de cara al poble. El diaca diu: «Amb fe, amor, i reverència envers el Senyor, acosteu-vos». El chor respon cantant: Amén, Amén. Beneït el qui ve en nom del Senyor. El Senyor és Déu, i s'ha aparegut».

La monició diaconal és senzilla i precisa. Recorda aquella frase del catecisme antic, quan parlava de les actituds necessàries per combregar dignament: «saber i pensar a qui es va a rebre». A la nostra litúrgia tenim frases equivalents: «Feliços els convidats a la seva taula (a la taula de l'Anyell)!».

Les paraules del chor són, en part, les que nosaltres cantem amb el Sant; les altres són la manifestació d'una concepció esplèndida de la celebració eucarística: una aparició del Senyor Ressuscitat. És així mateix: el Fill de Déu fet home s'acosta a nosaltres sota les apariències del pa per comunicar-nos la gràcia del seu Esperit. El text ens posa en una actitud

de fe profunda, i destaca l'element de relació personal entre Crist i nosaltres, en l'Eucaristia.

«Al vostre sopar místic...»

Mentre el sacerdot distribueix la comunió als fidels, el chor canta aquesta pregària, sempre la mateixa: «Fill de Déu, deixeu que m'acosti avui al vostre sopar místic. Jo no revelaré el Secret als vostres enemics, ni donaré el bes de Judes. Però, com el bon lladre, us invoco: Recordeu-vos de mi, Senyor, en el vostre Regne!».

La pregària és clarament una resposta a la presentació precedent: és adreçada al Fill de Déu que s'ha aparegut en l'Eucaristia; és, per tant, tota ella, una professió de fe.

L'Eucaristia és anomenada «sopar místic», en el sentit de «sopar que celebra el misteri de Crist»; seria possible dir: «soparmistèric». És una referència a la institució de l'Eucaristia, i també a la forma litúrgica que té per voluntat del Senyor. No pas un sopar qualsevol: un sopar del «misteri», sacramental diríem nosaltres. Res de banalitat, doncs, en el seu apropament. És el Fill de Déu qui ens permet d'acostar-nos-hi, no pas nosaltres que «ens apoderem» de l'Eucaristia. L'actitud és, per tant, la que correspon a una consciència de rebre un do: actitud humil, d'adoració, d'invocació, d'acció de

gràcies. Hom enveja, de vegades, aquestes paraules de l'Església d'Orient, quan sent cantar textos per a la comunió que tenen tan poc a veure amb aquestes actituds.

Dues figures es destaquen en el text: la de Judes, per rebutjar-la, i la del bon lladre, per assumir-la. Continuem encara en el context del sopar misteriós. Judes és la imatge típica del que traïx l'amistat de la taula, el que revela el Secret als enemics de Jesús, i consuma la traïció amb el bes, a l'hort. Per al qui s'acosta a combregar, aquesta evocació és colpidora: cadascun de nosaltres és fet participant del Secret del Senyor, i té la trista possibilitat de traïr-lo; el nostre propòsit no és aquest. Tanmateix, no diem les paraules massa segures de Pere, en el mateix sopar, sinó les paraules d'un pecador que invoca la misericòrdia, el bon lladre. La nostra actitud és alhora penitencial i confiada: «Recordeu-vos de mi en el vostre Regne!».

Aquesta invocació es repeteix sovint en la litúrgia bizantina. És una forma de subratllar la íntima connexió entre la litúrgia terrena, i la seva orientació última: la participació en el Regne! Combregar, en efecte, és unir-nos, des d'ara, al Senyor que ens aplegarà un dia en el seu Regne. «Aplega'ns en el Regne, que ens has preparat...!»

Pere Tena és bisbe auxiliar de Barcelona

El Cos i la Sang de Crist

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

Aquesta sang és la sang de l'aliança que el Senyor fa amb nosaltres

Lectura del llibre de l'Èxode

24: En aquell temps, ³Moisés anà a comunicar al poble tot el que el Senyor li havia dit i tot el que havia ordenat. El poble sencer, a una sola veu, respongué: «Farem tot el que diu el Senyor.» ⁴Moisés escriví totes les paraules del Senyor, i l'endemà, de bon matí, erigí un altar al peu de la muntanya i plantà dotze pedres, per les dotze tribus d'Israel. ⁵Després encomanà als joves del poble d'Israel que oferissin víctimes en holocaust i immolassin vedells al Senyor com a víctimes de comunió. ⁶Ell recollí en gibrells la meitat de la sang, i amb l'altra meitat aspergí l'altar. ⁷Després prengué el document de l'aliança i el llegí al poble en veu alta. El poble respongué: «Farem tot el que diu el Senyor, l'obeïrem en tot.» ⁸Llavors Moisés aspergí el poble amb la sang i digué: «Aquesta és la sang de l'aliança que el Senyor fa amb vosaltres d'acord amb les paraules escrites aquí.»

Paraula de Déu.

Salm responsorial

115 (R. v. 13)

¹²¿Com podria retornar al Senyor tot el bé que m'ha fet?

¹³Invocant el seu nom alçaré el calze per celebrar la salvació.

R. Invocant el nom del Senyor, alçaré el calze per celebrar la salvació.

O bé:

R. Al·leluia.

¹⁵Al Senyor li doldria

la mort dels qui l'estimen.

¹⁶Ah, Senyor, sóc el vostre servent,

ho sóc des del dia que vaig néixer.

Vós em trencàreu les cadenes. R.

¹⁷Us oferiré una víctima d'acció de gràcies,

invocant el vostre nom,

¹⁸compliré les meves prometes,

ho faré davant del poble. R.

Lectura segona

La sang de Crist ens purifica interiorment

Lectura de la carta als cristians hebreus

9: ¹¹Crist ha vingut com a gran sacerdot del món renovat que ara comença. Ha entrat una vegada per sempre al lloc sant, passant per un tabernacle més gran i més perfecte, no fet per mans d'homes, ja que no pertany al món creat; ¹²i no s'ha servit de la sang de bocs i de vedells, sinó que amb la seva pròpia sang ens ha redimit per sempre. ¹³Segons la Llei de Moisés, la sang dels bocs i dels vedells i la cendra de la vedella, aspergida sobre els qui estaven contaminats, purificava i santificava exteriorment. ¹⁴Ara però, Crist s'ha ofert ell mateix a Déu, per l'Esperit Sant, com a víctima sense taca. Per això, i amb molta més raó, la sang del Crist ens purificarà de les obres que porten la mort, perquè puguem donar culte al Déu viu.

¹⁵El Crist, doncs, és mitjancer d'una nova aliança, perquè ha mort en rescat de les culpes comeses sota la primera. Per ell, els qui eren cridats a l'herència eterna reben allò que Déu els havia promès.

Paraula de Déu.

Al·leluia

(Jo 6:51)

Jo sóc el pa viu, baixat del cel, diu el Senyor; qui menja aquest pa, viurà per sempre.

Evangeli

Això és el meu cos. Això és la meua sang

Lectura de l'evangeli segons sant Marc

14: ¹²El primer dia dels Azims, quan la gent immolava l'anyell pasqual, els deixebles digueren a Jesús: «¿On voleu que anem a preparar-vos lloc perquè puguem menjar l'anyell pasqual?» ¹³Ell envià dos dels seus deixebles amb aquesta consigna: «Aneu a la ciutat i us trobareu amb un home que duu una gerra d'aigua. Seguiu-lo, ¹⁴i allà on entri digueu al cap de casa: «El mestre pregunta on l'allotjareu per poder menjar l'anyell pasqual amb els seus deixebles.» ¹⁵Ell us ensenyarà dalt la casa una sala gran, arreglada amb estores i coixins. Prepareu-nos allà el sopar.» ¹⁶Els deixebles se n'anaren. Arribant a la ciutat, ho trobaren tot com Jesús els ho havia dit i prepararen el sopar pasqual.

²¹I mentre menjaven, Jesús prengué el pa, digué la benedicció, el partí, els el donà i digué: «Preneu-lo: això és el meu cos.» ²²Després prengué el calze, digué l'acció de gràcies, els el donà i en begueren tots. ²³I els digué: «Això és la meua sang, la sang de l'aliança, vessada per tots els homes. ²⁴Us ho dic amb tota veritat: Ja no beuré més d'aquest fruit de la vinya fins al dia que en beuré de novell en el Regne de Déu.» ²⁶Després de cantar l'himne, sortiren cap a la muntanya de les Oliveres.

Paraula del Senyor.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: B; ferial: II)
SETMANA 10 DURANT L'ANY
(salteri: setmana 2)

JUNY:

5. Diumenge. Solemnitat del Cos i la Sang de Crist: *blanc*.
Lectures: Ex 24:3-8 (Salm 115)/He 9:11-15/Mc 12:38-44. Tot propi.

CELEBRACIONS PRIVADES: Sant Bonifaci, bisbe (de Magúncia) i màrtir (evangelitzador d'Alemanya); Sant Sanç (Sancho), màrtir (noi, a Còrdova); santa Zenaida, verge.

Festes majors: Arbúcies, Berga, Cassà de la Selva, Cornellà de Llobregat, Sallent, el Tarròs i Torelló.

6. Dilluns. Del dia: *verd*. Lectures: 1R 17:1-6 (Salm 120)/Mt 5:1-12.

MEMÒRIA LLIURE: Sant Norbert, bisbe (de Magdeburg, fundador dels Premonstratsos: OPraem) (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Artemi, Càndida (esposa) i Paulina (filla), màrtirs; beat Marcel·lí Champagnat, prevere (fundador dels Germans Maristes: FSM); sant Bertran d'Aquilea, bisbe.

7. Dimarts. Del dia: *verd*. Lectures: 1R 17:7-16 (Salm 4)/Mt 5:13-16.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Robert, abat (cistercenc); sants Pere, prevere, i Vistremond, monjo, màrtirs (a Sevilla); beata Anna de Sant Bartomeu, verge (carmelitana, de Medina del Campo).

8. Dimecres. Del dia: *verd*. Lectures: 1R 18:20-39 (Salm 15)/Mt 5:17-19.

Bisbat de Tortosa: festa de la dedicació de la catedral (1597) (*blanc*); lectures: Ac 7:44-50, o bé 1Pe 2:4-9 (Salm 121)/Jo 4:19-24.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Guillem, bisbe (de York); santa Cal·liope, màrtir; beat Jaume Berthieu, màrtir. Festes majors: Cànoves.

9. Dijous. Del dia: *verd*. Lectures: 1R 18:41-46 (Salm 64)/Mt 5:20-26.

MEMÒRIA LLIURE: Sant Efrem, diaca (siríac) i doctor de l'Església (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Marí, ermità; sants Prim i Felicià, màrtirs; santa Pelàgia (o Pellaia), verge i màrtir; beat Josep Anchieta, prevere (jesuïta); beata Anna-Maria Taigi (mare de família).

10. Divendres. Solemnitat del sagrat Cor de Jesús: Dt 7:6-11 (Salm 102)/1Jo 4:7-16/Mt 11:25-30. Tot propi.

CELEBRACIONS PRIVADES: Sant Maurici, abat; sant Asteri, bisbe.

Dia penitencial.

11. Dissabte. Memòria de sant Bernabé, apòstol (company de Pau, nat a Xipre): *blanc*. Lectures: pròpia Ac 11:21b-26, 13:1-3 (Salm 97)/Mt 5:33-37. Vespres de demà.

Bisbat de Tortosa: memòria lliure (ciutat: obligatòria) de santa Maria-Rosa Molas, religiosa (de Reus, fundadora de les Germanes de la Mare de Déu de la Consolació: CMC, a Tortosa) (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS PARTICULARS: El Cor immaculat de Maria. Sant Lleó III, papa; santa Adelaida o Alícia, verge (cistercenca).

LA BÍBLIA A L'ABAST

(Ex 24:3-8)

La sang de l'Aliança

■ Josep M. Aragonès

De les aliances...

En l'antic Orient l'aliança era una institució bàsica. La inseguretat i la precarietat de la vida dels nòmades primer i de les petites ciutats-reialmes després en una fase d'assentament de poblacions, exigia recorre a estructures que aportessin seguretat al grup humà. Les persones no poden anar soles pel món. És massa ple de perills, massa inhòspit. Per això cerquen lligams que els vinculin al grup natural o al grup convencional. El lligam més primari i natural és la família. Portar la mateixa sang a les venes suposava una colla d'avantatges: acolliment, manutenció, treball, defensa, possibilitats de vida en definitiva. Així el clan pren una importància existencial de primer ordre. Més enllà del clan, però, el món continua i fa necessària la recerca i consecució de nous espais de seguretat. Llavors neixen els pactes entre les tribus o entre els pobles. Entrem de ple en la institució de les aliances. La contractació de l'aliança té un fter determinat per a poder arribar a bon port i també un ritual especial a l'hora de segellar-la. D'altra banda, el ritual de conclusió d'una aliança és ple de connotacions religioses, sagrades. La paraula donada lliga els contraents com amb una nova naturalesa. Sorgeix una nova relació vital entre ells. Per això l'aliança era segellada amb un ritu de sang. La sang, que segons el pensament semita, és la seu de la vida, relligava amb una nova unió els pactants. Tota vida pertany a Déu, que n'és l'autor, per això es prohibeix a l'home que vessi la sang del seu germà. Del seu germà natural o del seu germà d'aliança. Altrament cauria sota la venjança divina.

A l'Aliança

Israel és molt conscient que, com a poble, ha nascut de la lliure elecció de Jahveh. Tota la vida recordarà amb amor i amb estupor el moment històric que Jahveh va concloure amb el poble l'Aliança del Sinaí. En aquella circumstància històrica, Israel era encara l'expressió exacta de la més gran pobresa. Més que un poble era un tumultuós conglomerat de gents diverses que fugien de l'opressió i lluitaven en el desert de la seva subsistència. Jahveh en farà, no sols un poble cohesionat, sinó «el seu poble». Així la iniciativa sorgeix de Jahveh. Tot és gràcia. L'Aliança, tot i que serà segellada per les dues parts, reposa sobre l'únic fonament de la voluntat amorosa de Déu. Ell és l'únic que hi aporta al cabal positiu. L'Israel peregrí pel desert, sense

territori, doncs, propi, almenys en aquell moment, tindrà un Déu —Jahveh— que el protegirà i anirà amb ell. És el Déu que és a tot arreu on sigui el poble. De la idea del déu-territorial s'ha passat a la del Déu-dels-pares, al Déu de les persones, per tant al Déu del poble. D'un poble que no era, i que ara comença a ser, gràcies a l'acció de Jahveh que ha sortit a rescatar-se'l. És el poble que es troba al peu de la muntanya del Sinaí, comanat per Moisès, el mitjancer entre Déu i el poble. Jahveh ha comunicat, la seva voluntat salvadora amb la revelació de les deu paraules, el decàleg. Ara Moisès proposarà al poble que respongui a la revelació de Déu. I el poble respon a una sola veu: *Farem tot el que diu el Senyor* (v. 3b). És l'aportació del poble a l'Aliança. Aportació de bona voluntat, però que de moment no passa d'això: manifestació de bons propòsits. Propòsits que moltes vegades revelaran la seva feblesa al llarg de la història. L'Aliança, per part del poble, serà molt sovint conculcada i fins ignorada. Déu, però, es mantindrà sempre fidel a la paraula donada. Fidel a l'amor envers el seu poble.

El ritual

A partir del v. 4, se'ns mostra el ritual de ratificació de l'Aliança. Es posen per escrit les deu paraules —el decàleg— de Jahveh. Després s'erigeix un altar —representació visible de Jahveh— i es drecen dotze esteles en representació de les dotze tribus. Ara començarà el ritu de la sang. Com que som encara abans de la institució del sacerdoci oficial com a grup estable, seran els joves del poble els encarregats de sacrificar les víctimes de comunió, que havien de servir per al banquet sacrificial. Amb la meitat de la sang de les víctimes és aspergit l'altar-Jahveh, que fa sentir les clàusules de la seva Aliança, en la lectura que Moisès fa davant de tots en veu alta. I quan el poble ha dit, també en veu alta, la seva clàusula: *Farem tot el que diu el Senyor, l'obeïrem entot* (v. 7b), Moisès aspergeix el poble amb la sang i conclou el pacte: *Aquesta és la sang de l'Aliança que el Senyor fa amb vosaltres, d'acord amb les paraules escrites aquí* (v. 8b). Acaba de néixer la família de Déu, sang de la seva sang, el seu poble.

Quan Israel es mostrarà infidel a la sang de Jahveh, Déu convertirà tota la humanitat en la seva família, a partir de la Nova Aliança, segellada amb la sang de Jesucrist: *Això és la meua sang, la sang de l'Aliança, vessada per tots els homes* (Mc 14:24).

Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

L'Eucaristia, clau del misteri de la nostra existència

Ens és difícil arribar a una intel·ligència íntima del sagrament de l'Eucaristia. Reflexionem sobre nosaltres mateixos i posem-nos davant el misteri de la nostra pròpia vida, aquest misteri que nosaltres esquivem sovint per llançar-nos a la rutina de la vida quotidiana o en els calmants dels plaers. Deixem elevar al fons de nosaltres mateixos, sense imposar-li silenci, l'aspiració infinita del nostre cor. Posem atenció a la veu secreta de la mort que ressona en el nostre interior. Exigim-nos una bona fe, i el més seriosament del món, si la nostra insensibilitat respecte a Déu, en la qual estaríem temptats de veure una faó per acusar-lo, una prova ja mig acceptada de la seva no existència, no troba un còmplice en la part més secreta de nosaltres mateixos, ja que tanta és la por que tenim de ser els homes de l'amor infinit, els homes de l'eternitat, els homes que posen la seva felicitat en veure que Déu cada dia els exigeix més.

Si tenim així el valor de posar-nos lleialment enfront de nosaltres mateixos tal com som, ens veurem immediatament

pagats amb una millor intel·ligència de l'Eucaristia. En efecte, aleshores l'ensenyament de la fe ens apareixerà bruscament com la resposta a la pregunta que ha sorgit en nosaltres, a la pregunta de saber allò que nosaltres mateixos som, als nostres propis ulls.

L'allunyament de Déu ens turmenta. Però l'Eucaristia ens dona a qui, envaït per les tenebres absolutes de la mort, va dir: *Pare a les vostres mans encomano el meu esperit* (Lc 23, 46); allí està amb la seva mort. Ens desolem per no poder estimar. Però l'Eucaristia ens dona a aquell que, la nit en què fou lliurat per tots, estimà els seus fins a la mort. Voldríem ser fidels a la terra, no veure com s'enfonsa l'obra de les nostres mans. Però l'Eucaristia ens mostra en la carn glorificada del Ressuscitat al món ja transfigurat, i ella inaugura l'economia definitiva de les coses d'aquesta terra, l'economia de la glòria. Apa, ànima meua, pren i menja la garantia de la salvació i de la glòria de tota carn.

Estem turmentats per l'ambigüitat, la fragilitat i el buit de la

nostra pròpia naturalesa, per la seva condició pecadora, els seus fracassos i la seva espantosa mediocritat. Però l'Eucaristia ens dona a aquell que, lliure de tot mancament, pogué prendre dolorosament sobre si la realitat abismal del nostre mancament, fent-se maledicció per nosaltres; ella ens dona al que, coneixent-nos profundament, ens ha acollit, estimat i guarit. El temor de veure enfonsar-se de manera absurda allò que hem edificat ens causa veritable martiri. Però l'Eucaristia ens dona a aquell que preludià totes les ruïnes, a aquell que va redimir-les, a aquell que ens proporciona, en el mateix si de la més total impotència, la força d'acceptar-les.

Veritablement, l'eucaristia, ho conté tot: el sentit de la nostra existència, el seu costat dolorós i la seva felicitat. Tot això de manera oculta, accessible únicament a la fe. Però tot d'una manera veritable i real.

Karl Rahner